

בסיס איתן

יהדות תימן אבלה על לכתו של אחד מענקי הרוח שהנהיג את העדה בתקיפות ואבהיות, שמר על המורשת והקים דור צעיר של יהודים חרדים תימנים גאים - רבה של ראש העין, הגאון רבי עזריה בסיס זצ"ל, שבשבוע שעבר הלך לעולמו • מי היה החכם הזקן שהתדפק על דלתם של 'הפעילים' כשילד עטוף בטלית בחיקו? מדוע נאלם דום איש העסקים בלב המרכז המסחרי? מתי הפסיקו המזגנים לפעול ותאונת דרכים פגעה באחד ממנהלי המסעדה? • סקירה מרתקת על מלחמתו נגד ההתבוללות • **עינו של עולם | 18**

אורח אצל

הרב זמיר כהן | הרב בן ציון נורדמן | דוד חכם
מרדכי רוט | הרב צוראל קריספל | יצחק שינפלד
דוד רוזנטל | הרב אריאל למברג | שרה פכטר

התועלת שבשמירה על מצוות

בטבע, הזכרים קבלו נוי ויופי שאין בנקבות. גם האדם קבל הדרת פנים - זקן. ואף שישנן דרכים שבהן מותר לגלח את הזקן, יחשוב האדם לעצמו: כיצד יראה אריה בלא רעמתו?

"יש חסד ויש חסד. יש חסד שמבפנים ויש חסד שמבחוץ. החסד הפנימי הוא שאמרנו של 'עתיקא דעתיקין' והוא כנוס בכל צד הנקרא פאת הזקן. ולכן אין לאדם לגלח ולהשחית את זקנו משום שפע החסד הזה שבפנים של 'עתיק יומין'. ולכן בכהן החי למטה, בעולם הזה, נאמר ציווי מיוחד: "לא יקרְחוּ קַרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפָאֵת זָקָנָם" (ויקרא כא). מדוע נאמר בו ציווי מיוחד? כי הכהן בא מצד החסד, ולכן צריך להיזהר בזה אף יותר מישראל. ולמדנו בספרא דצניעותא, בכל מקום צריך החסד להתרבות ולהיבנות, ולא לקצץ ולגלח אותו, כדי שלא יפסק ולא יכרת החסד לבוא לעולם" [לשון הזוהר: "אית חסד ואית חסד, אית חסד דלגו ואית חסד דלבר, חסד דלגו הא דאמרן דעתיקא דעתיקין והוא סתים בסטרא דא דדיקנא דאקרי פאת הזקן, ולא בעי בר נש לחבלא האי סטרא משום האי חסד דלגו דעתיק יומין ובגין כך בכהן דלתתא כתיב ביה (ויקרא כא) לא יקרחה קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו, מ"ט בגין דלא לחבלא אורחוי דחסד דעתיקא דכהן מסטרא דא קא אתי, ותאנא בצניעותא דספרא בכלא אצטריך חסד לאתרבאה ולמבני ולא לקטעא ליה ולא אשתצי מעלמא"]

ולפי שיש לאדם חמש פאות [פינות] בפניו, המתגלח בסכין עובר בלאו מן התורה בכל פאה ופאה. שהרי נאמר 'לא תשחית את פאת זקנך'. ובסך הכל עובר בחמישה לאוים בכל גילוח אחד, בדיוק כאדם שאכל חמש כזיתות (מנות) חזיר.

לפיכך, החפץ לגלח את זקנו, ירכוש מכונה שיש לה הכשר מגדולי התורה, בה ישנה חציצה ברורה בין הלהבים לבין העור. והטוב ביותר להשאיר לפחות מעט זקן ואפילו שכבה דקה ביותר או לגלח במספרים וכדומה. ויש מהמקובלים המקפידים שלא להסיר אפילו מעט משיער זקנם.

כידוע, בעולם החי, הזכרים קיבלו נוי ויופי שאין בנקבות, כדי להרשימן לצורך קיום הדור הבא. כך למשל, לאריה ישנה רעמה מרשימה ולא ללביאה, הטווס הזכר מתהדר בזנב נוצות מפואר שאין לנקבה, העופות הזכרים צבעוניים יותר מהנקבות, וכך ברוב ככל בעלי החיים שביבשה ובים. גם אצל נזר הבריאה, האדם, הזכר האנושי קיבל הדרת פנים - זקן. על פי הטבע, גבר מזוקן הוא גבר נאה. ואף על פי שהאופנה העכשווית בעולם היא לגלח את הזקן, ומן הדין מותר לגלחו בדרכים מסוימות, יהרהר לעצמו כיצד היה נראה אריה שגילח את רעמתו?..

לא תשחית

כאמור, אף על פי שמצוות התורה נועדו לטובת האדם בעיקר בחיי הנצח, טמון בהן בהכרח תועלת לאדם גם בחיי העולם הזה. ישנן מצוות שתועלתן מוחשית ונראית מיד לעין, כגון אלו שהוזכרו לעיל, ויש מצוות שתועלתן בעולם הזה אינה נראית לעין, אולם הן פועלות בשורשי שפע החסד היורד לאדם.

אחת המצוות אשר בעיניים חומריות אין אנו רואים את פעולתן, היא הדרישה מהימנעות מגילוח הזקן באמצעות סכין או כלי אחר המתחכך בעור. ככתוב: "לא תקפו פאת ראשכם. ולא תשחית את פאת זקנך".

חלקו הראשון של הפסוק עוסק בהקפת הראש. כלומר שלא לגלח לחלוטין את השיער שמצידי המצח ועד תחתית האוזן, אלא יש להשאיר שם מעט שיער. איסור זה חל על כל סוג של תספורת. בין בסכין בין במספריים ובין בכל אמצעי אחר. אולם גילוח הזקן אסור רק כאשר הוא דרך השחתה. כלומר רק כאשר כלי חד מתחכך בעור וחותך גם את שיער הזקן שבעור עצמו. אולם חיתוך במספריים, מותר בגילוח הזקן, גם כאשר התוצאה תהיה כעין תער.

פאות הראש ופאות הזקן

הנה הלכות אחדות מספר ההלכה הבסיסי, השולחן ערוך: פאות הראש:

- פאות הראש, הם שתיים. סוף הראש הוא מקום חיבורו ללחי מימין ומשמאל [כלומר, מיקום 'פאות הראש' (=צידדי הראש)] הוא עד סוף עצם הראש ותחילת עצמות הלסת. ניתן להבחין במיקום סוף הראש, באמצעות הנחת האצבע סמוך לתחתית האוזן, בעת פתיחת הפה. מקום היפרדות העצם התחתונה מעצם הראש, היא סוף הראש. וממילא, השיער הצומח מצידדי המצח ומטה, עד סוף עצם הראש, הוא 'פאת הראש'.
 - בין שגילח הפאות בלבד, בין שגילח כל הראש עם הפאות, חייב. המקיף את פאת ראש הקטן, חייב.
 - שיעור הפאה: מכנגד שער שעל פדחתו, ועד למטה מן האוזן, מקום שהלחי התחתון יוצא ומתפרד שם. וכל רוחב מקום זה לא תיגע בו יד.
 - פאות הזקן:
 - אינו חייב על השחתת פאת הזקן אלא בתער, אבל במספרים מותר, אפילו כעין תער.
 - אישה שיש לה שערות זקן, מותרת להשחיתו.
- בתורת הקבלה מוסבר טעם מצוה זו מהיבט השפעתה בעולם הזה. תמצית הדברים היא: הגוף, כידוע, אינו אלא לבוש שהנשמה מתלבשת בו. הצינורות הרוחניים שבנשמת הזכר, דרכם יורד שפע החסד הבא אליו, נמצאים בפנים הרוחניות. ונמצא ששערות זקנו של הגבר מהוות מעטפת חומרית לצינורות השפע הרוחניים שלו [ולא רק שלו אלא יש בהם השפעה רבה לכל הבריאה - כמבואר לעיל אודות גדולתו של האדם. ובפרט לבני ביתו התלויים בו]. בציווי איסור השחתת הזקן מלמדו בוראו באהבה: "אם רצונך

לפרגן לעצמך טעם חדש

יופלה עם שדיף בתחתית

למהדרין יש
תנובה

לדעת לפרגן לעצמך. יופלה

בין זריזות לחיפזון

משאול], וכן 'אשר השליכו ארם בחפזם' [בבריתם מהמלחמה].

בעוד שאורח החיים הוא לעבור לבגדים קלים לפני הארוחה, לחלוץ את הנעליים, לפשוט את הבגדים העליונים ולהשתחרר לשבת על יד השולחן בהנאה, הקב"ה ציווה את בני ישראל לעשות את ההיפך: שעות לפני מכת בכורות, בערב טו בניסן, אכלו את קרבן הפסח בלחץ, עם מתניים חגורים, נעליים קשורות ומקל ההליכה ביד, כמו אדם שחוטף סנדוויץ' לפה לפני שיוצא לשדה תעופה. כאילו שהם פוחדים לפסס את הרגע, כאילו מיהוה מסוגל למנוע אותם לצאת ממצרים.

הדבר המעניין הוא שזה לא נגמר באכילת הפסח באותם רגעים, אלא עיקר מצוות ההנצחה לדורות ליציאת מצרים היא בפרט הזה: כל איסור אכילת חמץ ואכילת המצה שבעה ימים, נועדו להנציח את החיפזון והבהלה שליוו את היציאה:

ושוכ כמופיע בכתוב שמות יב: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ, כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה. ראה טו: שבעת ימים תאכל עליו מצות כי בחיפזון יצאת מארץ מצרים.

וכן פותח הרמב"ם את נוסח ההגדה של פסח (וכן בהגדות נוסח מרוקו):

נוסח ההגדה לרמב"ם: בבהילו יצאנו ממצרים.

אם כן, הנושא העיקרי בהנצחה של נס הגאולה הוא העובדה שנסנו על נפשנו, ברחנו, יצאנו כמו גנבים בלילה, עד שלא היה פנאי להמתין 18 דקות עד שיתפח הבצק בתנור כראוי.

והתמיהות צצות מכל כיוון ופינה. ראשית, ממי לברוח? הרי אף אחד לא רדף אחריהם? פרעה היה מותש והתחנן שייצאו משם, "כשלו כלה [קללה] גרש יגרש אתכם מזה?"

יתירה מכך: הרי התיאור הזה לא התרחש במציאות! למעשה הם לא ברחו ממצרים, אף שאכילת הפסח לפני חצות שידרה מראה של בהלה לצאת, אך היציאה עצמה התנהלה ברוגע ובשלווה. הרשות לצאת ניתנה כבר בחצות הלילה, אך הם לא מיהרו לשום מקום ויצאו רק "בעצם היום הזה". בעלות השחר או יותר מאוחר. אפילו הכלבים רבצו בשקט ולא הפריעו למיליוני אנשים לעזוב המדינה.

וכפי שמביא הספרי דברים שלו: 'בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' - לפי שהיו מצריים אומרים: אם אנו מרגישים בהם אין אנו מניחים אותם, ולא עוד אלא שנוטלים סייפים וחרבות והורגים אותם. אמר הקב"ה: הריני מוציאם בחצי היום וכל מי שיש בידו למחות יבוא וימחה.

ומעל ומעבר לכל זה, קשה להבין במשמעות העניין: הרי אין שום דבר מרומם בלזכור שאבותינו ברחו? אדרבה, לאורך ההגדה חוזרים ומדגישים את ההתמוטטות של פרעה בפני רצון ה', "כי בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים", ומה נחוצו אם כן להדגיש דווקא את ההיפך - שהם נסו בבהלה כאילו פרעה מסוגל להתחרט ולמנוע מהם לצאת?

שתסיימי לסרוג את הסוודר, כבר תירגעי ותוכלי לשקול את התגובה הנכונה".

וואו, חושב הבעל, אז במשך חמשים שנה היא סרגה רק שני סוודרים, אני בעל מושלם. "תאמרי לי, מה זו המעטפה בצד"? - "אה, היא אומרת, יש בתוכה \$25,000 שהרווחתי מהסוודרים שמכרתי..."

הערבים אומרים: "החיפזון מהשטן". אחת התכונות הגרועות שרבים מאתנו לוקים בה, אבל מביאה לתוצאות הרסניות היא ה"חיפזון", ובעברית מדויקת: פזיזות. זאת הנטייה להגיב מהר, בבהלה, בסערת רגשות, בשליפה מהבטן, בלי לעכב את התגובה לילה או שניים ולשקול את משמעות המעשה. זה אחד היתרונות המרכזיים שנרכשים עם הגיל והבגרות: בעוד שהצעיר הוא חם ונסער ודורש תוצאות מהירות, המבוגר הוא מתון, סבלני ושקול בדעתו.

התורה כבר מעידה על המסוכנות שבפזיזות. בעוד שהתורה אינה עוסקת הרבה בתגובות רגשיות, ישנה תגובה אחת המוצגת בחריפות כגרועה ביותר: ה"חיפזון".

לגבי ראובן אומרת התורה בספר בראשית מט: ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז, פחז כמים אל תותר כי עלית משכבי אביך אז חללת יצועי עלה. רש"י: ראוי היית להיות יתר על אחיך, בכהונה ובמלכות ... ומי גרם לך להפסיד? פחז כמים - הפחז והבהלה אשר מיהרת להראות כעסך כמים הממהרים למרוצתם.

ראובן איבד את עולמו. למרות היותו בכור השבטים וראוי לזכות בכל הכבוד שבעולם, הוא הפסיד לטובת יהודה את אוצרות ההנהגה של עמנו, את הכהונה והמלכות. שכן ראובן נכשל בתכונה הבסיסית ביותר למנהיג: יישוב הדעת. במקום לעצור, לנשום עמוק ולשקול היטב את המצב החדש שנוצר בעקבות פטירת רחל, ראובן הגיב בפרץ של כעס ומיהר להעביר את מיטת יעקב מאוהל רחל לאוהל אמו, לאה, על מנת שיעקב לא יעבור לדור באוהל בלהה, שפחת רחל.

שלמה המלך מפיך מכך חכמת חיים נצחית: משלי יט, ב: 'גם בלא דעת נפש - לא טוב, ואץ ברגלים חוטא' - רבינו יונה: איש אשר לא למד חכמה יחטא במעשיו. וגם האיש היודע דעת, אם הוא אץ ברגליים - חוטא, שממהר לעשות העולה על רוחו בלא מחשבה ועיון. כי הנה לב האדם קצר והמשוגה מצויה בו, על כן צריך האדם להקדים לפעולותיו מחשבה, ולהתבונן בינה בכל דבר במיתון בטרם המעשה.

וכאן עולה שאלה עצומה שצדה את העין והמחשבה: יציאת מצרים הייתה מלווה באווירה מבוהלת של חיפזון. הקב"ה דרש מבני ישראל לשוות ליציאה ממצרים מראה הסטרי של מנוסה ובהלה, להתנהג כמו בורחים ממאסר באישון ליל, כאילו מיהוה רודף אחריהם ומעכב אותם לצאת.

וכפי שאומר הכתוב שמות יב, יא: וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחיפזון, פסח הוא לה'. רש"י: בחיפזון - לשון בהלה ומהירות, כמו 'יהי דוד נחפז ללכת' [בבורחו

בספר הזוהר (חדש נח עח) מובא משל: הייתה פעם פלוגת שודדים אכזרית שהטילה אימתה על הבריות. הגזלנים הסתתרו בין ההרים ובכל פעם שעברה עגלה באזור, היו מתנפלים עליה, גוזלים את הכסף והרכוש ונעלמים במחילות בין ההרים. המשטרה המקומית חששה להתחיל איתם והמלך שיגר פלוגת קומנדו כדי להיאבק בהם. החיילים הנחושים ביצעו כמה תרגילי הסחה ובסופו של דבר לכדו את השודדים. המלך לא נטל סיכונים וכלא את החבורה המסוכנת בבית כלא נידח ומרוחק ממנו לא ברח איש מעולם.

הימים חלפו ונפש השודדים ערגה לחופש. הם לא מצאו מקום בתוך המחנק של ארבע הקירות והחליטו לברוח משם. תמורת שוחד הגון לאחד הסוהרים, קיבלו אתי חפירה ובמשך חודשים חפרו מנהרה באורך כמה קילומטרים תחת בית הכלא שתוביל אותם אל נהר סמוך. משם ייעלמו באנייה קטנה. הגיע הלילה הגדול והם החלו להשתלשל מבעד למנהרה, לפתע תקף הפחד את אחד מהם והוא התמלא חרטה. "מה יעזור לנו לברוח? הרי יתפסו אותנו ויכפילו את עונשינו"? חבריו לעגו לו ונעלמו ואילו הוא נותר שם לבדו.

בבוקר התפרסמה הברייחה והמלך הנסער בא עצמו לבית הכלא לחקור את הכישלון. הוא נכנס לחדר וראה את פתח המנהרה ורצה לבדוק אותה מקרוב. הוא פסע את כולה הלך וחזור וכשעלה בחזרה הביט באותו שודד אחרון שנשאר שם והפטיר: "אידיוט, יכולת לפרוש כנפיים כמו החברים שלך, מה נשאת כאן"?...

ספר הזוהר מציג זאת כמשל על התשובה: הקב"ה אומר חפתי לכם חפירה לברוח מהרע - מצוות התשובה - ולמה אתם נכנעים לחשש לעשות שינוי? אולם במחשבה נוספת, המשל מעביר מסר עמוק ביותר: כל תהליך של יציאה מהרע מלווה בהכרח ברגשות פחד, עצם המושג "שינוי" פירושו שחלק ממני מקובע להווה ואינו מוכן לשנות, אך הדרישה היא לברוח!, להתעלם מהקולות הספקניים בתוכי. לא להמתין לכך שארגיש שלם עם השינוי, לא לחכות שהדברים יבשילו עד סופם, אלא לחבק את מעט הטוב ולברוח החוצה.

המשל של הזוהר 'זורק' אותנו אל סוגיה מרתקת בפרשתנו, סוגיית "החיפזון".

השבוע שמעתי סיפור על בני זוג שהיו נשואים באושר שנים רבות וחלקו את חייהם במשותף. לא היו ביניהם כל סודות, מלבד קופסה קטנה. מיד אחרי חתונתם הניחה האישה קופסה על המדף ודרשה מבעלה לא לפתוח אותה לעולם. חלפו עשרות שנים בהן עמד הבעל בפיתוי, אך לפני שיצאו נרגשים לחגוג את "חתונת הזהב" בתום חמישים שנות נישואים, ביקש הבעל לגלות את סוד הקופסה.

הקופסה נפתחה ובתוכה היו מונחים שני סוודרים ומעטפה סגורה. "לפני שצעדתי לחופתנו, סיפרה האישה, סבתי קראה לי והעניקה עצה לחיים מאושרים: בכל פעם שאת כועסת על בעלך, במקום לנהוג בפזיזות ולהתפרץ עליו, תעצרי הכול ותתיישי לסרוג סוודר. עד

ועוד נקודה צריכה ביאור: הגמרא מדגישה כי מצוות אכילת הפסח בחיפזון, נהגה רק ב"פסח מצרים", אך ב"פסח דורות", במצוות אכילת הפסח מדי שנה לאחר שנכנסו לארץ, אין הלכה כזו לאכול בחיפזון עם מתנים חגורים ונעליים ברגליים. וכך נאמר במפורש לגבי הגאולה העתידה:

מכילתא בא: יכול אף לעתיד לבוא יהא חיפזון? תלמוד לומר (ישעיה נב, יב) כי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא תלכו, כי הלך לפניכם ה'.

והעניין כולו צריך ביאור: היה או לא היה חיפזון? אם יש מעלה חיובית ביציאה מבוהלת, מדוע אין נוהגים כן בפסח בכל שנה? ומדוע הגאולה העתידה תתנהל באופן הפוך בדיוק?

התשובה לתמיהה זו נמצאת הסיפור של הזוהר בו פתחנו, האויב ממנו ברחו לא היה פרעה ההוא, הרשע שיושב על כיסא מלך מצרים, אלא הפרעה הפנימי, אותו יצר בהמי שמרגיש בנוח במצרים, שמעדיף לרבוך בישן ובמוכר על פני החדש והשונה, זה שחושש כי יציאת מצרים תוביל למתן תורה והמחיר יהיה איבוד החופש. אחרי הכול, צריך לזכור כי יוצאי מצרים היו בוגרי החינוך המצרי במשך 200 שנה, הם היו שרויים בתוך מט שערי טומאה עד ש"הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה". והקול הזה התאמץ לכבול אותם במצרים.

וכאן המסר העצום של התורה הוא, שככה בדיוק זה צריך להיות. היציאה לחירות מתרחשת בהכרח בבהלה, משום שחלק ממני לא רוצה לצאת. הדרך לברוח מהרע היא דרך בריחה מעצמי, דרך החנקת הקולות הספקניים שחוששים לצאת מהמצרים ולברוח. ואל לנו להמתין להסכמות מוחלטות בתוכנו, משום שהם לעולם לא יגיעו. תמיד ולעולם יישאר חלק שיועק "למה העליתונו ממצרים למות במדבר"? הוא יעדיף את המחנק המצרי על פני העבדות לאלוקים, והדרך היחידה להתקדם היא פשוט להתעלם מהספקות ולהתחיל הליך תיקון פנימי מקיף בדמות ספירת העומר.

הגמרא מספרת על אמורא דגול בשם "רב עמרם חסידא": הקהילה שחוררה מהשבי קבוצה של נערות יהודיות וחשבו לשכן אותן בקומה השנייה בביתו של רב עמרם, משום שהוא בוודאי לא יבוא להתייחד איתן. כדי להרחיק עצמו הרבה מהעבירה, הסיר רב עמרם את גרם המדרגות המוביל אל הקומה השנייה וכך יסיח דעתו מקיומן. יום אחד התכוון לצאת מביתו ולפתע ראה דמותה של אחת הנערות ויצרו תקף אותו. הסערה בתוכו הייתה כה גדולה עד שהצליח לבדו להזיז את גרם המדרגות הכבד, אך מאידך קולות אחרים סערו בתוכו לעזוב ולברוח. קם רב עמרם וצעק "אש בבית רב עמרם", התלמידים שמעו את הצעקות ובאו לעזור לו, וככה הציל עצמו מהעבירה.

יש לומר כי המסר העמוק של הסיפור היא כי אלו הם חיינו. המלחמה מול הרע מתנהלת בידיים כפותות, כאשר חלק מאתנו חפץ ברע יותר מאשר בטוב וזאת בדיוק התביעה מהיהודי: לברוח, להשתיק את הספק, להתקדם בלי הסכמות ולבחור בטוב.

ולפי זה מובנות שתי השאלות האחרונות ששאלנו: מדוע רק פסח מצרים נאכל בחיפזון, ואילו פסח דורות אינו נאכל בחיפזון? וכן מדוע הגאולה העתידה תתנהל דווקא בשובה ונחת? משום שבריחה היא רק השלב הראשון במסע, אולם היעד הוא להגיע לספירת העומר ומתן תורה בהם אנו פונים ומטפלים גם בחלקי הנפש הבעייתיים ומתקנים אותם בהדרגה. הגאולה העתידה היא סיום תהליך הברירה כולו בו "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ" ומלאך רע עונה בשמחה "אמן".

וכמובא בתניא פרק לא: הנה בחינה זו היא בחינת

יציאת מצרים שנאמר בה 'כי ברח העם'. ולכאורה הוא תמוה למה הייתה כזאת? וכי אילו אמרו לפרעה לשלחם חפשי לעולם לא היה מוכרח לשלחם? ! אלא מפני שהרע שבנפשות ישראל עדיין היה בתקפו בחלל השמאלי, כי לא פסקה זוהמתם עד מתן תורה, רק מגמתם וחפצם היתה לצאת נפשם האלוהית מגלות הסטרא-אחרא היא טומאת מצרים ולדבקה בו... ולכן לעתיד כשיעביר ה' רוח הטומאה מן הארץ כתיב 'ובמנוסה לא תלכו כי הולך לפניכם ה'".

בואו נתרגם את הדברים לפסים מעשיים יותר: הדרך לברוח ממצרים היא באמצעות התמקדות באותם חלקים באישיות שיש לנו שליטה עליהם. אף שחלקים בתוכי נסערים מהפחד לשנות, יש חלקים אחרים שיש לנו שליטה עליהם והבריחה לחירות צריכה להתחיל מהם: בהתמקדות במעשה טוב, דיבור טוב ומחשבה טובה – אף שהחלק הפנימי של השכל והרגש אינו אוהו שם עדיין.

הנה סיפור עוצמתי הנותן לנו להבין זאת היטב: הרב חיים גוטניק שימש שנים רבות כרב הצבא האוסטרלי והיה מכונה באופן לא רשמי כ"רבה הראשי של אוסטרליה". הוא היה נואם דגול שהופיע בפני קהלים רבים ומגוונים, אך פעם התלונן בפני הרבי מלבואוויטש אודות תחושה קשה שמציקה לו: הוא נואם במקומות רבים, הוא דרש אלפי דרשות בחייו, אך מציפה אותו תחושה שהעבודה שלו חסרת תכלית. היא אינה מייצרת תוצאה. אנשים מתפעלים ואומרים: "איזה רב מדהים" אך חוזרים הביתה ושוכחים מהן.

הרבי ענה כי מקובלנו שדברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב וכשאתה תדבר בכנות ובהתלהבות, הדברים יפעלו פעולתם. ואז הרבי הוסיף נקודה רבת משמעות: אם ברצונך לראות תוצאה מוחשית שתוכל להיווכח בה בעיניך, תשלב בסוף כל דרשה הוראה מעשית לפעולה. ואפילו אם זאת תהיה רק הוראה קטנה ומינימאלית ביחס לערכים הגדולים עליהם דברת.

הרב גוטניק חזר לאוסטרליה ובשבת הבאה התקיים אירוע חשוב בבית הכנסת. האולם היה מלא במאות אנשים, רובם כאלו שאינם פוקדים את המקום והרב גוטניק דיבר בפאתוס על מעלת השבת. בסוף הדרשה אמר כך: "אתם בטח תוהים מה תוכלו לקחת מהשיחה, הרי רבים מכם אינם שומרים שבת. ברצוני להציע רעיון שגם הקרדיולוג שלכם יסכים עמו: אל תכניסו סיגריה לפה בשבת. גם אם בחרתם למרבה הצער ללכת למשרד בשבת, אך לפחות עשו זאת בלי סיגריה בפה".

בשבת הבאה, באמצע התפילה, נכנס אדם לבית הכנסת. זה היה אדם מבוגר ששרד את השואה ובעקבות הכאב שעבר, נטש את דרך התורה והמצוות. אפילו ביום הכיפורים לא תמיד הופיע להתפלל, אך השבוע הוא הופיע. הוא המשיך ונכח גם בשבתות הבאות, עד שהרב גוטניק ניגש ואמר: "נהדר לפגוש אותך, אך אני תוהה מה גרם לך להתחיל לפקוד בקביעות את בית הכנסת?" "הייתי כאן באותה שבת בה דיברת על המנוחה ביום השביעי והצגת את הבקשה לא לעשן בשבת. בשבת אחריה הלכתי אל המשרד לעבוד ובכדי לנקות את הראש, הדבר הראשון שעשיתי היה לשלוח את היד לעבר חפיסת הסיגריות. ואז אמרתי: רגע, הרב ביקש טובה אישית: לא לעשן בשבת. אז לא עישנתי. השפתיים החלו להציק לי ואז אמרתי: רגע, אתה לא מעשן כי שבת היום ואתה יושב במשרד? ! החלטתי ללכת לבית הכנסת. זאת הייתה השבת ההיא שהופעתי באמצע התפילה. האווירה הייתה חברית ונהדרת והחלטתי לבוא גם בשבת אחריה וגם בשבת שאחריה. ומי יודע, אולי יום אחד אתחיל לעשות קידוש אחרי שאחזור מבית הכנסת..."

כך בורחים מן הרע ופוגשים את הטוב.

היציאה לחירות
מתרחשת בהכרח
בבהלה, משום
שחלק ממני לא
רוצה לצאת. הדרך
לברוח מהרע היא
דרך בריחה מעצמי,
דרך החנקת הקולות
הספקניים שחוששים
לצאת מהמצרים
ולברוח. ואל לנו
להמתין להסכמות
מוחלטות בתוכנו,
משום שהם לעולם
לא יגיעו

הרב בן ציון נורדמן

במטבח של הרב גרוסמן

ידידי מר משה כחלון. הייתם צריכים לראות את הרב גרוסמן, המקורי והאוריגינלי, מבית 'מאה שערים' של שנות החמישים. כלום לא השתנה, הוא נשאר מקורי כמו שהיה. והציבור, מסתבר, אוהב ומכבד את זה.

היינו מצפים משר בכיר בממשלת ישראל להביא לחופה רב חדש, מהניילונים... רב שגם יודע לבדח ויש לו חוש הומור מבורך, רב שיודע גם להתחזק. אבל לא. מר כחלון העדיף וביכר לקחת את הרב האוטנטי, הרב שעוצם עיניו מלראות רע אצל יהודי אחר, הרב שמקדש כמו שקידשו אותו, לפני יובל שנים. הרב שממשיך את המסורת מבית אבא ואמא, לתפארת.

מיד לאחר החופה, ניגש נשיא המדינה מר ראובן (רובי) ריבלין לרב גרוסמן ואמר לו: "כל פעם שאני איתכם בחופה, אני נזכר בחופה שלי". התפעלתי מהקומפלימנט הזה. והשיטה של הרב גרוסמן? פשוטה מאוד. הוא לא מחנך אחרים למה שהם לא מסוגלים לעשות. הוא מעניק להם חינוך מתוך אהבה אמיתית. החינוך של הרב גרוסמן דוגל בהכרת האחר, מתוך מסירות לזולת, ודווקא מתוך דאגה כנה לטובתו האמיתית הוא מקרב אל אור התורה. ככה ניתן לקרב עוד ועוד לבבות לאבינו שבשמים.

הרב גרוסמן, אכן זרע ונטע, עוד בשנות היובש כאשר הקרקע הייתה שוממה. היום, כשמאחוריו עשרות אלפי בוגרים ואלפי תלמידים – יודעים אנו נאמנה, כי יגיע ומצאת – תאמין.

...

בפרשתנו, פרשת בא, אנו קוראים אודות יציאת בני ישראל ממצרים. המסר העולה מבין השיטין בהפרשה הוא הדאגה לעתיד, לדור הצעיר, להמשך הדורות.

הנה, ברגעים הנעלים ביותר של שחיטת קרבן פסח והכנתו, אנו מצווים על הארת פנינו והנחלת המורשת לילדינו "והיה כי יאמרו אליכם בניכם: מה העבודה הזאת לכם? ואמרתם: זבח פסח הוא לה'".

ואת הדאגה הזו אנו רואים אצל משה רבינו בעומדו לפני פרעה. בעוד פרעה מוכן לשלוח אותם ממצרים, הוא מתעניין מי בדיוק היוצאים: "לכו עבדו את ה' אלוהיכם, מי ומי ההולכים?" משה רבינו מחדד לו: "ויאמר משה, בנערינו ובזקנינו נלך, בבנינו ובבנותינו בצאננו ובבקרנו, נלך". פרעה לא מסכים: "לא כן, לכו נא הגברים". ומשה לא נכנע. כי הילדים הם העתיד שלנו!

שבת שלום ומבורך,
הרב בן ציון (בנצי) נורדמן

השבוע יצאתי עם חברי הנהלת ועובדי 'מפעלות הרב גרוסמן' ליום גיבוש וסיכום שנת המס החולפת. האווירה הייתה טובה ואף נעמדנו לבשל ארוחת צהריים. ליווה אותנו שף, אדם שכבר ניסה את כל העולם וגילה כי אין כמו בישראל.

שוחחנו תוך כדי בישול והכנת הארוחה, על החיים, והמסקנה שלי הייתה: מה שתכנים לתוך הקדרה – זה מה שייצא. זה בעצם סוד הבישול במטבח ובחיים. אתה לא יכול להכניס שקל ולהוציא פחית. בשקל ניתן להוציא מסטיק, בחמש שקלים ניתן להוציא כבר פחית.

אם לא תכניס מלח גרוס ופלפל שחור – הקדרה לא תצליח. תהיה קדרה אבל טפלה. ואם לא תיקח בשר פילה – תהיה לך ארוחת צהרים, אבל לא בשרית. מה שתכניס – זה מה שאתה מוציא.

אין מציאה ללא השקעה, אין פירות ללא זריעה ואין נחת ללא יגיעה. חכמינו כבר אמרו וכולנו גדלנו על האמירה הזו "יגיעת ומצאת – תאמין". וכשמתעמקים באמירה צצה מאלה התהייה: מציאה הלא היא בדרך כלל בהיסח הדעת, אדם יורד לרחוב ומוצא מטבע או סיכה, זה לא דבר שהוא נערך אליו והתוצאה לא מגיעה מתוך יגיעה, אז למה נקטו חכמינו דוקא בלשון של מציאה?

וכותב האדמו"ר מגור בספרו 'שפת אמת', כי כשאדם מתייגע – סופו למצוא. לא תמיד מיד לאחר היגיעה הוא משיג את אשר ביקש, לא תמיד זה יהיה מאותו המקום שבו הוא יגע, לפעמים זה יבוא לו דווקא ממקום אחר כאילו בהיסח דעת, אבל אם מצידו יגיע – ימצא בבוא היום. כי כמה שאדם משקיע יותר – כך הוא מוצא בסופו של דבר.

וכשאנחנו, הורים ומחנכים, מביטים אל האופק ורוצים להוציא ילדים מחונכים, הרי שיש להשקיע בחינוכם ובגידולם. "איזהו חכם? הרואה את הנוולד". כבר מגיל ילדות וינקות לקחת אותם כפרויקט חינוכי, להשקיע בהם את המיטב והמירב – או אז, נזכה למצוא בהם את מיצוי היכולות והכשרונות שלהם. אבל תמיד נזכור, כי כמו במטבח, מה שנכניס ונשקיע – זה מה שנוציא בסופו של יום. אז, בואו נשקיע את הטוב ביותר עבור ילדינו אהובינו ונפיק מהם רוב נחת, בעזרת השם.

...

מי שמהווה עבורי מגדלור של אהבה וחינוך, זה הגאון רבי יצחק דוד גרוסמן שליט"א, חתן פרס ישראל ונשיא מוסדות מגדל אור. האיש שכבר למעלה מחמישים שנה מחנך את ילדי ישראל באהבה אין קץ. השבוע נפגשנו בחתונת בן שר האוצר

תלמידת י"ב,

יודעת את התשובה?

שניים רוצים לשלוח ספר נדיר זה לזה אך חוששים שהשליח יגנוב אותו. לכן רכשו מנעולים ונעלו את הספר בקופסה. השולחים אינם מחזיקים באותם המפתחות והמנעולים. **האם קיימת דרך להעביר את הספר ביניהם מבלי שייגנוב?**

פתרת? מקומך איתנו!

יום פתוח

יום חמישי | רחוב בית הדפוס 9
גבעת שאול, ירושלים
י"א בשבט, 17.1.19 | החל מהשעה 17:00

הנדסת תכנה | מדעי המחשב | חשבונאות | מנהל עסקים
השלמה לתואר במדעי המחשב להנדסאות תכנה
השלמה לתואר בחשבונאות לרואות חשבון

93% השמה בעבודה

מערך מלגות רחב

התחשבות בתלמידות
נשואות

לימודי קודש
עם מיטב הרבנים

נפתחה ההרשמה לשנה"ל תש"פ

המרכז
האקדמי
לב

רח' בית הדפוס 9, גבעת שאול
ירושלים

www.jct.ac.il | 02-654-7219

תבונה

לימוד תואר לבנות במסגרת חרדית

"בן 40
לבינה"

הגעתם לגיל 40? אתם כבר מלאי בינה

אתם יודעים שהגיע הזמן לשים לב לבריאות, להיבדק ולהקדים
רפואה, כדי שתוכלו ליהנות מכל מה שעוד מצפה לכם.
טוב שמכבי איתכם לאורך כל הדרך!

שומנים בדם | לחץ דם | HPV (pap)

פעילות גופנית | תזונה מאוזנת

30450
רפואה מותאמת אישית בכל גיל

לפרטים
פנו לרופא
המשפחה
שלכם

מכבי

שירותי הבריאות הטובים בישראל

גם בבני ברק, יש קופות חולים ויש מכבי *4535

מוגש כמידע לחברי מכבי

תודה לך זוגתי היקרה

עושה כלום, הוא ישר אמר. אני מבטיח לך
שהיא עושה בשבילך הרבה דברים, אם תחפש
רק להגיד לה תודה רבה על מה שהיא עושה
לך, אתה ללא שום ספק תמצא דברים טובים
שהיא עושה למענך, ואתה תראה שאם רק
תתחיל להעריך אותה ולהגיד לה תודה - היא
תחזור להיות האישה שהכרת.

לאחר תקופה פגשתי אותו שוב והוא אמר
לי שחייו השתנו, צדקת מרדכי, אשתי הייתה
בסדר גמור, אני פשוט לא ידעתי להעריך
ולהגיד תודה.

אני אומר שוב ושוב שאנשים לפעמים
מחפשים תרופה לבעיה שלהם והם חושבים
שהפתרון נמצא על הירח והוא מאוד קשה
ליישום, אבל הרבה פעמים הפתרון לבעיות
מורכבות הם דברים פשוטים שצריך פשוט
ליישם בחיי היום יום.

העניין להגיד לתודה זה לא רק לסובבים אותנו
אלא גם על מה שיש לנו, מתי אמרנו תודה רבה
השם יתברך על האישה, הילדים, על הלחם,
על הנשימה שאנחנו בריאים? כמה דברים
טובים השם עושה איתנו. האדם לפעמים רגיל
לקטר מה אין לו ומה כואב לו ומה חסר לו.
כאשר אדם כל הזמן אומר כמה לא טוב לו
הוא נהפך לאדם ממומר מלא עצבות וכעס על
עצמו ועל כל העולם.

פעם פגשתי יהודי שאמר לי ששנים כשהוא
התפלל שמונה עשרה, כל התפילה הוא היה
רץ במהירות בשביל להגיע לשמע קולנו, שאז
הוא יכול לבקש את הבקשות הפרטיות שלו.
פתאום לאחר שנים הוא שב לב שהקשר שלו
עם הבורא זה רק תן לי חסר לי. וכמעט
שהוא לא אומר להשם תודה על מה שהוא
נותן לו.

הלכתי לבקר לפני כחודש יהודי שחטף אירוע
מוחי, אברך צעיר שחצי גוף שלו משותק
כתוצאה מהאירוע, בקושי הוא מדבר, סובבים
אותו בכיסא גלגלים. יצאתי מבית החולים
ואמרתי לעצמי השם תודה שאני הולך לבד,
שאני אוכל לבד, שאני נושם, שאני יכול להזיז
ידיים ורגליים ושאל אחד לא סובב אותי
בכיסא גלגלים.

תעקבו ותיראו שאנשים שרגילים להגיד
תודה לסובבים אותם הם אנשים הרבה יותר
מאושרים ושמחים.
אני ממליץ גם להגיד בכל יום את פרק תהילים
מזמור לתודה, ואחר כך להודות להשם על מה
שהוא נותן לנו. תתחילו להגיד תודה לעצמכם,
לבני הזוג שלכם, לילדים שלכם, לסובבים
אותכם ובעיקר לבורא עולם שאין עוד מלבדו.
תעשו את זה והחיים שלכם יתחילו להאיר כפי
שלא חלמתם.

שבת שלום לכל עם ישראל היקרים והקדושים.
לתגובות machon.rot@gmail.com

מדי פעם אני נוסע לקברי צדיקים
בצפון הארץ, לי באופן אישי זה נותן
הרבה כוח רוחני ונפשי להמשיך
הלאה את שגרת החיים. לפני כשנה
נסע איתי חבר להתפלל בצפון, היה זה
בשעה מאוחרת בלילה, נסענו שעות רבות,
דיברנו הרבה ובאמצע השיחה הוא זרק לי את
המשפט הבא - תגיד לי מרדכי, מה עושים אם
אתה מרגיש שאשתך לא אוהבת אותך? איך
אתה יודע שאשתך לא אוהבת אותך? שאלתי.
תשמע, אדם שאוהבים אותו - משקיעים
בו, אשתי פעם הייתה אישה טובה, בשנים
האחרונות היא לא עושה בשבילי כלום, אני
אפילו מכבס לבד את הבגדים שלי וקונה
לעצמי כמעט בכל יום ארוחת צהרים. אני
מרגיש שאני חי לבד, הוא אמר בכאב עמוק.

שאלתי אותו האם אתה חושב שיש משהו
בקשר הזוגי שאתה צריך לתקן ולעשות,
האם רק אשתך אשמה. האם אתה זורק את
כל האשמה עליה. או שאתה גם מוכן לקחת
אחריות בדברים מסוימים בקשר הזוגי הזה?
תשמע, הוא אמר, אהיה איתך כנה, גם אם יש
לי דברים לשפר ושאיני לא בסדר איתם, אני לא
חושב שמגיע לי כזו התנהגות ממנה.

דיברתי איתו עוד ועוד ואז שאלתי אותו, תגיד
לי מתי בפעם האחרונה אמרת לאשתך תודה
לך אשתי היקרה על זה ועל זה? הוא ישר תקף
אותי, למי להגיד תודה רבה? לאשה שלא
עושה כלום בעבורי.

אמרתי לו, תקשיב לדעתי לפי מה ששמעתי
הכל התחיל מחוסר הערכה ומחוסר אמירת
תודה לאשתך, אם תחשוב טוב טוב אתה
תראה שכמעט ולא אמרת לאשתך מילות
תודה על מה שהיא עשתה בשבילך ועל מה
שהיא השקיעה בך, אולי לך הדברים שאשתך
עשתה בשבילך הם דבר הרגיל, אבל אדם בין
גבר ובין אישה ובין כל קשר בין חברים, אם
רק תיקח מאחרים ולא תדע להעריך ולהוקיר
תודה על מה שעושים בשבילך, האדם
שממולך ישבר באיזה שלב ויפסיק להעניק,
כי כמה אפשר רק להעניק ולהעניק בלי לקבל
מילים טובות ומחמאות.

מילים טובות ומחמאות הם חמצן לנפש, כמו
שאתה צריך לאכול ולשתות כדי להתקיים,
כך אשתך צריכה מילים טובות ומחמאות
כדי שהיא תמשיך להעניק לך. גם אתה צריך
לשמוע תודה רבה והערכה על מה שאתה
עושה למען אחרים, אתה גם הייתה מפסיק
להעניק לאדם שרק היה רוצה ממך דברים
והוא לא היה מעריך ואומר תודה על מה
שאתה עושה בשבילו.

בוא תנסה מעכשיו במשך חודשים להגיד
לאשתך על כל דבר הכי קטן שהיא עושה
כך - אשתי היקרה תודה רבה לך, אני מאוד
מעריך את מה שאת עושה לי. אבל היא לא

לימודי B.A. בפסיכולוגיה

ההרשמה למכינה נסגרת!

בואי ללמוד לימודי B.A.
בפסיכולוגיה
במסלול לנשים בקמפוס
החרדי בבר-אילן

ימים אחרונים לרישום למכינה
100% מימון לזכאיות

- ✓ תואר מבוקש במוסד יוקרתי
- ✓ שילוב מושלם בין לימודים לעבודה
- ✓ מסלול מיוחד לנשים בקמפוס החרדי
- ✓ קמפוס במרכז הארץ עם גישה נוחה
בתחבורה ציבורית וברכב

פרטים בטלפון:

Ch.dep@biu.ac.il | 077-2753097 | 077-2753098

"בן 50 לעצה"

הגעתם לגיל 50? קחו עצה מהמומחים של מכבי

הקדישו זמן לבדיקות מצילות חיים, כי השנים האלו מכריעות לאריכות חייכם ולאיכותם בשנים הבאות. טוב שמכבי איתכם לאורך כל הדרך!

ממוגרפיה | דם סמוי | HPV (pap)

פעילות גופנית | תזונה מאוזנת

לפרטים
פנו לרופא
המשפחה
שלכם

30450
רפואה מותאמת אישית בכל גיל

מכבי

שירותי הבריאות הטובים בישראל

גם בבני ברק, יש קופות חולים ויש מכבי *4535

מוגש כמידע לחברי מכבי

מהרב לתלמיד: אחרי שסיים את ליל האורות באומן
עשה יוסי גיטלר את דרכו לברסלב, שם העתיר על
קברו של מוהרנ"ת ונוכח לראות את סידורי השגחה
הקפדניים בפיצרייה המקומית • לפני שנכנס
במחיצתו של מייסד החסידות מרן הבעל שם טוב
זי"ע במעזיבוז, הספיק לחלוף בציון קדשו של מחבר
הספר החסידי הראשון בפולנאה • הלילה על קברו
של מייסד תורת החסידות והביקור בבית מדרשם
של האוהב ישראל והבעש"ט שנגמר בחנות שהסמל
המסחרי שלה מזכיר קריקטורה אנטישמית אבל היא
ההפך המוחלט ממנה • **אור שבעת הימים**

|| יוסי גיטלר ||

אהל מורנו רב
תלמיד
של רבינו נחמן
נבנה על
בר
הר"י שראל

מברסלב למעז'בוז

ציון רבי נתן מברסלב

ברסלב מושלגת

כמה פסיעות ומחזה עתיק נגלה לעיניים. ארבעה איכרים, במלוא מובן המילה, עם הביגוד האוקראיני המלא, חגורות עור כובעי צמר ואפודים, עומדים בצד הדרך. אחד מהם מחזיק בידו קלצ'ניקוב גדול. עוד שקית באמתחתם, רק בהמשך נתוודע לזוועה שבתוכה

כמה שמהקבר המראה מדהים, אין להשוות אותה לתמונה הפנורמית שמתקבלת ממרומי ההר. הפסגות הנישאות ממול מזכירים את האלפים האירופיים. חוזרים למוטלת למטה, ביסקוויטים ומציות בכשרויות מהודרות מישראל, גם קופסת ממתקי 'לקלוקים' מציצה מהדלפק. מותגי 'אסם' 'עלית' ו'הדר' מוצגים לראווה. מרגישים בבית. מעיפים שוב מבט לפינת הפיצרייה, שני דפי A4 לבנים תולים על הקיר. "הפיצה כשרה למהדרין וברכתו מזוונות, במקרה שהמשגיח לא במקום חובה להדליק את התנור. תודה רבה. בברכת יאכלו ענווים וישבעו". דף צמוד "בזמן שהמשגיח לא נמצא חובה להדליק את התנור או הצי'פסר על ידי יהודי בלבד". כל זאת בלב אוקראינה הנכרית.

אצל ה'מוכח' ו'התולדות'

יוצאים ליעד חדש. מבט אחרון לבובת השלג, מתיישיבים למנוחה על ספסל גדוש ברח הלכן ונכנסים לטנדר שיחזיר אותנו את הדרך הארוכה שצעדנו ברגל בהלוך. נוסעים

אבל פעילה. מלאה במים עם דלי מחובר בחבל. הזריזים כבר הספיקו לשאוב פעם או שניים. זה עובד ממש כמו בסיפורים. מגלגלים את הדלי פנימה, מכניסים מים, ואז מושכים החוצה. הבור עמוק מאוד, סכנה גדולה. עוד כמה פסיעות ואנחנו למרגלות המדרגות שיקחו אותנו עד לאהל שעל ציון הרה"ק רבי נתן מברסלב. בזמן שהתעכבנו המתין לנו הגרמ"מ פומרנץ ופמלייתו. מה עושים יהודים מתחת לציון ממשין דרכו של רבינו נחמן מברסלב? פוצחים בריקוד עליו. לקול צלילי המוזיקה שבקעו ממערכת השמע של הטנדר המושכר, פיזו ורכרו בעוז לכבודו של רבינו.

כמה ילדות מקומיות נזעקו לשמע החגיגה. הם עומדות משתאות. אנשים מכובדים ומבוגרים, על פי מראם נורמטיביים לחלוטין, מרקדים ומתזזים לקול צלילים באמצע הרחוב. כזאת לא הכירו. לא עוברות דקות ספורות והם נסחפות באווירה. פותחים בריקוד משל עצמם. יהללך זר ולא פיך. אנחנו עולים למעלה והם נפנות ליצור את בובת השלג של העשור.

מה רבו מעשין ה'

בדרך נתקלים שוב בכל המראות המוכרות של אומן. 'פיצה ברסלב' 'מקווה מוהרנ"ת' 'והעיקר לא לפחד כלל', מודעות ענק תלויות על גבי הפנדק המקומי, שמכיל בתוכו גם חנות מזכרות נחמדה, ובפינה דלפק פיצה, כשרה על פי הנכתב. מאות מדרגות לפנינו. מצפות שנתחיל לטפס. מצד ימין המקווה, למעלה האהל, באמצע חנות המזכרות. מיניאטורות בגדלים שונים, מקטרות ותרנגולים מחזיקי מפיונים וקופסאות בשלל צורות. כיפות סרוגות עם פסוקים רקומים, ציציות שיובאו ישירות מ'משכן התכלת', כנראה לאלו שתופס אותם פה הרהור תשובה פתאומי. אפילו טחנת קמל מושלמת ראינו שם. כולה מעץ. הנוסעים המתמידים יודעים לומר שמישהו פה עף על עצמו והמחירים טיפסו פי שלוש מהפעם האחרונה שהם ביקרו כאן.

טיפסנו וטיפסנו עד שניצבנו מול "אהל מורנו רבי נתן זיע"א, תלמידו המובהק של רבינו נחמן מברסלב זיע"א", גם כאן, כביתר המקומות, נוסף מתחת כיתוב: "נבנה ע"י אהלי צדיקים בראשות הר"ר ישראל מאיר גבאי הי"ו". הנוף שנשקף מכאן מרהיב. עוצר נשימה. בתוך האהל, לאורכו, קבר לבן. "רבינו נתן ב"ר הרב נפתלי הרצ ברסלב זצ"ל" חקוק עליו מקדימה.

בין האהלים נטועות עוד כמה מצבות. "ר' דוד צבי ב"ר שכנא שטרנהארץ נכד אדמו"ר מוהרנ"ת" נכתב על אחד מהם. כשאני עוד יותר במעלה ההר, מעל האהל שתקוע באמצעו, אני מגלה שכל האזור משמש לבית קברות אחד ענק. מתוך השלג מבצבצות מצבות עתיקות יומין, ברובם אפשר עוד לקרוא את הכיתובים החקוקים בתוכם. בצד השני אפשר למצוא מצבות חדישות ממש. משיש מהוגן וזרי פרחים על הקברים. נראה שמישהו מטפח את המקום. יתכן שאלו קרובי משפחה. אפילו תמונות של המנוחים מתנוססות על השיש המחפה את הקברים. השמות יהודים. על אחד מהם לדוגמא: "רבי צבי בר נתן נ' כ' ניסן תשכ"ו ת"צ"ב"ה", בניגוד לרוב הקברים, בחלק אודותיו אנו מדברים, הכיתובים מופיעים בכמה שפות, אחת מהם כנראה אוקראינית.

יימנו את אומן. דוהרים לברסלב. מהרב לתלמיד. הלכן שולט בכיפה. לא רק זו שעל הראש, גם הדרכים מושלגות כולם. ממשיכים במסע "בהיכלי החסידות" בראשות הגרמ"מ פומרנץ ריש מתיבתא 'עוז והדר'. אחרי לילה רווי אורות ונשמות באומן, חוצים כפרים ועיירות טיפוסיות בדרכנו ברסלבה, לתלמידו הגדול של רבי נחמן, הלא הוא רבי נתן מברסלב. הכבישים המושלגים מקדמים אותנו בקפיצות וניתורים. חולפים בכפרים טיפוסיים ועיירות נידחות. כאחת מהם נעצר הרכב, הנהג קופץ החוצה, נעלם לכמה דקות וחוזר מרוצה. תחנת עצירה אישית. ממשיכים לחצות את הלכן האינסופי, נהרות קפואים, משטחי עד של שלג. בטבורם תא נייד של שירותים. יש מי שדואג גם לנוסעים שעושים את הדרכים הארוכות. אם אין תחנת דלק מוצאים תחליפים. חולפים בעוד עיר. עולם כמנהגו נוהג. השלג הוא חלק מהוויה. ואז מגיעים. בלי הודעה מוקדמת, ללא סימן היכר, פשוט נעצרים באמצע רחוב מושלג וקר ויורדים. הדרך עוד ארוכה, אבל הנהג חושש להיכנס לכביש הצר מדי להערכתו. הערכה שהתבררה כמוטעית, אבל נתנה לנו את האפשרות להכיר מקרוב עוד כמה אמות חדשות על אדמת אוקראינה, להתחכך עם המקומיים ואיך לא – להצטלם עם השלג למגוון צורותיו ואפיוניו.

ציידים אוקראינים

כמה פסיעות ומחזה עתיק נגלה לעיניים. ארבעה איכרים, במלוא מובן המילה, עם הביגוד האוקראיני המלא, חגורות עור כובעי צמר ואפודים, עומדים בצד הדרך. אחד מהם מחזיק בידו קלצ'ניקוב גדול. עוד שקית באמתחתם, רק בהמשך נתוודע לזוועה שבתוכה. האמת, ברגע הראשון זה נראה היה מפחיד. איכרים מגושמים, חמושים, במקום בודד ומושלג בערבות אוקראינה. נשמע תחילתו של ספר מתח. אבל הם קראו לנו, אז התקרבנו.

אחרי כמה ניסיונות כושלים להבין זה את זה, הם שלפו מהשקית את הממצא המחריד. גופה תמימה של חיה מקומית. סוג של חתול או שועל. מהראש עד הזנב. נראה היה שהיה ניצודה ברגעים האחרונים ממש. הם הציעו להחזיק אותה. את החלחלה שחשתי באותם רגעים לא אוכל להעביר על הכתב. החיך על פניהם הזכיר לי את כל מה שקראתי אי פעם על חיוכים זדוניים. נראה היה שהם נהנים מכל זיק של זעזוע שניכר בפנים שלנו. אכזריות אוקראינית טיפוסית.

מבוססים בשלג וצועדים. המרחק רב מאוד. יפי הבריאה נגלה על אם הדרך. ניתן להשקיף למרחקים גדולים ביותר, נהר חצי קפוא מפריד ביננו להרים שמן העבר השני, הכול לבן וצח. מראה בראשיתי. עוד איכר מקומי סוחב את האופניים בידיים, מתקשה לשרוד את העליות המושלגות. כלבי פרא מתנפלים בנביחות אימתניות, משל באנו להשתלט להם על המלונה. זוג קשישים נסחבים עם סל, מתחלקים בכובד המשא בשתי הידיעות. אחד לו אחד לה. הכובע על ראשו תואם במדויק לשטריימל ויז'ניצאי מן השורה. רכבי אספנות נגורים ומפלסים לעצמם דרך.

כבר רואים את האתר מרחוק. לפני זה נעצרים. באר עתיקה

לפולגנאה. לקברו של מחבר הספר החסידי הראשון 'תולדות יעקב יוסף', הרה"ק רבי יעקב יוסף מפולגנאה זיע"א ולצידו "המוכיח מפולגנאה", הקבר השלישי שיין ליהודי אלמוני, על פי הכתוב "פ"ג היהודי בעל החלקה שהמוכיח והתולדות ביקשו להיות טמונים במקום הזה". הערב רד, ערפל כבד שורר על האזור כולו. קשה לראות מטר אחד קדימה. נכנסים לבית העלמין בפולגנאה. צועדים בסך.

מתקרבים לאהל ונתקלים בשלט. "מה נורא המקום הזה. לציבור המבקרים הפוקד את הציון הקדוש אנא סייעו לנו לשמור צביון המקום וסביבתו והימנעו מקניית מים ושאר דברים אצל הרוכלים בחוץ. את כל הנצרך ניתן לקבל בחינם בבית "הכנסת אורחים" ממול. תודה על ההבנה ושיתקבלו כל תפילותיכם לרצון". על החתום: "אגודת אהלי צדיקים". תפילה נרגשת על שלושת הקברים הצמודים. בחדר ממול כמה חדרים. במרכזי שבהם נערמים גזירי עץ רבים מהקרקע עד התקרה. לחימום כנראה.

אור שבעת הימים

שעות ארוכות של נסיעה עד שנוחתים במעזיבוז. ערש החסידות. המקום בו הקים מרן אור שבעת הימים, רבינו הבעל שם טוב זיע"א, את שיטת החסידות לאורה צועדים רבבות רבות של יהודים לאורך כל הדורות כבר מאות בשנים. המקום בו פעל וגידל עדרים לתורה וחסידות, המקום בו זכה העולם לגילוי האור הנצחי. וכפי שכתב תלמידו של הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זיע"א – שהיה בחיר תלמידיו של הבעש"ט, הרה"ק החוזה מלובלין זיע"א: "האיש אלקי המפורסם בכל קצוי ארץ וים רחוקים, בהיר הוא בשחקים, איש אשר רוח אלקים בו, רבן של כל בני הגולה, אשר אור תורתו זורח מסוף העולם ועד סופו, עיר וקדיש מן שמיא נחית להאיר לארץ ולדרים עליה".

מתקדמים פנימה. קפטריה מחוממת כרבעי ממתינה לנו בכניסה. מגוננת מפני הקור המקפיא שבחוץ. המקום היחיד, אגב, שזכינו לחזות בפתיית שלג צונחים מהשמיים ולא רק בערמות על הקרקע היה במעזיבוז. האהל הקדוש מאיר למרחוק באור יקרות. יורדים במדרגות ושבילים מפותלים ורק ברגע האחרון נגלה מול עינינו המלון המפואר בו נשכון בלילה הקרוב. ארכיטקטורה עתיקה צבוע בבורדו ולבן, גימורי פאר ושערים מקושטים.

חוזרים להיכלו הלוהט של מרן אור שבעת הימים. "היכל הבעל שם טוב. בית מדרש, הכנסת אורחים מקווה טהרה" נכתב עם האותיות שנקבעו בראש המבנה הרבוע. עוברים למבנה הסמוך, חדר האוכל של בית המלון. עולים קומה ונכנסים לאולם. יארצייט היום, יומא דהילולא קדישא של הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוז זיע"א. מתיישבים לסעודה לזכרו של אותו צדיק וקדוש. על האוכל האוקראיני הרחבנו בפעמים הקודמות, הפעם התמקדנו במוזיקה. חצוצרן, מתופף וכנר לצד אורגניסט וזמר. במה מכובדת לכל הדעות. המנות נלעסות, המרק החם עולה על הכול, המוזיקה ברקע, והשמחה בשמים. ריקודים נלהבים פורצים, אפילו המלצרים, ילדים מקומיים צעירים, מצטרפים לחגיגה.

בשיאה של ההילולא נכנס למקום אורח בלתי צפוי. רב הכותל והמקומות הקדושים, הגאון רבי שמואל רבינוביץ,

שנחת כאן בשעת ליל מאוחרת. האם לרגל ההילולא או שמא נסיבות אחרות הביאו אותו לכאן, זאת לא נדע. אם תשמעו יום אחד שהוא מונה גם לרב המקומות הקדושים מטעם ממשלת אוקראינה, תזכרו איפה קראתם על כך לראשונה. הגר"ש רבינוביץ נוטל ידיים ומתיישב לסעוד בצוותא עם ריש מתיבתא הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ, מחליפים ביניהם דברי תורה ומקדשים את המקום שמתרוקן אט אט מיושביו. הלילה יוקד על מעזיבוז.

בתוך האהל וילון תלוי. מחיצה בין נשים לגברים. לא תמיד הוא רלוונטי. בעצמי נתקלתי בכמה הזדמנויות שהנשים לא יכלו להתאפק וסובבו סביב המצבה עצמה. בשלב מסוים נאלצו הגברים להתחנן בפניהם שיצאו, לאחר שהמתינו שעה ארוכה מוץ לדלת בקור המקפיא. כדי להרגיש קצת מאה שערימ'דיג הבחנו בשלטים המבקשים "נא לשמור על קדושת המקום, הכניסה לנשים בלבוש צנוע בלבד". אור יקרות מופץ בחלל. המצבה בוהקת בלבנה: "פ"ג רבי ישראל בעל שם טוב הקדוש זיע"א". תפילות והנצחות ממסגרות על הקיר וגם כמה מדפים לאחסון ספרי תהילים וסידורים.

תלמידיו הגדולים טמונים בסמוך לרבע הקדוש. הרה"ק רבי זאב וואלף קיצעס זיע"א, נאמן ביתו ואיש אמונו הקרוב של הבעש"ט; הרה"ק רבי משה חיים אפרים מסדילקאב זי"ע, שחיבר את הספר הקדוש 'דגל מחנה אפרים' שנחשב לאחד מספרי היסוד בחסידות; וכמובן בעל ההילולא הרה"ק

רבי ברוך ממעזיבוז זיע"א, נכדו של מרן אור שבעת הימים. לצד האהל המרכזי עוד כמה עשרות מצבות לבנות חדשות ומשופצות, קצת יותר רחוק מהם, בין השיחים הגדלים פרא, מבצבצות מצבות רבות, שבורות מנותצות ומטות ליפול. יד לא נגעה בהם. גם קשר לברסלב מצאנו, על אחת המצבות חקוקות המילים הבאות: ציון הרה"ק רבי ישראל זיע"א, נכד הבעש"ט הק' זיע"א והרה"ק רבי נחמן מהורדקנא זיע"א, אחיו של הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א. מתחת למעטה הלבן אפשר להבחין בשיירי המצבה הקודמת, העתיקה. זו החדשה נבנתה על ידי אגודת אהלי צדיקים. ברקע פתיית שלג מתנפנים בחלל. מכסים את הארץ.

מקדשי מעט לנצח

יוצאים לסויר בעיירה המיתולוגית. לחוש את הרגבים והבתים ביניהם סובב רבי ישראל בעל שם טוב והפיץ את אור החסידות, תורתו החדשה. הכול ציורי להחריד. בתים מטים ליפול, גגות רעפים אפורות, משאיות מהדור הקודם, ואווירת טרום ציוויליזציה. עושים את דרכנו לבתי המדרשות של שניים ממאורי הדורות הקודמים שחיו ופעלו ועשו כאן נפשות לה' ולתורתו. הראשון הוא כמובן רבינו הבעל שם טוב והשני הוא הרה"ק אברהם יהושע העשיל ה'אוהב ישראל' מאפטא זיע"א, שחלק גדול מחייו עשה בעיירה זו מכורת החסידות ובית מדרשו קיים בה עד עצם היום הזה. גם בית מדרשו של הב"ח, מנושאי הכלים שעל השולחן ערוך, היה בעיירה זו, אולם יד זדים ניצתה אותו ועל מקומו קיים גל-עד. עוד נגיע אליו בהמשך.

צועדים וצועדים והעיניים לא יודעות שובע. שלטים מאירי עיניים מצביעים על הדרכים המובילות לבתי הכנסת העתיקים השוכנים בעירייה. בקרבת מקום למלונות היהודיים אני

טיפסנו וטיפסנו עד שניצבנו מול "אהל מורנו רבי נתן זיע"א, תלמידו המובהק של רבינו נחמן מברסלב זיע"א", גם כאן, כביתר המקומות, נוסף מתחת כיתוב: "נבנה ע"י אהלי צדיקים בראשות הר"ר ישראל מאיר גבאי הי"ו". הנוף שנשקף מכאן מרהיב. עוצר נשימה. בתוך האהל, לאורכו, קבר לבן. "רבינו נתן ב"ר הרב נפתלי הרצ ברסלב זצ"ל" חקוק עליו מקדימה

פנים בית הכנסת של הבעש"ט

התקרבונו סמוך ונראה
לבית הכנסת. שלט אדיר
מימדים על עמודי עץ
מספר את "סיפורו של
מקום". בשלוש שפות
מופיע ההסבר: עברית,
אנגלית ואוקראינית.
מתקדמים עוד פסיעה
ונכנסים פנימה. מה נורא
המקום הזה. כאן בהיכל
הסה העתיר הסבא
קדישא מאפטא למען
עם ישראל, כאן עבד את
בוראו בסילודין בקדושה
ובטהרה, כאן העמיד
דורות של חסידים עובדי
ה' בדבקות. וזה שער
השמים

בעל החנות המעיזבוזית

שלט המוצב במקום מראה תמונה עתיקה של המבנה משנת 1930.

היכלא דמלכא

חוזרים לבעל שם טוב. השלט "סיפורו של מקום" חוזר על עצמו. הפעם הוא מספר, בשלוש שפות, על "היכלא דמלכא בית מדרשו של אור שבעת הימים מרן הבעל שם טוב הקדוש – מעזיבוז". מטר ליד עוד שלט. עליו תמונה משנת 1913-תרע"ג, המראה את בית מדרשו של הבעש"ט, בצילום שנעשה מגג בית מדרשו של הב"ח ע"י משלחת אונסק"י. המקום קצת יותר מיושן מקודמו. צועדים לתוך בית האלוקים, הכול משוחזר כמו פעם. הספסלים, השולחנות. עץ מעוצב בניחוח עתיק. קורות הגג הכבדות. ארונות הספרים. הכול משרה תחושת רצינות, כבוד משהו, בבית המדרש בעל המשמעות הכה גדולה. אפילו סטנדרים בסגנון נוסטלגי מצאנו שם. בתוך בית המדרש יש פינה עליה נכתב כי הא "מקום תפילת המגיד ממעזריטש זיע"א". המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש היא. כאן עמד התלמיד הגדול, נהר יוצא מעדן, כאשר עלה לרגל אל מורו ורבו אור שבעת הימים.

קפה ממעיין הבעש"ט

לפני שאני חוזר למלון ולאטובוס שיקח אותנו להמשך הדרך, החלטתי להסתובב עוד קצת במשעולי העיירה. לפתע צדה את עיני שלט קטן על הכביש ועליו דמות של יהודי טיפוסי. כזה שנראה כאילו נלקח מתוך קריקטורה אנטישמית שאוקראינה משופעת בהם. כובע שחור עגול, פיאות לבנות מתנופות וזקן לבן מתעגל. ככה, באמצע עירייה אוקראינית.

מבחין באתר בנייה גדול שנראה בשלבי בנייה מתקדמים, כמה קומות בנויים עם פיגומים, אולי עוד מלון בבעלות חרדית. חיות בר משוטטות בין הבתים. שוב פעם שלטים. חצרות מושלגות מציצות. שורת צמיגים שהיו פעם שחורות מוצבות בסך. באחד החצרות אני רואה עגלות מעץ משוכח ממתינות בפינה. המבנים מיושנים כמו שצריך. לא נראה שמישהו חשב אי פעם לשפץ כאן משהו.

אחרי כברת דרך נעצרים, "שים לב" מתריע שלט עם סימון עצור "עד כאן העירוב" משל ניצבים אנחנו בעיבורה של בני ברק. בהמשך המבנה שלט מוארך עם כיתוב מפורט יותר: "העירוב ממשיך מכאן עד בתי הכנסת" הוא מפנה לשביל השמאלי המוביל בסופו לבית הכנסת של ה'אוהב ישראל' מאפטא. חץ ארוך ומעליו תמונות בתי הכנסת מבפנים ומחוץ מכווין את ההלך התווה לכיוון המדויק.

התקרבונו סמוך ונראה לבית הכנסת. שלט אדיר מימדים על עמודי עץ מספר את "סיפורו של מקום". בשלוש שפות מופיע ההסבר: עברית, אנגלית ואוקראינית. מתקדמים עוד פסיעה ונכנסים פנימה. מה נורא המקום הזה. כאן בהיכל הסה העתיר הסבא קדישא מאפטא למען עם ישראל, כאן עבד את בוראו בסילודין בקדושה ובטהרה, כאן העמיד דורות של חסידים עובדי ה' בדבקות. וזה שער השמים.

הריהוט חדש. ספסלים, שולחנות, ארונות ספרים ואפילו חיפוי עץ לעמודים. רצפת שיש מבהיקה. יהודי בא בימים עומד במזרח, טלית על שכמו והוא נערך לעמוד לפני בוראו בתפילת שחרית. כמה וילונות ומחיצות פלסטיק סוגרות פינה לחדר שני, פינת קפה ותה. שיראה אוטנטי. בקדמת בית הכנסת, בצד שמאל, דלת הכניסה לחדרו של הרה"ק זיע"א, לחדר האישי בו התפלל ושהה משך כל שעות היום בהתייחדו עם קונו. כיסא מפואר עם ריפוד בצבע בוורד מוצב מול שולחן קטן מכוסה במפה לבנה, מדמה את חדרו של הצדיק.

לא הצלחנו להתאפק. שלפנו ספר 'אוהב ישראל' מהספרייה העשירה, הנחנו על הבימה במרכז ביהמ"ד ולמדנו כמה קטעים מפרשת אותו השבוע. פרשת וישב. עם הניצוצות הקדושים שמלווים אותנו יצאנו לדרך לבית הכנסת של מייסד הדרך רבינו הבעש"ט. אחרי כמה רחובות זה מגיע. עובר לכניסתנו חלפנו על פני המכתש המציין את המקום בו עמד בית מדרשו של רבינו הב"ח (בית חדש),

הסמל המסחרי של החנות היהודית

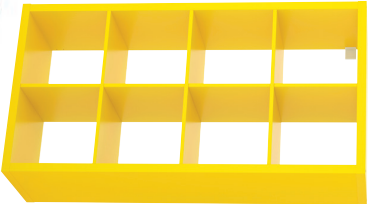

חזית החנות

קפה עם מים ממעיין הבעש"ט

2,695 ₪
1,950 ₪
VIMLE ספה תלת-מושבת.
רפוד Gunnared אפור.
א'241, ג'807, ס'1,987.

395 ₪
250 ₪
KALLAX יחידת מדרגים.
גמור כחול, ר'77, ע'397, ג'1477 ס"מ.

95 ₪
69 ₪
CIRKUSTALI אוהל לילדים.
קוטר 100, ג'120 ס"מ.

225 ₪
175 ₪
NORDMYRA כיסא.
משעב בגמור פורניר ליבנה/צבע ירוק.
גבע 477, גמור 787 ס"מ.

1,595 ₪
1,195 ₪
INGATORP שולחן נפתח.
גמור לבן.
ר'877, א'1557, ג'747 ס"מ.

895 ₪
595 ₪
BRIMNES ארון 3 דלתות.
גמור לבן.
ר'1177, ע'507, ג'1907 ס"מ.

95 ₪
695 ₪
NORDEN שולחן מתקפל.
ליבנה מלא.
ר'807, א'1527, ג'2689 ס"מ.

1,295 ₪
895 ₪
BENARP כיסא.
רפוד ספולדק צהוב.
ר'927, ג'837, א'1067 ס"מ.

95 ₪
49 ₪
STOCKHOLM קורה.
קוטר 42, ג'579 ס"מ, פלדה בגמור לבן.

345 ₪
250 ₪
BEKHAM עגלת מטבח.
ליבנה מלא.
ר'507, א'587, ג'857 ס"מ.

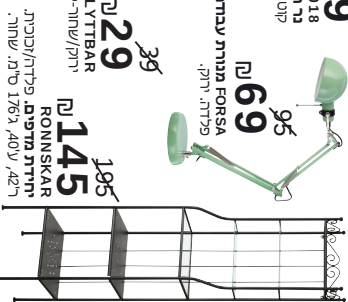
1,795 ₪
895 ₪
PERLGRIP ספה דו-משבית.
רפוד פורניר שחור-כחול.
א'1867, ע'847, ג'847 ס"מ.

9 ₪
9 ₪
VINTER 2018 גר' ירוק, בפתח מתכת.
קוטר 67, פ'67 ס"מ.

39 ₪
29 ₪
FLYTTBAR סל אחסון עם מכסה.
ר'497, ג'35, קוטר 35 ס"מ.

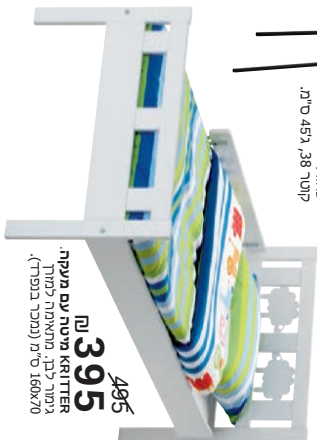
95 ₪
69 ₪
FORSA מנורת עבודה.
פלדה ירוק.
185 ₪
145 ₪
RONNSKAR יחידת מדרגים.
פלדה/ניכרום.
ר'427, ע'407, ג'1767 ס"מ, שחור.

69 ₪
49 ₪
TUSKALAT כרית ניג.
50X50 ס"מ.
ווד ברוך/זרוב.

195 ₪
150 ₪
RIVIA שולחן צד.
שחור.
קוטר 38, ג'457 ס"מ.

495 ₪
395 ₪
KRAUTER מיטה עם מעקה.
גמור לבן, מתאמה למנור.
160X70 ס"מ (נמכר בנפרד).

125 ₪
75 ₪
LACK שולחן קפה.
גמור גוון ליבנה.
ר'557, א'907, ג'457 ס"מ.

69 ₪
49 ₪
ARVROLL מעמד תאורה עם מכסה.
זכוכית שקופה.
קוטר 22, ג'22 ס"מ.

29 ₪
15 ₪
NEMO כרית ניג.
גמור לבן.
30X60 ס"מ, צבעוני.

©
אקאה באר שבע: היודד 24. אקאה קרייית אתא: דדר חופה 52. אקאה ראשיל"צ: רח' היוזמה 1, מרכז עסקים שורק, בבש פלמחים. אקאה נמניה: מחלף פולג, א.ת. נתניה (דרום).
שעות פתיחה: א'-ד' 10:00-21:00, ה' 10:00-24:00, ו' 10:00-13:00, 9:00-13:00. משעה לאחר יציאת השבת ועד 23:00. שירות לקוחות *א.י.ק.א.ה (35832*) | ברח מלאי באתר www.IKEA.co.il

IKEA
SALE
ג'-כ"א בשבט
9-27.1

בתקופת עד ה-27.1 כ"א בשבט כולל • בטייל משתתפים 2,320 מוצרים • מייצגים 20 יח' במלאי ממוצר המודעה בכל חנות או עד גמר המלאי • המחירים כוללים מע"מ • החשולים בכל כרטיסי האשראי, מזון ושקיום • שלוש חשולומים ללא ריבית לעסקה מעל 1,000 ש"ח (לא כולל מזון) • חשולומים לפי תכניות הקרדיט של חברות האשראי • ניתן להזמין שירות הובלה והרכבה בתשלום.

אחרי כברת דרך נעצרים,
 "שים לב" מתריע שלט
 עם סימון עצור "עד כאן
 העירוב" משל ניצבים
 אנחנו בעיבורה של בני
 ברק. בהמשך המבנה
 שלט מוארך עם כיתוב
 מפורט יותר: "העירוב
 ממשיך מכאן עד בתי
 הכנסת" הוא מפנה
 לשביל השמאלי המוביל
 בסופו לבית הכנסת של
 ה'אוהב ישראל' מאפטא.
 חץ ארוך ומעליו תמונות
 בתי הכנסת מבפנים
 ומחוץ מכווין את ההלך
 התוהה לכיוון המדויק

פנים בית המדרש של האוהב ישראל

לפני שיצאתי הספקתי ללכוד את הסנסציה של החנות.
 מכונת קפה סטנדרטית למעוניינים, עד כאן הכול בסדר, אבל
 על המכונה מודבק סטיקר "להכנת קפה משתמשים במים
 ממעיין בעש"ט". הייתם מסכימים לוותר על קפה שכזה?
 כמובן שבצד המודעה מתנוסס האייקון המדובר. הסמל
 המסחרי של החנות. סיימנו את חווית הקנייה, חוזרים לאהל
 הבעל שם טוב. ארוחת בוקר, מתארגנים לנסיעה ויוצאים
 לדרך. היעד: אוסטראה. ציוני הקודש של רבינו הב"ח,
 שעל שרידי בית מדרשו היינו כעת ורב ייבי, מגדולי עולם
 החסידות.

**על מה שהיה שם ובהמשך הלילה, ליל י"ט כסלו, על
 ציונו של בעל ההילולא המגיד הגדול ממעזריטש באניפולי,
 בפרק הבא בשבוע הבא בעז"ה.**

בשולי השלט יש גם חץ המכוון לתוך חנות מכולת. אם
 עדיין לא הבנתם, מדובר בפרסומת למרכול הכשר היחיד
 במעזיבוז. אפילו מילה אחת בעברית כתובה על השלט
 "פתוח".

מבט שמאלה מגלה שלט נוסף על המבנה, שוב פעם
 עם אותו ציור טיפוסי ועליו הכיתוב "מינימרקט כשר".
 שעות פתיחה מצוינות עליו. ביום שישי לדוגמא פתוח
 עד שעה לפני הדלקת הנרות. חביב. מצאת השבת פתוח.
 בדלת סמוכה, הבית בו מתגורר בעל החנות ככל הנראה,
 תולה שלט כתום ענק "להרגיש בבית..." כתוב עליו. אני
 בהחלט מרגיש בבית. לא מתאפק, עולה את המדרגות ונכנס
 למינימרקט. יהודי מאיר פנים מקבל את פני בחיבות וחום.
 מדי הרבה משפטים לא הצלחנו להחליף בינינו, בכל זאת
 פערי השפה. אבל לפי מה שהבנתי הוא חי ומתגורר כאן
 כל ימות השנה. מוכר אוכל כשר ומתפרנס מאחיו שנוהרים
 לכאן מכל קצוות תבל.

פנים בית הכנסת של הבעש"ט

חדרו של האוהב ישראל בבית מדרשו

המסע לאומן עם אליהו שירי מסע מעצים לנבכי הנפש 2019

3 לילות 6 מפגשים של סדנה
מעצימה עם אליהו שירי
17.2-20.2.19
יב-טו אדר א'

**מסע מחזק ומעצים לאומן יחד עם צוות
כח התודעה בראשות אליהו שירי**

**רק
\$1,280 בלבד!**

המחיר כולל: טיסה, נסיעות פנים, לינה
במלון מפואר, ארוחות ערב ובוקר עשירות,
סדנה מרתקת וייחודית מאליהו שירי!

*** לזכאים עד 48 תשלומים!**
חווייה רוחנית, מעצימה
וגסטרונומית מובטחת!

**הדרכה
מקצועית**

מדריכה מקצועית
לנשים ומדריך
מקצועי
לגברים

**סדנה
מעצימה**
בת 6 מפגשים
עם
אליהו שירי

**לפרטים והרשמה:
0722-722-777**

מרכז כח התודעה
ביה"ס להתפתחות אישית
אליהו שירי

נתיבים טורס
מסע לזרועות יצירתיות

מרכז כוח התודעה - בית הספר להתפתחות אישית בראשות אליהו שירי

בסיס אינן

יהדות תימן אבלה על לכתו של אחד מענקי הרוח שהנהיג את העדה בתקיפות ואבהיות, שמר על המורשת והקים דור צעיר של יהודים חרדים תימנים גאים - רבה של ראש העין, הגאון רבי עזריה בסיס זצ"ל, שבשבוע שעבר הלך לעולמו • מי היה החכם הזקן שהתדפק על דלתם של 'הפעילים' כשילד עטוף בטלית בחיקו? מדוע נאלם דום איש העסקים בלב המרכז המסחרי? מתי הפסיקו המזגנים לפעול ותאונת דרכים פגעה באחד ממנהלי המסעדה? • סקירה מרתקת על מלחמתו נגד ההתבוללות • **עינו של עולם**

|| יוסי גיטלר ||

צילומים: ארכיון, אורי עוז ארי

ום שלישי פרשת וארא. מרכז מסחרי באחת מערי הדרום. אני בשיחה עם איש עסקים, תושב רעננה, ממוצא תימני. תוך כדי השיחה אני משחיל לו מילה על "הרב שלכם", הרב עזריה בסיס, שנפטר לילה קודם לכן והובא באותו היום למנוחות עולמים. היהודי מסורתי-חילוני, גלוי ראש וחסר כל סממן דתי. אבל הרגע שאני אומר לו שהרב בסיס נפטר מדליק אותו כאילו בישרתי לו על פטירת אחד משבעה קרוביו. הוא ממאן להאמין לי. אחרי טלפון אחד שהוא עושה פניו מתכרכמות. לא עוברות שניות ספורות והפה שלו קולח סיפורים ותיאורים על הצדיק מראש העין.

בין הדברים, אני מצליח להבין, שדי לאחרונה ביקש בר שיחי מהרב זצ"ל לכתוב לו ספר תורה. גילו המבוגר של הרב הביא אותו לסרב והיהודי שלנו מתקשה להירגע. "הייתי אצלו כל כך הרבה פעמים" הוא מתנה בגעגוע "הבן שלי גר בשכונה שלו, כל כך אוהב את הקהילה שלהם, היהודים הזקנים האלו של פעם". שלא תטעו, גם הבן אינו דתי. אבל את החיבור של בני העדה התימנית למורשת המפוארת, ל"מורי" המיתולוגי, קשה לנתק.

באותו רגע מפגש אקראיים הכנתי, מה היה הרב עזריה בסיס זצ"ל, עבור העדה התימנית בארץ ישראל. לא רק תלמידיו ושומעי לקחו ההולכים בדרכיו, גם אנשים רחוקים, רחוקים מאוד, גם עבורם היה הרב בסיס מגן ומשענת, סמל לחיקוי ודמות מופת להערצה.

לפני שבוע הוא נפטר והם נשארו לבד. בודדים. יתומים נהיו בלי אב.

"אני מקדיש אותו לתורה"

ברדאע התימנית של שנת תש"ה, נולד רבי עזריה זצ"ל. לאביו רבי יחיא, שנחשב לתלמיד חכם עצום וכיהן כאחד מרבני העיר ואף היה חבר בבית הדין המקומי, ולאמו הרבנית שולמית ע"ה. בשנת תש"י עלו הוריו לארץ, במסגרת מבצע העלייה שלימים כונה 'על כנפי נשרים'. כאן השתקעו בני הזוג בסיס וילדיהם במושבה התימנית המתפתחת 'ראש העין'.

הילד עזריה שגדל והיה לנער, התחנך במסגרות המקומיות שהעמידה הקהילה הטרייה לרשות חבריה. אביו, שחפץ בחינוך משובח יותר לבנו שלח אותו לתלמוד תורה 'נחלת ראובן' בפתח תקווה. על הנסיבות שהביאו אותו למוסד הפתח-תקוואי סיפר הגר"ע זצ"ל לפני עשור. לפני שניגש לדברים שאמר הרב, נקדים בתיאור המעשה מצידו השני של המטבע.

וכך סיפר הגאון רבי יהושע שקלאר, מראשי 'הפעילים' שפעלו ועשו במסירות נפש להצלת עולמם הרוחני של עולי תימן, בשיחה עם מוסף 'זמן שמחתנו' של 'יתד נאמן' בשנת תשס"ט: "באחד הימים ישבתי על יד הרב יעקב ויסברג, יד ימינו של מרן הגאון רבי אהרן קוטלר זי"ע, שהיה מראשי הפעילים להצלת יהדות תימן. שוחחנו בנושאי פעילות שעמדו אז על הפרק עם ילדי תימן. בעודי יושב לצידו נשמעו נקישות על הדלת ונכנסו שתי יהודים, אחד מהם היה חכם תימני נשוא פנים ולצדו ילדו הקטן.

"החכם התימני נכנס בצעדים מדודים, התקרב עד השולחן ולאחר קבלת שלום אמר בהתלהבות ובקול חנוק מדמעות: 'איני רוצה שהילד הזה ישאר במחנה.. הוא פרס טלית שהביא עמו, כיסה בה את הילד, ואמר בקול נרגש: 'אני מקדיש אותו לתורה!! עשו נא עמנו חסד ורחמים, קחו אותו וסדרו לו מקום תורה'.

"התרגשנו מאוד נוכח המראה שאינו רגיל במחוזותינו" שחזר הרב שקלאר "אני והרב ויסברג הורדנו דמעות

נוכח המראה המרגש שנגלה לנו. נסעתי עם הילד ל'נחלת ראובן', רשמתי ללמוד תורה במוסד של הגר"ר כץ זצ"ל, ובכישרונותיו הברוכים היה למצטיין. סידרתי לו להמשיך בשיבת פוניבז' בבני-ברק, וגם שם היה מהמצוינים, ולאחר מכן בשיבה גדולה, בה גדל בתורה ויראה.

"והמרגש מכל" סיים הרב שקלאר "שלפני זמן מה, כעבור למעלה מיובל שנים, אותו ילד הגיע לביתי וישב לצדי, היה זה הגאון רבי עזריה בסיס שליט"א (זצ"ל) שגדל והתעלה בתורה וכיום מכהן כרב ראשי של ראש העין ומראשי עדת התימנים בארץ הקודש". כך שחזר לפני כעשור הרב שקלאר ראת מה שאירע עמו לפני עשרות שנים.

מחלל השבת שביקש תעודת כשרות

בתגובה לסיפור הובאו גם דבריו של הילד הקטן שגדל והיה לרב, הגאון רבי עזריה זצ"ל. וכך אמר הרב בסיס לאותו גיליון: "אני זוכר שפעם אחת הגיע דוד בן גוריון לדבר לפנינו כשהתעטף בטלית. הם ניסו לרמות כאילו ממשיכים את המורשת המפוארת עליה גדלנו בתימן. רק בעזרת המלאכים האלו כמו הגר"י שקלאר, שחירפו נפשם לבוא לתוך המחנות ולהראות את האמת והשקר, יכולנו לדבוק בדת התורה והמצוות בלבד, במיוחד בארץ הקודש.

"אני חושב שלמדנו הרבה מעוז רוחם של אותם פעילים ראשונים" אמר הרב "ואודות לכך הקים הרב צפר בראש העין את 'משמרת השבת' יחד עם הרב חמדי, ובמסירות נפש נשכבו יהודים על הכביש בכדי שלא יסעו מכוניות בשבת בכבישי העיר. יכולתי להיות כאחד הריקים חלילה, ולשמחתי העצומה מצאתי עצמי נאמן לתורה ולמצוותיה.

"לפני שנים ספורות כשפתחו בעיר מסעדה בשבת" סיפר הרב "הלכנו בכניסת השבת להפגין מול המסעדה ושרנו שם שירי השבת, 'מזמור שיר ליום השבת' ו'יגדל אלוקים חי', זה הפריע להם מאוד. במוצאי שבת ארגנו מפגן גדול שהיה קידוש שם שמים במעמד רבנים והרבה מתושבי העיר ששמעו על כמה צריך למחות על חילולה של השבת, באו עמנו למחות על כבודה של השבת.

"כאורח פלא באותו שבוע התקלקלו להם כל המזגנים והייתה תאונת דרכים קשה לאחד מראשי אותו מקום. לא שמחתי במפלתם חלילה, אך שמחתי מאוד בכך שכולם הבינו כי הכל מאת ה' והחליטו לסגור בשבת. בסייעתא דשמיא לאחרונה באו לבקש תעודת כשרות לעסק שלהם, עבורי זוהי סגירת מעגל מיוחדת שהביאה אותי לשמחה מושלמת.

כאמור, הרב זצ"ל למד בתלמוד התורה החרדי שבפח תקווה, משם הכיר את מרנן הגרמ"י ליפקוביץ והגראי"ל שטיינמן זצ"ל שעמדו בראש הישיבה בעיר. הדרך לפוניבז' הייתה קצרה, ושם עשה הגר"ע את עיקר עלייתו הרוחנית והשיגיו התורניים הכבירים, בצלו של ראש הישיבה הגרמ"מ שך זצ"ל, שחיבבו וקרבו עד לאחת. עוד לפני שמלאו לו עשרים סיים העלם התימני את הש"ס הבבלי כולו. בהגיעו לפרקו נישא לאשתו הרבנית רומיה. בשנותיו הראשונות כיהן כרב שכונה בעיר מגוריו ראש העין ולאחר מכן מונה לרבו של היישוב בית דגן. עם פטירת רבה הראשי של ראש העין, הרב דוד חגי'בי זצ"ל, עלה הגר"ע בסיס לכהן תחתיו כרב העיר. כמו כן נבחר כחבר במועצת הרבנות הראשית לישראל וכיהן בה במשך שני עשורים רצופים. בכל שנות חייו העיקריות עמד בראשות ונשיאות מוסדות 'אבי העזרי'. ספריו שהוציא נקראו בשם 'בית העזרי' כרמז על שמו הפרטי.

מדברנא דאומתיה

אחד האנשים שהכיר מקרוב את הגאון רבי עזריה זצ"ל וחפץ בעילום שמו, מתאר בשיחה עם 'כל ישראל' את התרשמותו מענק הענקים: "הוא מלך ברבנותו ביד רמה, בכשרות, במקוואות, בעמידה על חומות הדת, עד שחלה ל"ע בחודשים האחרונים" הוא אומר "היה גאון עולם, הבהירות שלו כל נושא והיקף ידיעותיו היה מבהיל. תעיין בתשובותיו 'בית העזרי'" הוא מציע "ותקבל מושג על היקף ידיעותיו ובקיאותו".

הוא ממחיש את מדת הענווה שהייתה טבועה בדמו של הגר"ע זצ"ל. "ענוותנותו היתה ידועה ומפורסמת, כתב לי יהודי חשוב, שפגש היום יהודי שסיפר לו כי לפני תקופה פגש במו"ר הגר"ע בסיס זצוק"ל בבני ברק, שירד מן האוטובוס, עם גלימא דרבנן ומגבעת פשוטה לראשו, ודיבר

משתלם לקנות פי בשוק מהדרין!

 אורז פריס, 1 ק"ג מיה 2 יחידות 10-1	 מלוח / מיני מלוח 500/700 גרם בורקס יפן תפוח אדמה 150x4 גרם מעדנות 2 יחידות 18-1	 מאדז רביעיית טונה במים / בשמן 140x4 גרם פסיפיקו 2 מארזים 35-1	 קטשופ 750 גרם אסם 2 יחידות 15-1	 טחינה מעודנת / 100% שומשום 310/500 גרם בארנה 2 יחידות 15-1
 דג חטיף מלוח / בייגלה גדול שומשום 400 גרם בייגל בייגל 2 יחידות 18-1	 משקאות חלב 1 ליטר תנובה 2 יחידות 13-1	 גבינת פיראוס צפתית 5% 200 גרם תנובה 2 יחידות 18-1	 גבינת נפוליאון בטעם טבעי 25% 225 גרם תנובה 2 יחידות 13-1	 מגוון שימורי קטניות - גרעיני תירס / אפונה / אפונה וגזר / חומס 500 גרם ויטה 2 יחידות 9-1
 נוזל לניקוי רצפות ריצפז פרש 2 ליטר סנו 2 יחידות 25-1	 מאדז שלישיית סנובון כחול בריחות תפוח / אפרסק / לבנדר 65x3 גרם סנו 2 מארזים 25-1	 נייר טואלט סופט סילק לבן 32 גלילים סנו 2 יחידות 50-1	 שמפו / מרכך הוואי 700 מ"ל הוואי 2 יחידות 15-1	 רבע לשבע גלילי ופל בטעמים 120 גרם עלית 2 יחידות 16-1
 מאדז שלישיית מגבונים האגיס שלב 3-6 2 מארזים 18-1	 חיתולי האגיס פרידום דריי שלב 3-6 2 יחידות 64-1	 מגוון פירות יבשים בשקית 150-400 גרם תמר מג'הול 1 ק"ג מיה 2+1 *הזול תביניהם		

ובנוסף כוונות בשוק כל שלישי בכל יום שלישי - מחירים שוברי שוק במחלקת פירות וירקות

📍 סניף ירושלים: שוכנת ק. משה, ריינס 6 📍 סניף ירושלים: נווה יעקב, גדליה טימן 6 📍 סניף תל אביב: תל כביר, גרינבאום 45 📍 סניף תל אביב: תל כביר, גרינבאום 45	📍 סניף חיפה: הרצל 97 📍 סניף חיפה: הרצל 97 📍 סניף רמת גן: מרכז גולן, אחוזה 198 📍 סניף רמת גן: מרכז גולן, אחוזה 198	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2	📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2 📍 סניף מודיעין: מרכז מסחרי, שד' יחזקאל 2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

בתוקף בתאריכים כט' טבת - יג' שבט תשע"ט 19.1.19-6 או עד גמר המלאי לפי המוקדם ביניהם. מלאי מינימום למבצע חיתולי האגיס ונייר טואלט 500 יחידות למבצע. הרשת שומרת לעצמה את הזכות להפסיק את המבצעים בכל עת. אין מכירה בכמות סטונאית. בהתאם למגוון בכל סניף ולפי פירוט בקופה הראשית. תיתכן שונות בין מחירי המוצרים בסניפים השונים, המחיר הקודם של המוצרים שבמבצע מצוין בסניפים עצמם. אין כפל מבצעים /או הנחות /או הטבות. התמונות להמחשה בלבד.

מחלקת פירות וירקות
בכל סניפי "שוק מהדרין"
בכשרות המהודרת של

השוק של כולם!

ליצור הפרדה מוחלטת בין יהודים לערבים. "הרב בסיס בן ה-65, נשוי לרומיה ואב לשישה, נולד בשנת 1945 בתימן. הוא נחשב נצר לשושלת רבנים, ואביו היה רב גדול במחוז ראדע שבתימן. בתחילת שנות ה-50 עלה לארץ והתחנך בראש העין הצעירה, שהייתה אז יישוב צעיר וחלוצי אליו נשלחו עולי יהדות תימן בכדי להפריח את השממה. "התחזקותו בדת החלה עם התבגרותו והפיכתו לנער צעיר, עת למד בישיבה הליטאית פונוביץ' בבני ברק, והיה אחד מתלמידיו של הרב אליעזר שך. במהלך לימודיו התגלה בסיס כעילוי בתורה וכבקיא מאוד בכל נבכי ההלכות מהתלמוד ועד שולחן ערוך, מה שיצר לו שם גדול בעולם התורני, בעיקר בזכות הזיכרון הפנומנלי שבו ניחן. "בגיל צעיר הוא נשאל שאלות, וציטט את ההלכות בעל פה. הוא ידע בעל פה את ספר ההלכה "שולחן ערוך", אותו כתב רבי יוסף קארו. הרב בסיס סיים את כל התלמוד בגיל 19 בהצטיינות, דבר נדיר במחוזותינו", מספר אחד ממקורביו" כך נכתב בכתבה.

"לתפקידו הנוכחי הגיע הרב בסיס בשנת 1992. מיד לאחר פטירתו של הרב הקודם דוד חגי'בי, הועלה שמו של הרב בסיס, ששימש כרב היישוב ביתדגן, כמועמד לכהן במשרה הבכירה. הידע שלו בהלכה היהודית הביא אותו לקשרים טובים מאוד עם רבנים גדולים כמו הרב עובדיה יוסף, מנהיגה הרוחני של ש"ס, אשר הורה לתמוך בו בבחירתו לתפקיד הרב הראשי של ראש העין. בין השאר, הוא היה חבר טוב של הרב ברוך שמעון סלומון ז"ל, הרב הראשי של פ"ת, שנחשב לקפדן גדול בתורה וגם הוא המליץ על הרב בסיס. מכאן שבנושאי דת סמכו עליו בעיניים עצומות" מציין הכתב.

"18 שנה חלפו מאז, והרב בסיס עדיין שם. מקורות חייו ניתן להסיק על איש שאינו זז מפסיקותיו, גם אם הן עלולות לגרום לעימות עם ציבורים שלמים. "יש לו סבר פנים יפות, הוא אדם מאוד צנוע ועניו. ביתו פתוח 24 שעות ביממה לקבלת קהל", אומר מקורבו וסגן ראש עיריית ראש העין לשעבר, חנניה צפר (כיום יו"ר המועצה הדתית ואיש ש"ס. י"ג). "הוא עובד קשה, ועונה לאנשים ביום ובלילה. הרב בסיס עורך חופות לכל מי שפונה אליו. הוא פותר הרבה בעיות הלכתיות מסובכות, שלא כל רב יכול לפתור אותן אם נקלע אליהן".

"לרב בסיס חצר של מאות חסידים אדוקים שיעשו כל מה שיאמרו להם. מלבדם, יש לו עוד אלפי מאמינים בכל הארץ שתומכים בו, במעשיו ובפסיקותיו. את אהדתו בציבור צבר

ומנייהג יהדות תימן. "היה בקשר אמיץ עם כל רבני תימן, בראשם הגר"י רצאבי, שכסדר היו מתקשרים אחד לשני ומשוחחים בדברי תורה.

"סיפר לי הגאון הרב איתמר חיים כהן, כי עוד לפני עשרות שנים, בעת שהוציא את ספרו 'אוצרות תימן' התייעץ עם מרן הגר"י רצאבי ממי לקחת הסכמות, אמר לו לך להגר"ע בסיס, אך הגרא"ח העדיף להביא הסכמות מרבני הדור הקודם. וידועה החביבות שהייתה ביניהם כל השנים בדברי תורה ובהלכה, וכידוע שבקונטרס 'נר יו"ט' שהוציא הרב רצאבי, צירף מכתב נלהב מהגר"ע בסיס, בו גם נגלית גדולתו ואחריותו לכלל עדת קודש תימן".

על משמר יחוד כרם בית ישראל

לצד גאונותו האדירה ובקיאותו המדהימה בכל חלקי תורתנו הקדושה, הוכר הרב בסיס זצ"ל כאיש מלחמות הגודר גדר ועומד בפרץ. הרב זצ"ל גילם את מאמר הכתוב על רב ודיין "ולא תגורו מפני איש כי המשפט לאלוקים הוא". בעמדו על משמר השבת הכשרות וקדושת המחנה לא חת הרב מאף גורם שעמד בדרכו. לחם מלחמות ה' ויכשהיה צורך שלף את חרבו מתערה נגד צורריך.

לפני עשור חולל הרב סערה ציבורית כאשר תקף בשצף מקומות עבודה המעסיקים בני מיעוטים ויהודיות כאחד. הרב שראה בכך פרצה העלולה להביא להתבוללות חמורה, הכריז על מערכה ואסר את הכניסה לחנויות שיעסיקו ערבים ויהודיות. ידיעה שפרסם באותם ימים ניצן ינקו ב"מיינט פתח-תקווה" מאפשרת להבין את הצורה בה נתפס הרב בעין הציבוריות הכללית.

"הוא משמש 18 שנה כרב העיר ראש העין. נחשב לפוסק הלכתי חשוב ורואה את עצמו כאחראי על שמירת דין תורה. מיהו הרב עזריה בסיס, שנחשב לעילוי בקרב הציבור הדתי אך שנוי במחלוקת בקרב הציבור החילוני?" נפתחה הכתבה. "ראש העין סערה בשבוע החולף בעקבות קריאה של רבה הראשי - שאיים להטיל חרם על כל בית עסק שיעסיק ערבים ויהודיות. כל מי שמכיר את הרב עזריה בסיס לא הופתע מעמדותיו הקיצוניות. אחרי הכל, מדובר ברב שבשנים האחרונות שם לו למטרה, בשם מניעת ההתבוללות כמובן,

"החכם התימני נכנס בצעדים מדודים, התקרב עד השולחן ולאחר קבלת שלום אמר בהתלהבות ובקול חנוק מדמעות: 'אינני רוצה שהילד הזה ישאר במחנה.. ' הוא פרס טלית שהביא עמו, כיסה בה את הילד, ואמר בקול נרגש: 'אני מקדיש אותו לתורה!!! עשו נא עמנו חסד ורחמים, קחו אותו וסדרו לו מקום תורה'

עמו כמה מילים, והרגיש את גודל ענוותנותו, שאינו נותן את ההרגשה למי שמדבר עמו כאלו הוא קטן ממנו, אלא כדבר איש על רעהו, ובזה היה גדולתו".

הרב איתמר חיים כהן, הוא האיש שעמד על מלאכת הדפסת ספרי הרב זצ"ל, שו"ת 'בית העזרי', בשנים האחרונות. "הגרא"ח כהן סיפר" הוא אומר "כי כמה פעמים כשהעיר לו על דברים מסוימים שכתב בספר, היה מודה על האמת ומקבלם. ולא עוד, אלא שכאשר היה ברור להגר"ע בסיס כי יש טעות בהערה והצדק עימו, לא היה אומר לו טעית אלא כותב לו כמדומה שיש ראייה לדברי מסימן פלוני וכו'. ואף לפני שנים רבות עוד בטרם היה בקשרי תורה עם הגר"ע הגיע כמה פעמים למעונו והרב ממרום גילו ומעמדו התורני קיבלו בחביבות והארת פנים כאילו הם חברים".

הוא מרחיב על קשריו של הגר"ע בסיס עם יתר גדולי

**"18 שנה חלפו מאז,
והרב בסיס עדיין שם.
מקורות חיינו ניתנו
להסיק על איש שאינו זז
מפסיקותיו, גם אם הן
עלולות לגרום לעימות
עם ציבורים שלמים." יש
לו סבר פנים יפות, הוא
אדם מאוד צנוע ועניו.
ביתו פתוח 24 שעות
ביממה לקבלת קהל"**

של איש תקשורת חילוני על מלחמות הדת של הרב עזריה בסיס זצ"ל.

בן יכבד אב

כשבועיים לפני הסתלקותו, קרא הגר"ע בסיס זצ"ל לחבר מועצת העיר אלעד מש"ס, צוריאל קריספל, וביקש למנותו כשליח ולהביא את צוואתו ובקשתו, בקשת שכיב מרע, למרן הראשון לציון והרב הראשי לישראל, הגאון רבי יצחק יוסף, בה הביע את שאיפתו שבנו, הרב יחיאל בסיס שיבדל לחיים, יכהן תחתיו כרבה הראשי של ראש העין.

וכה היו דבריו במכתבו החרגי: לכבוד רבה דעמיה מדברנא דאומתא מרן הראשון לציון הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א ממשיך דרכו של מרן מלכא הגאון רבינו עובדיה יוסף זצוקלה"ה.

כנהר שלו' והנחל שוטף ברכות לעד.

אחר מבוא השלום והברכה למעלת הוד כבוד תורתו, בהיות ולצערי (עקב מחלה) במוקדם או במאוחר הנני פורש מתפקידי, ומשאלתי שטוחה לפני מעלת כבוד תורתו שבני היקר הרה"ג יחיאל שליט"א יכהן אחרי, תלו"ת עבר את כל המבחנים ברה"ר ובקי במנהגי העדות וביזמתו הוצאו לאור שו"ת בית העזרי, שערכן והאיר עד שיצא לאור, גם הוא נעים הליכות כנאה ויאה להנהיג את העיר, במיוחד שהיה צמוד אלי וראה כיצד להתייחס לכל עניין בדרכי נועם, ולמותר לציין למע"כ שכן פסק הרמב"ם בפ"א הלכות מלכים דין ט' והרמ"א והערון השולחן וכו' והרבה אחרונים אשר לא נעלם ממערכת ד' - ולא נצרכה אלא כלפי החוק שצריך הליך של בחירה כידוע.

הנה כי כן הנני מבקש שיעמוד לימין בני שיבחר, זכור ואזכור את מעלת כבוד אביו זצוק"ל שבזכותו ופסיקתו שאבחר וכך היה ואף באותו ערב ברכני על הבחירה בטלפון, תהא מנוחתו כבוד.

אני תקוה ותפילה לפני השי"ת שתענה משאלתי זו בחיוב, ושכרו כפול מהשם אלוקי' מנאי מוקיר ומכבד,

כשהיה רב שכונה בראש העין, רב בית דגן, וכן חבר במועצת הרבנות הראשית. "הוא אדם אפוליתי, כולם אוהבים אותו מכל גווני הקשת. אשכנזים, ספרדים, חילונים, דתיים. הוא 'עמך' ובהתאם הפסיקות שלו לא פוליטיות. הוא נתמך על ידי כל גווני הקשת: ש"ס, אגודת ישראל, עבודה, ליכוד, כולם", מסנגר צפר.

אחד מחבריו הקרובים של הרב בסיס הוא הרב יחיאל הינדי, שמשמש כרב השכונות החדשות בראש העין כ-20 השנים האחרונות. לחלוק על דעותיו? לא בבית מדרשנו. "איך אפשר לחלוק על הרב בסיס? הרב פוסק הלכה, וכולם הולכים אחרי הרב. אנחנו הולכים אחרי התורה, והתורה זה מה שמחייב", אומר הינדי בנחרצות.

#אתה תומך בפסיקה שלו, שאסור להעסיק ערבים עם יהודיות?

"אני לא בסדר גודל כזה שפוסק הלכות. אני יודע שהיחסים בין ערבים ויהודיות באמת גלויים, ואני רואה את זה בחומרה. זה התבוללות, זה לא חס ושלום נגד הערבים. לי אין שום דבר נגד ערבים. גרנו בגולה עם ערבים וזה בסדר. הבעיה היא שלא מסתדרים יחד. ערבים הם אנשים טובים מאוד. גם הרב בסיס לא נגד ערבים. פשוט מאוד צריך לשמור על הייחוד שלנו כדי שלא תהיה התבוללות. יש בדברים שלו מן האמת".

"במהלך השנים בהן הוא משמש כרב הוא לקח חלק בכמה פרשות מעוררות מחלוקת. באופן קבוע הוא מתנגד לאירועים בהם מעורבים נשים וגברים יחד, כמו פסטיבל התימנה שבו מופיעות זמרות ואירועי יום העצמאות. הוא גם התנגד לחוף הים המלאכותי ולהקמת בית כנסת רפורמי בעיר. במהלך אירוע משותף לנשים יהודיות וערביות, שהתקיים לפני כשנתיים וחצי, הוא עמד בראש הפגנה גדולה שכללה מאות תושבים. המפגינים, חמושים בשופרות ובשלטים, ניסו לפרוץ בכוח את המתחם בפארק לב העיר, והמשטרה כלמה אותם בכוח.

"הוא חרד לגורל בני הנוער שלנו, ופועל על פי פסקי ההלכה", מסביר צפר. "זו דאגה הלכתית. הרמב"ם כתב על זה דברים מפורשים. היות וזה מופיע בפסקי הלכה מחובתו להרתיע. המציאות מראה לנו שיש פה אכן חשש מהתבוללות והוא כרב העיר מחויב להודיע לציבור ההורים שיש פה סכנה. הוא חייב להתריע שהאש מתקרבת גם בעניין דירות להשכרה וגם בעניינים האחרים". עד כאן נקודת מבטו

לגדול כמו צמח בר

ההיסטוריה המדעית מכירה בכמה מקרים בודדים של ילדים, אשר ננטשו וגדלו בניתוק תרבותי וחברתי • האסופי שהופיע בנירנברג, ויקטור "ילד הפרא מאוורון" ומרקוס רודריקז פאנטוג'ה הספרדי - חברים של זאבים • עיר פרא אדם יוולד

|| יוסי גיטלר ||

היסטוריה האנושית מכירה כמה חידות שהסעירו את הרוחות, על ילדים נטושים שגדלו כפראי אדם, מנותקים לחלוטין מחברה תרבותית, ולעיתים בעלי זהות מסתורית ולא ידועה. אחת החידות שנחקרות עד היום היא אודות דמותו המסתורית של נער שחי במאה ה-19 בגרמניה לאחר שנכלא בינקותו בכלא אפל.

באביב שנת 1828 הופיע ברחובות נירנברג שבבוואריה עלם זר ולא מוכר בגובה מטר וחצי, גילו היה כבן עשרה, הליכתו הייתה כשיכור, לבוש בגדי איכרים, ובקושי רב פלט כמה הברות והיה נראה כי אינו יודע לדבר. על גופו נשא הנער מכתב קרוע לגזרים, המיועד למפקד הפלוגה הרביעית בגדוד הפרשים השישי, שבו הוא כותב כי יש לקבל את הנער אל הגדוד או לחילופין - לתלות אותו. במכתב היה מצוין תאריך הולדתו של הנער - אפריל 1812. פיסת נייר נוספת שנמצאה על גופו של הנער הייתה מכתב מאמו של הנער לאלמונים שיטפלו בו, ומעידה כי היא ענייה ואין לה בעל, ומסיבה זו היא מבקשת כי יטפלו בו היטב.

הסנדלר וייסמן החליט לנסות לעזור לנער העזוב ויחדיו סרו לביתו של הקפיטן וסינג, אך הנער התקשה לדבר ולספר את סיפורו וכל מה שיכול היה לומר היה משפט אחד: "אני רוצה להיות פרש, כפי שהיה אבי". לאחר שניסו לדובב את הנער ולחלץ ממנו מידע נוסף, פרץ הנער בבכי חסר אונים וענה רק "איני יודע". הנער נלקח לתחנת המשטרה, שם הגישו לו דף ועט, הנער הבין את מה המבוקש ורשם את שמו: "קספר האוזר".

לא ברור מדוע, אך הנער נכלה בבית כלא בנירנברג בהשגחת סוהר, והפך לשיחת היום בעיר. אזרחים סקרנים באו להציץ על הנער האלמוני בעל הזהות שאינה ידועה. הנער יכול רק לחייך, לצעוד בצעדים לא בטוחים כשל תינוק וכפות רגליו היו חלקות

על הרצפה, משחקו היחיד היה סוס מגולף מעץ. מזונו הדל היה לחם ומים ותו לא, לעיתים הוצא מהתא להחליף את בגדיו ולגזוז את שערו. האיש הראשון שהכיר שינן אתו את המשפט היחיד שידע להגיד: "אני רוצה להיות פרש כפי שהיה אבי" ולימד אותו לכתוב את השם "קספר האוזר". לבסוף הוצא הנער מכלאו ומיד התעלף,

קספר האוזר ולאחר מכן הוא זוכר את עצמו משוטט ברחובות העיר נירנברג. זהותו העלומה של הנער התפרסמה ומדינות אירופה היו כמרקחה. סקרנים רבים באו לבקר את הנער האסופי ואזרחים אחרים טענו בתוקף כי מדובר במתחזה. חלק מן האנשים העלו השערות כי יתכן ומדובר בנסיך אמיתי, בנו של הדוכס מבאדן – מדינה ששודרגה על ידי נפוליון לדוכסות בדרום מערב גרמניה, שהיה בעל תווי פנים דומים. דעה זו צברה תאוצה במיוחד לאחר שהתגלה כי בשנה בה נולד הנער מתו שני צאצאים של משפחה זו. לדוכס מבאדן קרל לוודויג פרידריך ולאשתו סטפני

הרבה וזהות הרוצח נותרה תעלומה. בפתק נכתב: "האוזר יוכל לספר לך איך אני נראה, מהיכן באתי ומי אני. על מנת למנוע זאת אומר לך זאת בעצמי. אני מ... על גבול בבוואריה... שמי הוא MLO".

הלורד הבריטי שכנראה הייתה לו יד בפרשה, ניסה לטשטש את הרצח וטען כי מדובר בהתאבדות. על מצבתו של האוזר נכתב: "כאן טמון קספר האוזר, החידה של דורו. מקום הולדתו אינו ידוע ומותו מסתורי." ועל אנדרטה העצובה שהוקמה לזכר הנער בעיר אנסבך נרשם "כאן נרצח אלמוני בידי אלמוני".

עד היום חידת הנער קספר האוזר טרם גוועה וממשיכה להסעיר רבים וטובים. ב1996 פרסם המגזין הגרמני "דר שפיגל" כתבה על ניסיון להתאים דגימת דם ממכנסיים שהוכתמו בדמו של האוזר לבין בית המלוכה של באדן, אך התוצאות שהתקבלו לא היו חד משמעיות. לבסוף התברר כי המכנסיים כלל לא היו שייכים להאוזר. בשנת 1924 התגלה בטירת פילזך, 34 קילומטרים מהעיר נירנברג בה הופיע הנער לראשונה, חדר קטן שכלל סמרטוטים וסוס עץ מגולף. לכאורה נטען כי זה החדר בו שהה האוזר, אך לא נמצא שום אישור לכך.

בשנת 2002 דגמו אנשי המכון לרפואה משפטית של אוניברסיטת מינסטר רקמות וקצוות שיער שנטען כי הם שייכים להאוזר, המסקנה הייתה כי יש דמיון גנטי לאסטריד פון מדינגר, צאצאית בת זמננו של סטפני דה בוארנה. למרות זאת ודי ברור מדוע, אנשי הדוכסות בבאדן העדיפו לא הגיבו על תוצאות המחקר המוכיחות כי נסיך אמיתי היה כאן, אך בשל מזימות ותחככים על כס הדוכסות שילם בחייו ונרצח.

מרקוס הוכרח להיפרד מההרים שהיו ביתו ומהזאבים שהיו לו משפחה ולחזור לחיות בציוויליזציה אנושית - אליה לא התרגל מעולם. ההתאקלמות עבור מרקוס ילד הפרא הייתה קשה. היה צריך ללמד אותו לתקשר עם אנשים באמצעות מילים והברות ולא באמצעות יללות ונהמות כפי שדיבר במשך שנים.

אגדות ילדי פרא

יש אגדות לא מעטות שמתבססות על סיפורם של ילדי פרא, בהם הצטיירו כמי שגודלו על ידי בעלי חיים לאחר נטישתם. לילדים שגדלו פרא ללא אב ואם וללא דמות בוגרת, חסרים הכישורים החברתיים והתרבותיים הבסיסיים. ילדים אלה לא ידעו לעשות שימוש בשירותים, וידעו רק ללכת על ארבע - לאחר שכך הלכו כל חייהם.

לעיתים בשל הנתק מכל חברה אנושית הם נראים לוקים בשכלם וכמעט ולעיתים מאוחר מדי ללמדם שפה אנושית. היכולת הלקויה ללמוד שפה טבעית לאחר שבודדו במשך שנים רבות, מיוחסת לעיתים קרובות לקיומה של תקופה קריטית

גדל עם זאבים - יוטיוב

רכס סירה מורנה בספרד

ולא מחוספסות ונראה היה כי מעולם לא נעל נעליים. מעת לעת היה הנער מותח את ידיו לצדדים ונראה כמופתע מחדש כאשר יש ביכולתו לעשות זאת, לעומת זאת לעשות שימוש באצבעותיו לא ידע כלל וכלל. כאשר הגישו לו בירה ונקניק לא טעם מאומה, מזונו היה רק מים ולחם. גילו המשוער היה של עלם בן שש עשרה אך לפי התפתחותו השכלית היה כבן שש. הנער סיפר כי בחלומותיו היו מופיעים תדיר מראות של בן עשירים כאילו מדובר בזיכרונות שקמו לתחיה בתוך שנתו. ראש העיר של נירנברג, מר בינדר, שדאג לעקוב כל העת אחר הנער האסופי, גילה כי יש לו זיכרון מצוין – לפי הדעה הרווחת דאז, מסקנת ראש העיר הייתה כי בהתאם לזאת כנראה מוצאו ממשפחת אצילים מיוחסת.

הנער סבל מידי פעם מהתקפים של קיפאון איברים ומהתקפי אפילפסיה אך לבסוף הצליח ללמוד את השפה באופן שיוכל לספר את סיפורו. וסיפורו היה עגום למדי, כל חייו חי בתא חשוך בגודל של שני מטרים מרובעים, כשמיטתו הייתה קש המפוזר

בגיל הרך ומקסימום עד גיל 5-6, עבור רכישת שפה.

אין הרבה ידע על ילדי פרא. אחד המקרים שכן תועדו באופן מחקרי הוא בשנת 1926 של האחיות אמלה וקמלה, הכומר ג'וזף לאל סינג שתיאר את המקרה סיפר כי הבנות גודלו על ידי זאבים ביער בהודו. אך יתכן ואין בסיפור ממש, לאחר שרופא צרפתי סרז' ארולס, שבדק את הסיפור,

סמל הדוכסות הגדולה בבאדן

טען כי המקרה היה הונאה שנעשתה על ידי סינג כדי לגייס כספים עבור בית היתומים שלו. פסיכולוג הילדים ברונו בטלהיים קבע כי אמלה וקמלה נולדו עם מגבלות נפשיות ופיזיות.

ויקטור - ילד הפרא מאוורון

בשנת 1800 נמצא ביער אוורון בצרפת נער בודד וזר, הנער לא ידע ללכת על שתיים או לדבר וניכר היה כי גדל כל העת לבדו בניחוק מוחלט מבני אדם, מבודד מכול מגע אנושי. גילו של הנער היה של ילד כבן 12. עיתוני התקופה שפרסמו את הפרשיה כינו את הנער "ילד הפרא מאוורון". התנהגותו של

להשקיע בו וללמד אותו חכמה, הוא הצליח להקנות לו יכולת קריאה וכתיבה ולאפשר לו להביע את צרכיו בכתב, אך למרות מאמציו הילד נותר חריג, בלא מיומנויות חברתיות ובלא יכולת לדבר בשפת בני אדם, התקשורת של הנער עם סביבתו נשארה אך ורק בכתב, זאת בשל אי-השימוש באיברי הדיבור והשמיעה שלו בשלבי חייו המוקדמים. וגם לאחר 5 שנים הנער האסופי לא הצליח להסתגל לחברה.

הניסוי האסור

ככל שמתפתחת הפסיכולוגיה אנו מוצאים את חשיבותה המרובה של השיחה עם הפעוט שזה אך נולד. פעמים אחדות לאורך ההיסטוריה בוצעו ניסויים המכונים "ניסויים בחסך לשוני" או "הניסוי האסור" - על ידי בידודם של תינוקות מהסביבה הטבעית של שפה מדוברת או שפת סימנים, מתוך מטרה לגלות את אופיו של הטבע האנושי או את מקור השפה. הכינוי הנוסף של ניסוי זה הוא "הניסוי האסור" משום שלשם קיומו נחוץ חסך יוצא דופן במגע אנושי. ניסויים דומים בקופים, שנקטו את בידודם המוחלט מקשרים חברתיים (אף על פי שלא נועדו לבדוק כישרים לשוניים), הובילו לאיבוד קשר עם המציאות ולמצב פסיכוטי.

על פי המסופר, במאה ה-13 ביצע פרידריך השני ניסוי על תינוקות ללא מגע אנושי, כדי לראות אם ידברו בשפה טבעית כשהיו בוגרים מספיק כדי לדבר. הניסויים תועדו בספר שכתב הנזיר סאלימבנה די אדם בשם "דברי הימים". פרידריך הורה "לאימהות - אומנות ולמיניקות כי יניקו ויִרְחְצוּ את הילדים ויטפלו בהם, אבל בשום אופן שלא יפטפטו או ידברו איתם; שכן רצה לגלות אם ידברו בשפה העברית, או

גירויים בחודשים הראשונים לחייהם, הם היו שרויים ברמת סיכון גבוהה לעיכוב התפתחותי.

ילד פרא - חברים של זאבים

לסיום, סיפור שהתפרסם בתקופה האחרונה –על ילד פרא אמיתי שהתגלה בהרים בספרד, ילד שהפך לחברים של זאבים. מרקוס רודריקז פאנטוג'ה בן ה-71, זה שמו של האדם. סיפור ילדותו עגום למדי, אמו נפטרה ואביו נטש אותו כאשר נישא לאישה אחרת. מרקוס נמכר לחוואי זקן שחי בבקתה מבודדת בהרי "סיירה מורנה " על מנת שיעזור לו בגידול בעלי החיים וברעיית הצאן, בעוד מרקוס מתרגל לחייו החדשים ומצפה לעתיד טוב יותר, נפטר החוואי הזקן בצורה פתאומית. אף אחד לא ידע על פטירתו של החוואי הזקן ומרקוס בן ה-7 נשאר לבדו בין ההרים ובין בעלי החיים. בעלי החיים הנחו אותו מה לאכול – מה שהיה למזונם היה למזונו הוא. אט אט

מחוז אוורון בצרפת

מרקוס התחבר לבעלי החיים ולא חשש מהם, בהמשך הצטרף ללהקת זאבים של אמא זאבה וגורים שקבלו אותו כאחד מהם. חייו היו טובים ומאושרים עד אשר לרוע מזלו בגיל 19 התגלה הנער על ידי בני אדם אנושיים, הסיפור הובא לרשויות והם אילצו אותו לחזור ולחיות בחברת בני אדם. מרקוס הוכרח להיפרד מההרים שהיו ביתו ומהזאבים שהיו לו משפחה ולחזור לחיות בציוויליזציה אנושית – אליה לא התרגל מעולם. ההתאקלמות עבור מרקוס ילד הפרא הייתה קשה. היה צריך ללמד אותו לתקשר עם אנשים באמצעות מילים והברות ולא באמצעות יללות ונהמות כפי שדיבר במשך שנים. ומלבד זאת חש בניכור רב כלפי העולם, כאשר נקרא אביו לזהות את בנו הוא לא שאל מאומה מלבד: "איפה הזיקט שלך?" סיפר מרקוס. "כאילו ציפה לראות אותי עם אותו הז'קט אותו לבשתי בגיל 7."

הרשויות אומנם ראו במעשיהם הצלה אמיתי עבור מרקוס אך מרקוס טוען כי חייו הידרדרו ולמעשה לעולם לא הצליח להשתלב בחברה אנושית. הוא ניסה לעבוד במספר עבודות אך אנשים ניצלו את תמימותו ולעגו לחוסר הבנתו במודרניזציה ובפוליטיקה. מרקוס אף ניסה לקחת את גורלו בידיו ולחזור להרים, מקום משכנו האהוב, אך מזלו לא שפר עליו, במקום המערה המוכרת שהייתה ביתו ניצבו שם בתים וגדר חשמלית וגם הזאבים ידידי הטובים משכבר הימים לא רואים בו יותר – אחד משלהם עבורם, מרקוס מריח כמו בן אדם. היום מרקוס חי בכפר קטן בשם "רנטה" ומסתפק בפנסיה זעומה לאחר שהונה בידי אנשים שלקחו ממנו את מעט רכושו הדל. כעת כמה אנשים הרימו את הכפפה וברצונם לעזור לו הם עורכים עבורו מגבית על מנת לרכוש עבורו דוד חדש ולבודד את ביתו, אולי כך יחזור ילד הפרא לתת את אמונו בבני אדם במקום בזאבים.

הנער דמתה להתנהגות בעלי חיים יותר מאשר לזו של בני אדם. הרשויות במחוז אוורון שיערו שהילד ננטש שנים לפני כן בידי הורים חסרי אמצעים, מנהג שרווח באותם הימים.

חוקר בשם ז'אן איטאר, לקח את הנער תחת חסותו וניסה

ויקטור - ילד הפרא מאוורון, איור מתוך ספר

שישים שנה אחרי

הסיפור שלה נע במעגלים; כשמעגל אחד נסגר - השני נפתח. מהכפר ברומניה אל המציאות האכזרית, ומשם אל חוף המבטחים בשוודיה. שוב היא חוזרת אל הכפר ברומניה כדי לסגור מעגל אחד ולפתוח מעגל חדש. ואז היא מגיעה אל המעגל האחרון, שפותח וסוגר את כל המעגלים. "ושבו בנים לגבולם"

החיילים שבפתח היו נחרצים. "באנו לקחת אתכם לעבודה", אמרו. "הבלבול אחז בכל", משחזרת לילי. "הסיעו אותנו עשרים קילומטרים מהכפר, לא לפני שרוקנו את הבית מהתכשיטים של אמא. שמו את כולנו, אנשים נשים וטף, על עגלות, וכעבור נסיעה קצרה מצאנו את עצמנו בבית חרושת לחבלים. למרות התנאים הנוראיים עודד אותנו אבא: 'העיקר שאנחנו ביחד, המצב המוזר הזה יסתיים בקרוב'."

"הוא צדק למחצה, המצב הסתיים כשלקחו את כולם לאושוויץ..."

"לאחר נסיעה של שבוע בקרונות דחוסים ללא אוכל ושתייה, הגענו למחנה הנורא הזה", נזכרת לילי בכאב. "הבטתי באבא, שהיה גבוה וחסון, והתקשיתי לזהות אותו. הוא היה רזה עד כאב. אמי צעדה לצידו, עיניה מביעות כאב, פחד, אימה ודאגה. זו התמונה האחרונה שלהם החקוקה במוחי. מאז לא פגשתי אותם. אותי שלח מנגלה ימ"ש לעבודה, ולשמחתי הצלחתי להיות לצידה של אחותי. רק אל תתני להם לצרוב לך מספרים ירוקים על היד, סיננה לעברי מכרה ותיקה."

"איכשהו שרדתי, בניסי ניסים לא אסף אותי מלאך המוות אל תחת כנפיו... סוף המלחמה הגיע ואנו, קבוצת בנות, מצאנו עצמנו ישובות על ארגזי פירות בתוך קרונות, בדרך אל החופש המיוחל."

"בנות, היינה רגועות, אנחנו עומדות להשתחרר, עברה הקריאה בינינו, 'אנו נוסעות לארץ ללא מלחמה! לשוודיה!'"

"החלום הפך למציאות. נסענו ברכבת עד לדנמרק, שם המתינו לנו אנשי הצלב האדום, מגשים עם תפוחי אדמה מהבילים בידם. היינו חולות ורזות להחריד. נשים מתנדבות בתלבושת אחידה דאגו לנו לרחצה ולבגדים נקיים ויפים. משם נשלחנו לשוודיה, לבית הבראה. הדבר הראשון שעשיתי היה לכתוב לכל מקום אפשרי שנותרתי בחיים ושאיני מחפשת מידע על משפחתי ועל אנשי כפרי שברומניה."

"לאחר תקופה של החלמה בה טיפלו בנו במסירות רבה ודאגו לנו למזון, לביגוד ולטיפול רפואי צמוד לו היינו זקוקות, חיפשתי עבודה. ואכן, מצאתי עבודה בתפירה שלא דרשה מאמץ רב מדי."

"מדי שבוע הגיע לבית ההבראה אוטובוס נוסף ובו

וצנועות, סבבו את הכלה הנרגשת. "ברומניה לא היו אולמות שמחה", היא אומרת, "והחתונה נערכה בכפר בו התגוררה הכלה. כבר בשעות הצהריים המוקדמות ישבה הכלה על כסאה וקיבלה את האורחים, בימי הקיץ בתוך הבית ובחורף בחצר שקושטה במיוחד עבור האירוע. מגשי האוכל שהכינו בנות המשפחה ונשות הכפר לא הפסיקו לזרום פנימה; טורטים, עוגות מיוחדות ושאר תקרובת, והמוזיקה התנגנה ברצף."

"בשעה ארבע נערכה החופה לקול צלילי המוזיקה, ומיד לאחר מכן החלה החגיגה האמיתית. ארוחת ערב בשלל מנות הוגשה לסועדים, ולאחר הארוחה פצחו האורחים בריקודים סוערים שנמשכו עד חצות הלילה. בחצות התיישבו לארוחה נוספת, ולאחר מכן פצחו שוב בריקודים שנמשכו עד לשעות הבוקר..."

לילי בת השבע עשרה נסעה עם שאר בני משפחתה לכפר הסמוך לחתונה של בת דודתה, ושם נרקם השידוך שלה. הדוד השדכן הציג את הבחור בפני הוריה, וכעבור שבועות מספר מצאה את עצמה לילי בעיצומה של מסיבת האירוסין שלה. פני כולם נהרו, הלחיים סמקו, וקריאות "לחיים" נשמעו מכל עבר.

"לא האמנתי שאני בתפקיד הכלה", היא מספרת, "אמי הייתה מאושרת. משפחת החתן מהכפר הסמוך הייתה ידועה במידותיה התרומיות. החתן עצמו היה ידוע כבחור עדין נפש שזכה לקבל תורה מאביו ומרבו, ויחד עם זאת למד את עבודת האדמה וניהל את חוות המשפחה. המשפחות סיכמו שתוך שנה יעמידו חופה ועד אז אסיים את שנת הלימודים."

אבל במקום חופה מצאה את עצמה לילי מסולקת מבית הספר יחד עם שאר הבנות היהודיות. היא נשארה בבית, לומדת תפירה אצל אמא. כל הבחורים היהודים מהכפר ומסביבותיו נלקחו לעבודה ונאלצו לענוד טלאי צהוב. השנה הייתה 1944.

"נותרנו בודדים", היא מספרת, "החברות ניתקו אתנו כל קשר. ובכלל, הכל התרחש במהירות כמו כדור שמתגלגל במדרון ואי אפשר לעצור אותו. מיד לאחר פסח נכנס אבא הביתה ואמר: 'אל תצאו מהחצר, משגיחים עלינו!'. כך היינו נעולים מספר ימים בבית, עד שדפיקות חזקות אילצו אותנו לפתוח את הדלת. הפחד היה סביל באותם ימים, והדמיון לא הרחיק לכת יתר על המידה."

"מזל טוב, לילי, מזל טוב", קולות השמחה שנשמעו מכל עבר הקיפו את הכלה הזוהרת שישבה במרכז השולחן בבית הצנוע שבכפר הקטן, אי שם ברומניה.

האורחים המשיכו לזרום, היין נמוזג כמים ומגשי העוגות גדשו את השולחנות. לילי הביטה בהוריה המאושרים ועיניה הצטעפו בדמעות של אושר והתרגשות. היא התרגשה לא רק עבור עצמה, אלא גם עבור הוריה שזכו להביאה - הצעירה בבנות המשפחה - בברית האירוסין. אחיותיה הנשואות המשיכו להרעיף עליה עצות, והיא רק ישבה מאושרת, מהרהרת שוב ושוב בעובדה שהיא זכתה! החתן היה בחור בן תורה עדין נפש, מה שנחשב באותם ימים ברומניה כדבר קשה להשגה.

איש מבין הנוכחים בבית החם והשמח לא דמיין, ולו בחלומותיו הגרועים ביותר, כי את קול הכינור המתנגן ברקע יחליפו - בקרוב ממש - קולות מלחמה נוראה, קולות שיהפכו את השלווה המתוקה לגיהנום עלי אדמות...

את הדרמה הזאת רק מציאות החיים הבלתי נתפסת יכלה לכתוב. המרכיבים שלה מכילים את כל מה שצריך כדי ליצור סיפור אנושי מרגש שזור שמחה, כאב, צער האובדן, ולבסוף תחייה, תקווה ותקווה. "נולדתי בכפר קטן ברומניה. בכפר היה מספר מועט של משפחות יהודיות, ואני הייתי הצעירה בין הילדים במשפחתי". מספרת לילי, "משפחתי שמרה מצוות, אמי הקפידה הקפדה יתירה על שבת ועל כשרות, ולמרות שבמשך השבוע לא התקיים מניין לתפילה, בשבת לא ויתרו על תפילה בציבור. יהודים מהכפרים הסמוכים התאספו בשבת בבוקר והצליחו לקיים תפילה כהלכה. אני זוכרת היטב את אבא שותה קפה, מעיר את הבנים, קושר מטפחת על היד, ועם הטלית על כתפיו ממהר לתפילה. "למדנו בבית ספר גויי. הייתי בין התלמידות המצטיינות והיו לי חברות רומניות רבות, הן ידעו שאחיותי ואני יהודיות וכיבדו אותנו על כך. חיינו חיי כפר שלווים, יפים ומאושרים."

"הכל החל כאשר בכפר הסמוך נערכה חתונתה של בת דודתי", היא מספרת. "הייתה זו חתונה עליזה ושמחה, כמיטב המסורת. הנגנים, חבושי קסקט ולבושים בלבוש רומני מסורתי, הפיקו מן הכינורות שבידיהם ניגון יהודי עליז וסוחף, ובנות המשפחה, עטויות בשמלות מפוארות

נגיעה נשית לפרשת בא - אחדות ומלכות

שמתגלה כקשה העורף (פרעה בהיפוך אותיות) מאיים בהתנהגות 'פרועה' ולא מסודרת ומדורגת. שורש פרעה מכונה 'אורות בלי כלים'. משה רבנו לא יכול להיחשף לדרגה הזו, כפי שהוא בגוף גשמי, הוא לא יכול לקבל את ההתפרעות הזו ומתקשה לחבר בין האורות לכלים.

הדבר מתבטא גם באי יכולתו של משה לדבר בצורה רהוטה, וזו הסיבה שה' אומר לו: "בא" – בא איתי !

ה' חושף את משה לדרגה גבוהה זו כדי להכין את כולנו אז והיום למתן תורה, להביא את העם היושב במצרים לדרגה של חיבור הפכים, נשמה בגוף מול אורות גבוהים. ואכן במתן תורה נעשה החיבור והאיחוד בין עליונים ותחתונים, הגשמיות מתקדשת על ידי הרוחניות ומשה נרפא ממדמו, ויחד איתו גם עם ישראל שנפגעו מעבדות מצרים, חוזרים להיות בריאים ושלמים.

בדורנו המשימה היא לפזר אור, להוסיף בלימוד התורה, בקיום המצוות ובהפצת המעיינות. הפצה ולימוד גם לנשים ולילדים, כי לנשים יש כוח השפעה גדול יותר ממה שהן מכירות בו. בכל שבוע הן מפיצות את אור הקדושה בעולם בהדלקת נר שבת.

ומכיוון שכוחן של נשים בדיבור, בספירת המלכות המשימה המוטלת עלינו היא הפצת האור גם בעולם המעשה, בכל דבר שאנו עוסקות בו – בעסקים, בהתנהלות מול כל מיני סוגי אנשים בששת ימי המעשה.

מה דעתך? איך את יכולה לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, ולהפוך את הגשמי לרוחני – גם בעסק שלך?

הכותבת היא בעלת "הבחירה שלי" - אימון וייעוץ לנערות ונשים, מרצה, מנחה ושדרנית רדיו | <http://www.miri-mychoice.co.il>

מאסטרטגיה לפעולה, מעשר מכות ליציאה ממצרים, מחזון וחלומות ערטילאיים לגאולה מוחשית ושלמה – מה מונח על "רצפת הייצור" של התוכנית הנשית לאחדות וקירוב לבבות? כבר שבועות אנחנו מתכננות את הכנס הזה, המחבר נשים שעומדות בראש ארגונים העוסקים באחדות נשים.

אז נכון, תוכנית וקו פעולה מונחים ומדויקים מראש הם עניין הכרחי, והתכנון חשוב, אבל ברור שאנו חייבות קודם כול להיפטר מהפחד מפרעה קשה העורף, ולדעת שאנחנו אף פעם לא לבד במערכה. הקב"ה אומנם לא נאבק במקומנו עבור המטרות הגדולות – אבל יש לנו גב חזק בטוח ומבטיח, ואת זה חשוב לזכור, בתוך כל ההכנות מצידנו.

וזה בדיוק העניין – "נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים", כלומר ה' רוצה שדווקא בעולם הגשמי והתחתון, יתגלה אורו הגדול בעולם. זוהי גם מטרת הגלות ויציאת מצרים: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה". כלומר: יציאת מצרים היא לצורך מתן תורה שיהיה בהר סיני. במתן תורה התבטלה הגזרה שהטילה נתן בין העולמות הרוחניים והגשמיים והחלה כבר בעת שאדם וחווה נטרדו מגן עדן. באותו מעמד ניתן לנו גם הכוח להוריד את הקדושה לעולם הזה הגשמי - על ידי קיום תורה ומצוות.

בפרשתנו אנו מוצאים דבר והיפוכו. הפרשה מספרת על הגאולה, אך היא נפתחת בצווי "בא אל פרעה". שם הפרשה, שאמור להעיד על תוכנה – הפוך לגמרי! הוא מצביע לכאורה על כך שמה שרבנו היה זקוק לפרעה ולא להפך, עד שה' מצווה אותו לבוא אל פרעה.

למה מזמין ה' את משה לבוא איתו, והרי משה נפגש עם פרעה לבד כבר כמה פעמים?

משה מפחד להיכנס לביתו של פרעה, כפי שהוא בשיא תוקפו. השורש של האיש הפרוע הזה

הנכדים המתוקים, והרגשתי שהגענו יחד אל המנוחה ואל הנחלה.

"הכל היה טוב עד לאותו יום בו חרב עלי עולמי. התקף לב פתאומי, הצלה, מגן דוד אדום, לווייה, ופתאום האדם הקרוב אלי ביותר, שהעניק לי טעם לחיים לאחר מלחמה אכזרית, נעלם מחיי.

"לפתע פתאום מצאתי את עצמי שבורה מול שעות של בדידות", נשבר קולה של לילי, "הבנות תמכו, הנכדים הגיעו, אבל כבר אמרו רבותינו שאין אדם מת אלא לאשתו. ניסיתי בכוח להסתיר, המשכתי להתנדב, נסעתי לבנות לשבתות ולחגים כשהצער מציף כל חלקה טובה.

"ויום אחד, כשחזרתי משעות ההתנדבות שלי, פגשתי מכרה ותיקה בתחנת האוטובוס. היא שאלה בעדינות לשלומי ואמרה לי שיש לה רעיון שבבילי... "עוד לפני שסיימה דחיתי אותה על הסף. בגילי? ! באמת !

"אני מבינה אותך", אמרה המכרה, "אבל בכל זאת, מדובר באדם מיוחד, אב לבנים נשואים, שהתאלמן לפני מספר שנים מאשתו. הוא בן גילך, אולי תשקלי בכל זאת? ואז היא נקבה בשמור...

"חשבתי שאני מתעלפת, אחזתי בספסל התחנה, התיישבתי, והלב שלי דפק בפראות כתופים אפריקניים. 'מה שמו?' שאלתי שוב, והיא חזרה על שמו, מביטה בי מבוהלת. 'את בסדר?', שאלה בחשש. "הכל חזר אלי בבת אחת. האירוסין, האחיות, אבא ואמא, ראובן החתן--- שכחתי לרגע שאני לא בת שמונה עשרה אלא נושקת לשמונים.

"אבל הוא מת? !, גנחתי. "חס וחלילה! !, נבהלה המכרה, 'ראיתי את ראובן הבוקר'.

"בקושי הגעתי הביתה. ישבתי רועדת במשך שעות. האמנם? ! ! האם ראובן שלי חי? ! ! השעות נקפו ואני הייתי שרויה בהלם. הטלפון צלצל. המכרה הייתה על הקו.

"תגידי, את בסדר? נבהלתי? !, היא אמרה, 'דרך אגב, ראובן חי, בריא ונושם, סיפרתי לו עלייך וגם הוא הגיב בצורה דומה'."

וכך, עשרות שנים אחרי האירוסין שנערכו בכפר שברומניה, הם נפגשו.

"זה היה מוזר", אומרת לילי, "בדמיוני הוא נשאר ראובן, העלם הצעיר, ופתאום אני רואה מולי אדם זקן. אבל הזכרתי לעצמי שגם אני אינני אותה כלה צעירה. לא היינו צריכים לדבר הרבה. ידענו שאנחנו סוגרים מעגל בדידות ומתחתנים."

"לאחר שילדינו שמעו את הסיפור, הייתה התרגשות גדולה גם מהצד שלי וגם מהצד שלו. הבנות שלי, שידעו שאני סובלת מאז שבעלי נפטר, האיצו בי להתחתן שוב, וגם הבנים של ראובן נתנו את ברכתם. הם לא הפסיקו לחקור אותנו איך לא מצאנו אחד את השני קודם לכן, אבל אנו ידענו, שנסתרות דרכי הקל. כך נגזר.

"אני מודה לה' על הכל", היא מסכמת, "את יעקב, בעלי הראשון, אזכור תמיד לטובה. הוא היה בעל נפלא וזכינו להקים יחד משפחה לתפארת. הכל מלמעלה. היה לנו טוב ביחד. וגם כיום אני שמחה ומאושרת, שהרי לא טוב היות האדם לבדו..."

"אנחנו סבא וסבתא משותפים לכל הנכדים והנינים, מהצד שלי ומהצד שלו. ראובן ממשיך ללמוד מדי יום, ואני ממשיכה להתנדב, בורקות עיניה של לילי. וכך, לפני שנה, שישים שנה אחרי המועד המקורי, הם עמדו מתחת לחופה שכאילו המתינה להם כל השנים.

"אני כבר זקנה, אבל בכיתי כמו בחורה צעירה", מספרת לילי וקולה נשנך, "השמים זהרו מול עיני, ולעיני רוחי ראיתי את אמא ביום אירוסי, שמחה ומאושרת. הוצאתי מהארון את הצעיף שנתנה לי אמא ביום האירוסין ולבשתי אותו, על הצעיף היה רקום הפסוק 'בואי כלה'..."

ניצולות", מספרת לילי, "ואני הייתי רצה ראשונה לבדוק: האם אחותי הגיעה? אולי מישוהו מהכפר?..." תקוותה לא נכזבה. כעבור תקופה קיבלה מברק משני אחיה הגדולים, הם ניצלו וחזרו לבית שבכפר! לילי שלחה להם מברק נרגש בו כתבה כי יש לה אפשרות לנסוע לאמריקה ולהתחיל שם חיים חדשים. "אבל האחים שלי כתבו לי בחזרה שהם מחכים שאחזור לכפר, לבית שלנו, הם פחדו שאלך לאמריקה וכמו בנות רבות אתבולל בין הגויים – מה שלא עלה, כמובן, על דעתי. 'בואי הביתה', הם כתבו, 'ויחד נעלה לארץ ישראל'."

לאחר שנה וחצי של שהות והחלמה בשוודיה מצאה לילי את עצמה פוסעת בשבילי הכפר שנותרו כשהיו, ליבה קרוע לגזרים. היא ידעה שאבא ואמא כבר לא יקדמו את פניה, וגם אחותה ואח נוסף היו ואינם. וחתנה? מי ידע מה עלה בגורלו... מן המידע שהגיע אליה, הוא לא שרד את התופת.

המפגש בינה לבין האחים היה טעון ומרגש, כל אחד סחב על גבו שק של סבל. המסקנה הייתה ברורה: צריך להמשיך, אין ברירה. והם המשיכו. שיפצו את הבית, הקימו את החווה לתחייה וניסו לחזור לחיים רגילים עד כמה שאפשר בלי המשפחה שהייתה ואינה עוד.

"את חייבת להתחתן", פסקו האחים כעבור תקופה. ולילי, שהייתה עסוקה באיסוף השברים, הסכימה. "אצלנו ברומניה היה כבוד לאח הגדול", היא צוחקת בפעם הראשונה מאז החלה את סיפורה, "אם הוא אמר משהו – חייבים להסכים."

"את זוכרת את משפחת ש.?", שאל אותה אחיה. והיא הנהנה בראשה לחיוב. "הבן הגדול שלהם, יעקב, מסכים להצעת השידוך", דיווח האח.

"היה לי קשה. הבזקי תמונות מליל האירוסין שלי הבליחו בראשי. החתן שלי, בחור עדין נפש ובעל מידות תרומיות, אוי, היכן הוא?

"אחי הביט בי בהבנה, אבל הייתה לו דעה ברורה. ה' נתן וה' לקח, שלחנו מכתבים לכל הגורמים ולצערנו את חייבת לקבל את הדין באהבה. החתן שלך לא שרד את המחנות, ומצווה עלייך להקים משפחה למרות הכעס והמרירות, למרות תחושת הנטישה והכאב. זאת הדרך היחידה שלך לנקום, את חייבת דור המשך לאבא ולאמא? !, כך אמר.

"דמעות רותחות זלגו מעיני ונתתי את הסכמתי. נישאתי ליעקב, ותמכנו זה בזו וזו בזה."

גם אחיה של לילי נשאו נשים. תוך זמן קצר עזבו כולם את הכפר, צררו בליבם את המראות מבית אבא ועלו לארץ ישראל, מקווים להתחיל חיים חדשים.

"עלינו לארץ, לימים לא קלים. נאלצנו להילחם על קיומנו. לאט לאט, בעמל כפיים, עם הרבה תקווה ואמונה, בנינו כאן בית. למרות תחזיות הרופאים – אליהם הלכתי לאחר שד"ר מנגלה עשה בי ניסויים קשים וכואבים – זכיתי ללדת שלוש בנות מקסימות שנתנו טעם מחודש לחיינו. יעקב, גם הוא שריד ממשפחה ענפה, השקיע את כל נפשו ומרצו למען חינוכן בארץ ישראל."

בני הזוג הצליחו להקים מתפרה לוויולונות, והמתפרה הפכה לסיפור הצלחה כשהוילונות שלה הפכו לשם דבר בארץ ובעולם. "הוילונות שלי מפארים מקומות רבים", מתגאה לילי ביצירת כפיה. הבנות זכו לחינוך מעולה, ויעקב ולילי ראו ברכה בעמלם.

"זכינו להשיא אותם בשמחה, וכל חופה שהעמדנו הייתה ניצחון על האויב העמלקי ההוא. הצלחתי לעלות על דרך המלך למרות הצל שמלווה, אבל גם כשחושבים שהצל נעלם, הוא נמצא שם, מלווה בכל פינה אפשרית. לאחר שנים של עבודה מפרכת העברנו את בעלות המתפרה לאחת הבנות, וסוף סוף התפנה יעקב לעשות את מה שרצה במשך שנים: ללמוד. "מדי בוקר, לאחר ארוחת בוקר שלווה, הייתי מלווה אותו לכולל, ומשם המשכתי לעבודת ההתנדבות שהעניקה לי סיפוק רב. אחר הצהריים התענגנו על

17 חיי חיים

בחודש יוני של שנת 2001, אמצע הלילה - חיים צדיק נוסע עם רכבו מלווה בחבר נוסף שישב לצידו, חוזרים מעוד פגישה של חיפוש שירים מהמעבד בנתיבות לבית שבבאר שבע. קצת לפני 'אשל הנשיא' זה קרה. חתולה טועה שקפצה לכביש במהלך הנסיעה המהירה, גרמה לחיים לסטות מהמסלול; הרכב התנגש לא פחות מעשרה פעמים בגדרי ההפרדה של שני צידי הכביש ולסיים התהפך ארבעה פעמים כשהוא נוחת על גלגליו שבור ומרוסק. שני המוסעים יצאו מהרכב בריאים ושלמים "הפח נשבר ואנחנו נמלטנו" אמר חיים לחברו, בינתיים החלו מכוניות להתאסף בצד הכביש על מנת להגיש עזרה. חיים צדיק חוזר למכוניתו על מנת לחפש את הכיפה שנעלמה במהלך הסיט הלילי אך באותן רגעים, רכב מסוג אאודי שעט לעברו על מהירות גבוהה ולמרות הניסיונות לסמן לו לעצור - פגע הרכב ברכבו של חיים כשהוא בתוכו. שוב, הרכב עף 60 מטרים, אך הפעם הסיט האמיתי החל באמת. חיים נפצע קשה מאוד והוגדר כנוסע, בניסים רבים שכללו ניתוחים ואף מוות קליני בן 7 דקות - השתחרר חיים לביתו לאחר שבועיים בלבד. "יצאתי משם עם מתנות, פלטינות ברגל ואהבה לבורא עולם. משם קיבלתי את הכוח להמשיך לשיר ולשמוח..."

ואכן בשנים הבאות היה חיים צדיק אחד מהזמרים הבולטים בז'אנר החרדי, עם אלבום מצליח ולהיטים רבים מתוכו, עד שאט אט שקע עמוק בתוך סצנת האירועים, מה שגרם לו להפסיק לשיר באולפנים. כעת שנים ארוכות לאחר הפריצה הגדולה והתאונה המחרדה, מוציא חיים צדיק סינגל חדש שמבחינתו הוא "סינגל ביכורים: 'חי וקיים' - להיט שכתב והלחין אבירם דרעי לעיבוד של שי אסייג הוא סינגל קצבי עם תוכן אמיתי ופירוש מדהים להסתכלות שלו על החיים. לסינגל הקליט צולם גם קליפ מושקע ברחבי ירושלים, תל אביב ויפו."

16 תורת

הזמר עמיחי סובר, זוכה התכנית 'הקול הבא מירושלים' בסינגל בכורה חגיגי בשם 'תורת', לאחר שקטף את המקום הראשון באירוע הגמר החגיגי, כנס עמיחי לאולפן ההקלטות של צמד המוזיקאים אלי קליין ופיאצי ברי ויצא עם סינגל בכורה קצבי ואנרגטי המותאם בדיוק לסגנון קולו המיוחד. קליין וברי, ששמשו גם כשופטים בתחרות 'הקול הבא' ועבדו עם עמיחי לאורך העונה כולה, הלחינו והפיקו מוזיקלית את להיט 'תורת', "ברגע שקיבלנו את תוצאת הצבעת הקהל באירוע הגמר והבנו שעמיחי הוא הזוכה, הייתי מאושר בשבילי", מספר מפיק התכנית דוד פדידה. "עמיחי עבד קשה לאורך כל העונה, וגם בעונה הקודמת של 'הקול הבא' שבה התמודד ולא זכה, ולחלוטין הגיע לו לזכות כעת. הוא זמר מוכשר עם קול מיוחד ועוד יגיע רחוק. לכבוד הוא לי להפיק עבורו את סינגל הבכורה ובעז"ה עוד נשמע ממנו רבות."

9 בְּדָמִיךָ חַיִּי

אבריו רוט בסינגל מרגש "בְּדָמִיךָ חַיִּי". אבריו רוט: "כאשר עבר הקב"ה בארץ מצרים, ראה את בני ישראל שקועים במ"ט שערי טומאה וניחם על הבטחתו לאברהם אבינו כי יגאלם ממצרים, אך אז ראה כי בני ישראל מקיימים את מצוות קרבן הפסח ואת מצוות ברית המילה. שלוב שתי המצוות החשובות המשלבות קרבן והקרבה אישית, הנין האות והחותמת לקשר בין עם ישראל לבין הקב"ה. בימים בהם אנו מתוודעים לעוד חדשות קשות כאשר תינוק שטרם יצא מרחם אמו נקבר באדמת ארץ הקודש, ובטרם ייקבר עבר את ברית המילה, אנו נזכרים כי הקשר בין קרבן והקרבה אישית הוא עדיין הקשר בינינו ובין הקב"ה. אני תפילה כי כפי שייצאו בני ישראל ממצרים מעבדות לחירות ומשעבוד לגאולה, נזכה גם אנו למילת הנחמה 'בְּדָמִיךָ חַיִּי' בְּדָמִיךָ חַיִּי שיישוב ויבשרו על בוא הגאולה השלימה". לחן: מושיש רוט, עיבוד: יהודה גלילי, טקסט מקורי: יוחאי כפיר, קריינות: קובי רוטנברג

10 כפרה עליכם

איתי עמרן בסינגל חדש - "כפרה עליכם". אחרי שתיקה מוסיקלית ארוכה, הזמר והיוצר איתי עמרן חוזר עם סינגל חדש מפתיע ומרענן - "כפרה עליכם". עמרן, שהיה אחד השמות החמים במוסיקה החסידית של סוף שנות התשעים-תחילת שנות האלפיים עם להיטים כמו "נשמת כל חי", "ישיש", ועוד. מחשב מסלול מחדש עם שינוי כיוון מוסיקלי. "כפרה עליכם" - הסינגל החדש הינו סוג של זעקה היוצאת מן הלב אל עם ישראל על-כל גווניו בקול גדול ומסתלסל: "כפרה עליכם אני אוהב אתכם". את השיר כתב והלחין עמרן, כשעל העיבוד וההפקה המוסיקלית בעלת ניחוח של מוסיקת עולם אוריינטלית תחום המעבד והמפיק המוסיקלי תומר מתנה.

11 אל האור

בעיצומו של החורף הסגרתי משיק הזמר אסף שפר סינגל חדש ומקפיץ - "אל האור". שפר שבמשך השנה זוכה להכנים עשרות חתני בר-מצווה תחת עול תורה ומצוות וחתנים וכלות אל החופה בטקסים מיוחדים ומרגשים, חבר אל נחמן שטרן שכתב טקסט מלא אמונה וביטחון שגם בימים קודרים צריך לראות את האור שבכל דבר. את מילות השיר הלחין שפר ביחד עם עדי פרז שגם אחראי על העיבוד וההפקה המוסיקלית המקפצה והעכשווית שתגרום לכם להתנועע בלי שליטה ולכוון "אל האור".

12 טוב ה' לכל

הראל טל ממשיך לעבוד במרץ על האלבום השני שעתידי לראות אור איה בחודשים הקרובים. שני הסינגלים הראשונים, 'תתן אחרית לערך', המושר בשיבות בשעות רצון ואף מתנגן תחת החופה בחתונות רבות, ואנה אלך' העצמתי שכתבט את זעקת החיפוש של הנשמה - זכו להצלחה רבה. כעת, הוא ממשיך לסינגל חדש ומקפיץ - 'טוב ה' לכל'. מדובר בשיר שכבר הספיק לעבוד עוזר להרגיש את והוא הופיע באלבום טרום-בכורה שהוציא יחד עם מרדכי גרנביץ' וחברים לפני כעשור, ומאז החל לצבור תאוצה. 'טוב ה' לכל' - והולחן עוד בתקופת מגוריו של הראל בגוש קטיף, לכבוד האירוסין של אחיו. "הייתה שמחה גדולה. הרגשתי כמה טוב ה' מרעיף עלינו. נזכרתי בפסוק והלחן התפרץ מאלו" - נזכר הראל. "בפסוק יש אמירה חזקה, פלא איך עד היום לא הלחינו אותו. הדבר הכי פשוט ובסיסי שהקב"ה טוב לכל ומרחם על כולם. הלחן השמח עוזר להרגיש את הטוב הזה במציאות". מילים: תהילים קמ"ה I לחן: הראל טל I הפקה מוסיקלית: אבי טל.

13 אין עוד מלבדו

יובל טייב, מוסיקאי מוערך, מביא אנרגיה סוערת ואהבה אמיתית למקצב ולצלילים יוצאי דופן המבעבעים מעמקי נשמתו. מוזיקה משמלבת את כל מה שבין מזרח-למערב. כלים וצלילים מוסיקאליים לצד קול עצמתי ומרגש. יובל טייב, מתפאר בקריירה מרשימה לאורך 30 שנותיה, בה הצליח ליצור בצורה ייחודית לו, דרך וסגנון חדשים במוזיקה המזרחית - פיוטית. הוא מכבב בתחום המוסיקה היהודית - פיוטית כבר מגיל 8. לאורך השנים שחרר יובל טייב כ-13 אלבומי מופת המשלבים קלאסיקות ערביות בהם גם שיתף פעולה עם מיטב השמות: שלמה גרוניך, שלומי שבת, תזמורת 'קול ישראל' בערבית, ארלט ספדיה, ראו'ל ג'ורנו ז"ל. טייב מתפאר בקולומטרג של הפופות בכל רחבי תבל והצליח במהלך השנים לייצר לעצמו שם נדרש ומוערך בכל העולם. בימים אלו, בהיותו סוגר את שנתו ה-42 משחרר אלבום חדש הוא מגדיר כ"שני דרך". "אין עוד מלבדו" - אלבום אותו הוא אומנם נשאר נאמן למוסיקה הערבית הקלאסית אשר הגדירה אותו כפנומנל בתחומו לאורך השנים. אך עם זאת, משלב מספר רב של שירים מקוריים שנכתבו במיוחד למידותיו ואף שיתוף פעולה עם הזמר עופר לוי. באלבום 2 דיסקים.

14 הזמנה לחתונה

משה סילבר מפציע בשמי המוסיקה החסידית מוסיק דיסק ובו מחרוזות עם מיטב הלהיטים שיסחפו אתכם כל הדרך אל רחבות הריקודים. סילבר שמגיע אלינו מהצפון הרחוק, החל את דרכו המוסיקלית כבר לפני כעשור באירועים פרטיים. לצורך

1 מקודשת

לרגל עונת החתונות החורפית, מוציא איציק דדיה בשיתוף להקת 'קינדלר' סינגל חדש בשם 'מקודשת'. את השיר הלחין איציק בעצמו, ואף כתב את המילים יחד עם היוצרת מירי ישראלי. על העיבוד המוסיקלי אחראי מאסטר גרשון פרייטשט, והתוצאה היא בלדת חופת מרגשת ונוגעת ללב שאליה הצטרפה, כאמור, גם להקת קינדלר לדואט מיוחד.

2 אדמה ושמים

אחרי שיתוף הפעולה המצליח ב"אם ננעלו" גרסת 2018, חוזר כוכב הזמר המזרחי אליקם בוטה לשיתוף פעולה עם דיג"י ניסו סלוב. בעיצומה של עונת האירועים ואחרי שלל ביצועים ששטפו את הרשת ואת רחבות הריקודים בישראל וברחבי העולם היהודי, משיק בוטה סינגל חדש שהינו חידוש מקפיץ וסוחף ולהיט "אדמה ושמים". כשעל העיבוד וההפקה המוסיקלית דיג"י ניסו סלוב.

3 יא בבא

סינגל חדש מתוך הפרויקט הייחודי והמצליח "פיוט ישראל", פרויקט משותף של ליאור אלמליח (זוכה פרס החינוך למוסיקה 2018) ומיכאל פרץ שגרם בשנה האחרונה בחדרי החזרות של תל אביב ומחבר באופן ייחודי ויוצא דופן בין אומנים מכל קצוות העשייה: שחקנים, סטנדרטיסטים, זמרים ופייטנים למקורות הפיוט העשיר של יהדות מרוקו. ליקוט של משפטים שנלקח מתוך קובץ השירים יגל יעקוב השייך למשפחת אבו חצירא, ללחן מסורתי ועיבוד מוסיקלי, מקורי, המשלב רגאי ורוק בניצוחו של ציקי זנטי - מי שאחראי על העיבודים של כל הפרויקט. הסינגל הייחודי יוצא לכבוד תקופת ההילולות של משפחת אבו חצירא, הרמב"ם ובעל התניא. בסינגל לוקחים חלק אמנים מובילים המזוהים עם השרידה המרוקאית בארץ ובעולם כמו מייק קרוצי, מיכאל פרץ, ליאור אלמליח, בנימין בזוגלו לצד השחקן אריק משעלי.

4 אם אשכחך

חודשים לאחר שהוציא את אלבומו השישי 'בשעה טובה', מוציא אוהד מושקוביץ סינגל מתוכו בשם 'אם אשכחך' אותו הוא גם הלחין. על העיבוד המוסיקלי, מאסטר ישראל לאם. השיר הוא בלדת חופה המותמת את אלבומו של אוהד, וזוכה לפופולריות רבה באירועים בארה"ב בהם מופיע אוהד מדי שבוע.

5 מזמן לזמן

המוסיקאי הזמר והיוצר גיל ישראלוב משיק סינגל חדש, אשר ושונה מהרפרטואר המוסיקלי איתו מזוהה. "מזמן לזמן" - סגנונית ראשונה מהאלבום החדש עליו עובד ישראלוב בימים אלו במרץ. השיר אותו כתב והלחין ישראלוב, מדבר על מירוצ החיים במסגרתו רוב האנשים לא באמת מצליחים לעמוד ולהשיג את המטרות והיעדים שהציבו לעצמם. אך כמו בכל דבר יש גם צד חיובי, וזה מימד הזמן המאפשר לנו לשכוח את הדברים הקשים שחוויים ביום-יום. המפיק המוסיקלי יובל בן-דוד שהופקד על העיבוד עטף את המילים והלחן בהפקה מוסיקלית של רוק ישראל רך בניחוח אתני. התוצאה תיקח אתכם למסע בזמן שתשאיר אתכם עם כמה תובנות לדרך.

6 פסגת החיים

יאיר דוד משיק סינגל חדש "פסגת החיים" - בלדה חורפית מרגשת שכולה תודה והודאה לאבא שבשמים. דוד משלב ביום-יום בין בלדת החסד לבין העולם המוסיקלי. כשבמשך היום מנהל ומנצח על פרויקט "בית חם" - שמונה בתי תבשיל ברחבי הארץ אשר מידי יום מאכילים מאות אנשים מעוטי יכולת, ובערב מרגש ומקפיץ על הבמות בחופות ואירועים. כשבין לבין מוציא את הזמן להיכנס אל אולפני ההקלטות ולשחרר לקהל שירים חדשים. כשמבחינתו העשייה היום-יומית של החסד לא רק שלא גורעת מהעשייה המוסיקלית אלא רק מוסיפה ונותנת את הכח לשמח חתנים וכלות ואת עם ישראל. בסינגל החדש דוד משתף פעולה עם הזמר והיוצר אלעד שער אשר כתב והלחין את השיר כשיר הודאה לקב"ה על הזכות והיכולת לשלב בין העולמות בצורה טובה ומוצלחת. כשעל העיבוד וההפקה המוסיקלית המעבד והמפיק המוסיקלי ציקי זנטי.

7 Energetic Dance

כשהרבה שלמה טוויטי, מנהלת "ידידים", ואברומי ברקו ותזמורתו על במה אחת מוקדחת לנו שמחה חסידית מתפרצת וסוחפת. חפשו את הקליפ החדש אשר בו מיטב הלהיטים העכשוויים לצד להיטים מן העבר בעיבוד והפקה מוסיקלית מקפצה של אברומי ברקו, כשעל הביצוע האנרגטי מופקד בעל המגן של שלמה טוויטיג את מלונים מקהלת "ידידים".

8 אמר רבי יוסי

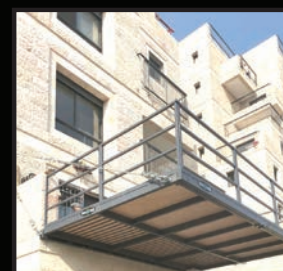
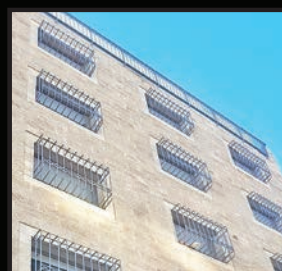
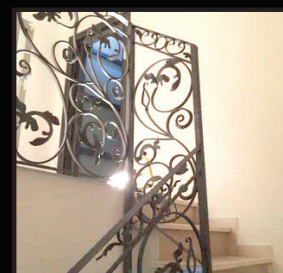
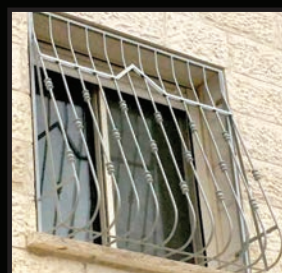
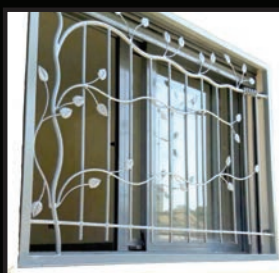
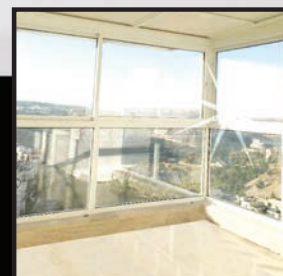
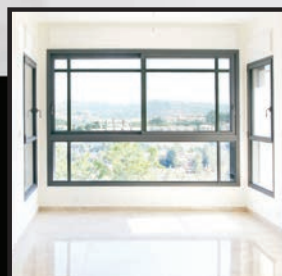
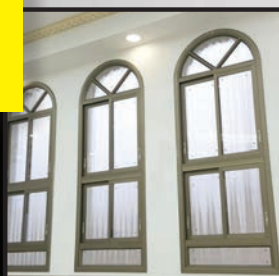
הזמר סיני מעודד עובד על אלבום נוסף ואיך שזה נראה האלבום אוטוטו מוכן, בינתיים עד הקאמבק הגדול ותוך כדי ההופעות של סיני באירועים שונים הוא מגיש את "אמר ר' יוסי", לחן שקט ונוגע על דברי המשנה המפורסמים, לביצוע עדין מיוחד עטוף עיבוד קלאסי משובח. כדי לתת לטקסט המיוחד הזה מה ש"אמר רבי יוסי" טועם של תורה, ציף סיני למלאכה את נגן הגיטרה המעבד המוכשר ברק אהרון, שלא ויתר על קצו של תו ושחל לכל אורך השיר אבנים טובות ומרגליות, כשעל כל ההפקה הזו מנצחת מירי רמה חברת הפנקות הגדולה מארה"ב MRM MUSIC.

תהיו רגועים שהילדים שלכם בטוחים

מועצה

מחירים מיוחדים לקבוצות רכישה!

**מבצעים חמים לסגירת מרפסות!
שיטות איטום הכי מתקדמות!**

מחלקת אלומיניום

חלונות | דלתות | סגירת מרפסות
חלונות בלגיים | תריסים
מעקות זכוכית | גגות הזזה

www.aluminum.soragdoor.com

מחלקת ברזל:

סורגים | מעקות | דלתות
ושערים | קונסטרוקציות
מרפסות תלויות

www.soragdoor.com

עפ"י
תקנים
מחמירים

עיצוב
יופי
מנצח

צביעה בתנור
בשיטה
אלקטרוסטטית

איכות
לאורך
שנים

עד 8
שנות
אחריות

תהליך כמי
למניעת
קורוזיה

סורגדור

תעשיות ברזל ואלומיניום

להרגיש בטוח!

לפגישת ייעוץ ללא התחייבות התקשח

1-700-555-055

soragdoor@gmail.com

חשוב: טיפוח עור הפנים בחורף

בחורף העור יבש יותר, לעיתים מגורה ואדמדם חוסר הנוחות בעור והיובש מצריכים טיפול שונה בעור מאשר בקיץ • עור הפנים והגוף נאלץ להתמודד עם פגעי היומיום כדוגמת חבורות, סדקים, יובש ותחושת אי-נוחות מעקצצת. העור הופך לאדמומי, מתקלף ונוטה לתחושת גרד וצריבה הפוגעים בשגרת החיים • אז מה עושים?

בגילאי השלושים, ניתן להתחיל בקילופי עור קלים על בסיס חומצות אלפא ובטא הידרוקסיות או ליטוש העור על ידי קריסטלים (microdermabrasion), שירענו ויחדשו את העור. בגילאי ארבעים כדאי לחשוב על קילוף בעומק בינוני להסרת התאים המתים וטיפול בכתמים ופיגמנטציה. בגילאים מתקדמים יותר, כשהבעיה העיקרית היא קמטוטים וקמטים, ניתן לחשוב על קילוף עור עמוק. מה נעים יותר מלהתחיל את הקיץ הבא עם עור חדש - יפה וצעיר יותר.

עוד טיפים לעור בחורף:

מומלץ להרבות בשתייה, למרות שמרגישים פחות צימאון מאשר בקיץ. כשמחממים את הבית לדאוג לכניסת אויר מבחוץ, או לשים קערה עם מים.

שלא ממש מרגישים.

הזנה/מסיכה

הקפידו על מסכת הזנה או זוהר פעם בשבוע. טיפולי אקסטרה מומלצים ביותר. במיוחד לפני אירוע. ניתן לקחת את קרם הלחות שלך ולהניח שכבה עבה במשך 10 דק' ולהסיר.

שתייה

הקפידו לשתות גם אם לא מרגישים צמאים. 8-12 כוסות מים ביום. גם עור הפנים יראה זוהר יותר.

עיסוי

המרצה ועיסוי חיונית להשבת זוהר לפנים ולמראה עייף. אם אינך סובלת מעור רגיש עם קופרוז/סבוריאה. קחי מעט קרם לחות והניחי בתנועות סיבוביות נמרצות על הפנים. בתנועות עיסוי נמרצות. מיד תרגישי איך עור פניך קורן ומלא אור.

אי-טיפול נכון וממוקד עלול להותיר סימנים הנראים לעין לאורך זמן. אולם, טיפול יעיל ונכון יעניק הקלה מיידית ויסייע בתיקון מהיר ואיכותי, שיפחית את הסימנים ויעניק לעור מראה בריא ותחושת נינוחות.

לחות

חובה! לא לוותר גם לעור שמן ומעורב יש להתאים את הלחות הנכונה על מנת ליצור איזון -בוקר וערב על גבי פנים נקיות. בחורף קר רוחות, תנורים ומזגנים מייבשים את עורנו ורובינו בחורף זקוקים ללחות מזינה יותר. החליפו את קרם היום הקליל של הקיץ בקרם מועשר יותר ומלחח.(מרכיבים מומלצים-ויטמין E, נבט חיטה, חומצה היאלורונית, קולגן וכדומה)

עור בוגר יבש ומגורה נסו להשתמש בקרם בעל מרקם עשיר וסמיך ללא חומרים פעילים דומיננטיים

מתמודדים עם מחלות החורף

במהלך השנה, ובמיוחד בחורפים, אנו נתקפים לפחות מספר פעמים במחלות החורף האופייניות המתבטאות בנזלת, שיעול, כאב גרון וחום. מחלות אלו המכונות בלשון העם "התקררויות", "שפעת" או באנגלית common cold נגרמות מוורוסים המתקפים את דרכי הנשימה והן למעשה המחלות הזיהומיות הנפוצות ביותר בעולם המערבי. בארה"ב למשל, המכון הלאומי למחלות אלרגיות וזיהומיות מעריך ששכיחות מחלות אלו מגיעה למיליארד אירועים בשנה. מבוגרים יחלו בממוצע 2-4 פעמים בשנה ואילו ילדים עלולים ללקות במחלות אלו 6 עד 10 פעמים בשנה.

לרוב מערכת החיסון שלנו מתגברת על הווירוס ובתוך ימים ספורים אנו מחלים גם ללא כל טיפול תרופתי. אף שאין מדובר בדרך כלל במחלות מסוכנות הרי שההופעה הפתאומית, החום או התסמינים הנשימתיים גורמים לחולים סבל רב והפרעה משמעותית בתפקוד.

אלטמן מגישה לכם מידע על הרכיבים שיכולים לסייע בהתמודדות עם מחלות החורף:

אכילצאה

אכילצאה הוא צמח ממשפחת המורכבים המכיל מספר מינים ומקורו באמריקה הצפונית והמרכזית. צמח זה שימש כבר את הילידים האמריקאים ("האינדיאנים") כצמח מרפא והפך עם השנים לפופולארי גם בארצות רבות אחרות. לצמח מיוחסות סגולות מרפא ומניעה והיום הוא אחד המרכיבים העיקריים בתוספי מזון ותכשירים טבעיים. לגבי האכילצאה בוצעו מחקרים רבים לאורך השנים וכבר משנות השמונים מצטברים מאמרים המדגימים את יעילותה או לפחות את נטייתה של האכילצאה לעזור במניעה או טיפול בזיהומים וירליים. אחד מהמחקרים נעשה בארץ ע"ד ר' הרמן ואחרים, ובו נלקחו 430 ילדים בגילאים 1-5 וחולקו אקראית לשתי קבוצות זהות. קבוצה אחת טופלה באכילצאה והשנייה טופלה בתרופת דמי. במהלך המחקר שנמשך כ-3 חודשים מצאו החוקרים ירידה ברורה בתחלואה הווירלית בקבוצת הילדים שטופלה בתכשיר.

למשל, מספר אירועי החולי היה נמוך ב-55% בקבוצת המטופלים באכילצאה, הייתה ירדה של 50% במספר הזיהומים שכל ילד חווה, ומספר הימים שבהם היה לילדים חום היה נמוך ב-62% בקרב הילדים שטופלו באכילצאה לעומת הילדים שלא טופלו. היתרון של התכשיר היה בולט ובעל משמעות סטטיסטית ברורה.

בנוסף התפרסמה גם מטה-אנליזה על המחקרים הנוגעים לאכילצאה באחד מהעיתונים הרפואיים החשובים ביותר בתחום המחלות הזיהומיות בעולם: The Lancet Infectious Disease. מסקנת החוקרים הייתה חד משמעית: הניתוח הסטטיסטי הראה שלאכילצאה השפעה טובה ומשמעותית על התחלואה מהתקררויות.

פרופולים

פרופולים הוא תערובת טבעית של שרף המופק מדבורת הדבש. הפרופולים עשיר בוויטמיני A, B, C, E, חומצות אמינו, פלבנואידים, נחושת, ברזל, מנגנזיום ואבץ.

השרף נאסף על ידי דבורים מעצים. על ידי אנזימים הקיימים בגוף הדבורה השרף נהפך לפולן ותפקידו לשמור על הכוורת מפני מיקרואורגניזמים ולמלא סדקים בכוורת.

הפרופולים ברפואה העממית פועל נגד בקטריות. הוא מפחית דלקות בפה ובגרונ, מחטא ומפחית שיעול. הוא נחשב כאנטי-אוקסידנט ופועל בסנירגיזם עם ויטמין C ואבץ.

ברפואה העממית השפעתו של הפרופולים יעילה בהקשר למחלות חורף לצד ויטמין C הנמצא במזונות רבים בטבע וחיוני לתפקודו של הגוף. שני חומרים אלו נבדקו בהקשר של מניעת התקררויות החורף והשפעתם נמצאה במחקרים שונים כמועילה.

רחצה

יש לזכור כי מים וסבונים מייבשים את העור ולכן בחורף, יש להמעיט בשימוש בסבונים והכי חשוב- לשמן וללחח את העור, דוגמת:

הוספת תכשירים למי אמבטיה- שמנים כמו בלנאום, אמול, אדרמה - הוספה שלהם למי האמבט תלחח את העור במקום לייבשו.

ניתן להשתמש בתוספת של גרגירי שיבולת השועל למי אמבט - הם ילחחו את העור ואף יעניקו פילינג עור טבעי.

קרם ידיים

לשים ליד כיור הרחצה. רצוי למרוח מיד לאחר שמנגבים קלות את הידיים.

לחורף גם מספר יתרונות עבור עור הפנים שלנו:

בדרך כלל בחורף העור נתון פחות להשפעותיהן המזיקות של קרני השמש. אך לכל היוצאים לחופשת סקי- נא לא לשכוח! בגלל ההחזר (רפלקציה) של קרני השמש ממשטחי השלג, מידת החשיפה של העור לשמש בחופשת סקי היא מהגבוהות. ולכן חשוב עד מאוד להתמגן על ידי מסנן קרינה גבוה.

החורף הוא הזמן הנכון לחידוש העור וטיפולו. טיפולים כמו קרמים על בסיס רטין A שחלקנו נמנעים מהשימוש בהם בעונת הקיץ, מומלצים מאוד לשימוש בחורף. רופא העור שלך ישמח לעזור בבחירת התכשיר המתאים לעורך.

קילופי עור

החורף הוא "עונה בוערת" לקילופי עור רפואיים. זה הזמן הנכון לטפל בכתמים שהופיעו במהלך הקיץ שטוף השמש ובקמטוטים החדשים שצצו. אם את

לא לשכוח גם לעור שמן דרושה לחות -לחות מאזנת, סופחת המעניקה מראה מאט, (לא לייבש יתר על מידה)

עיניים

אזור דק ועדין, הקפידו על שימוש נכון ועדין באזור זהו אזור דק בגוף הראשון להתקמט ולכן עלינו לעבוד נכון. יש להניח קרם עיניים כבר מגיל 25 -לפי מצב העור.

הקדישו זמן לטיפול העור בנחת על גבי עור נקי. 5 דק' מול המראה בוקר וערב ישפר את מראה העור וגם את מצב הרוח...

כתמים ופיגמנטציה/פילינג

החורף הוא הזמן המומלץ לטיפולים הדורשים קילוף לטיפול בכתמים ובכלל, בעיקר משום שהעור נעשה פגיע יותר ורגיש לשמש. ככול מקרה לא לשכוח מקדם הגנה. קרני השמש נמצאות גם בחורף למרות

באדיבות ננסי ירחי מנהלת קשרים רפואיים במונת וישי - לה רוש-פוח

אתר החדשות של הציבור החרדי

האתר היחיד שמסקר מכל הזירות

המקומיות בכל רחבי הארץ בכל זמן

3

צילום: גליה אבירם

1

צילום: סתיו לנדוי

2 פחזניות במילוי קרם ברולה

המוטג מאסטר שף מציע לכם מתכון לפינוק אמיתי - פחזניות במילוי קרם ברולה מטריפות שללא ספק יעשו לכם חם בלב.

מרכיבים ל-20-15 פחזניות קטנות:

50 גרם חמאה
120 מ"ל (1/2 כוס) חלב או מים
1 כפית גדושה סוכר
קורט מלח
105 גרם (3/4 כוס) קמח מקצועי
2 ביצים M בטמפרטורת החדר

לקרם ברולה:

1 כוס (240 מ"ל) חלב
1 מיכל (250 מ"ל) שמנת מתוקה
1 שקית אבקה להכנת קרם ברולה

להגשה:

סוכר מקורמל או אבקת סוכר

אופן הכנה:

- מחממים את התנור ל-200 מעלות. מרפדים תבנית בנייר אפייה. טורפים את הביצים בקערה.
- שמים בסיר את החמאה, החלב או המים, הסוכר והמלח ומחממים על אש בינונית עד שהחמאה נמסה.
- מוסיפים לסיר את הקמח בבת אחת ומערבבים במהירות עם כף עץ עד שהקמח הופך לבצק שנפרד מדפנות הסיר. ממשיכים לבשל תוך ערבוב קבוע עוד כדקה ומכבים את האש.
- מעבירים את הבצק לקערת מיקסר עם וו גיטרה ומערבבים במשך כ-2 דקות עד שמתקבל בצק חלק שטיפה מתקרר.
- מוסיפים 1/2 מכמות הביצים ומערבבים במהירות עד שהיא נטמעת. מוסיפים בהדרגה את יתרת הביצים ומערבבים היטב עד לקבלת עיסה אחידה ואלסטית שנמתחת בין האצבעות.
- מעבירים את הבליה לשקית זילוף עם צנטר חלק ומזלפים תלוליות שמנוניות.
- אופים 20-25 דקות בלי לפתוח את התנור עד שהפחזניות תופחות ומזהיבות. מוציאים ומקררים לחלוטין על הרשת.

מכילים את המלית: בסיר בינוני שמים חלב, שמנת ואבקה להכנת קרם ברולה ומביאים לרתיחה תוך כדי בישול. מבשלים עד שהקמח מסמיך.

מצננים מעט ומעבירים לשקית זילוף עם צנטר חלק. ממלאים את הפחזניות עם הקרם ומעבירים מיד למקרר עד שהקרם בפנים יציב. מפזרים מעל את הסוכר המקורמל או אבקת סוכר ומגישים קר.

3 תותים מסקרפונה

רשת ההמבורגרים BBB, מעניקה מתכון קינוח חורפי, טעים ומנצח להגשה בכל ארוחה: תותים מסקרפונה.

מצרכים עבור מנה 1:

1 יח' מרנג
2 כפות רוטב תותים
3 כפות קרם מסקרפונה
4 תותים רחוצים וחתוכים לקוביות קטנות.

1 טחינה עדשים

חברת "אחוה", מגישה לימי החורף החמים תבשיל עדשים עשיר ומפנק, המוגש על גבי טחינה ביתית וסלט כוסברה טרי וטעים. נפלא כמנה עיקרית או ביניים בארוחה משפחתית.

רכיבים (לכ-3-4 מנות):

לתבשיל:

1/2 חבילת עדשים שחורות (250גר') מושרים במים פושרים לשלוש שעות
2 גזרים בינוניים קצוצים דק
1 בצל גדול קצוץ דק
5 שיני שום קצוצות או מגורדות
6-8 עגבניות שרי תמר
1 כפית שטוחה כמון
1 כפית שטוחה פפריקה
2 כפות שמן זית
מלח ים
פלפל שחור
לטחינה
1 כוס טחינה
3/4 כוס מים
מיץ מרבע לימון
1/2 כפית שטוחה מלח ים
ערימת עגבניות שרי קצוצות דק דק

לסלט:

צורר גדול של כוסברה טרייה, שטופה וסחוטה מהמים
1 בצל בינוני
1/2 לימון
1 כפית שטוחה מלח ים
שמן זית

אופן ההכנה:

להכנת התבשיל: מחממים בסיר את שמן הזית ומוסיפים את הבצל כשהשמן חם. מוסיפים את הגזר הקצוץ ומערבבים. מוסיפים כמון, פפריקה ושום ומערבבים. מוסיפים מלח ופלפל ועגבניות, מערבבים. כשהבצל הופך שקוף והרכיבים בתבשיל מתחברים, מוסיפים את העדשים המושרות והמסוננות. מערבבים היטב ומוסיפים מים עד לגובה שני ס"מ מעל התבשיל שבסיר. מבשלים על אש בינונית בסיר פתוח ומערבבים מפעם לפעם. התבשיל מוכן כשהעדשים מתרככות והמים נספגים לגמרי.

להכנת הסלט: קוצצים דק את הכוסברה והבצל, מוסיפים שמן זית ובנדיבות. סוחטים חצי לימון ומוסיפים את המלח.

להכנת הטחינה: מערבבים את כל המרכיבים עד לקבלת טחינה שלא תהיה יבשה או נוזלית מדי. בצלחת הגשה יפה יוצקים כמה כפות של טחינה מוכנה שתכסה את קרקעית הצלחת בשכבה נאה. מעל הטחינה מוסיפים כמות רצויה של תבשיל עדשים כך שיישארו שוליים של טחינה מסביב. מעל העדשים מניחים ערימה של סלט כוסברה ומשטחים ומעל הכל מוסיפים כמות של עגבניות שרי קצוצות. בוזקים קומץ של מלח גס ומזלפים שמן זית סביב.

מתכנאי: חיים שתיים; צילום: סיגל לדנהיים

2 כפות סוכר אורגני
2 כפות ליקר תפוזים

אופן ההכנה:
עלי הבלניצ'ס
טורפים את כל החומרים ויוצקים שכבה דקה על מחבת טפלון חמה. לאחר כ-2 דקות יש להסיר את הבלניצ'ס ולהניח על צלחת שטוחה.
מילוי:
מקפצים קוביות תפוחי עץ משכימים בממרח בטעם חמאה, בסוכר ובלינק תפוזים. ממלאים את הבלניצ'סים, מקפלים ומגישים.

5 דלעת ערמונים במילוי פסטה

המותג ברילה מציג מתכון מרשים ומיוחד של דלעת ערמונים צלוייה במילוי פסטה עם פטריות וערמונים ברוטב שמנת שיפיתיע את האורחים.

מרכיבים לדלעת:
6 דלעת ערמונים
2 כפות שמן זית
1 כף סילאן או רוטב צ'ילי מתוק

למילוי:
1/2 חבילה ברילה פסטה סטלינה (צורת כוכבים)
2 כפות שמן זית
4 שיני שום, קלופות
1 סלסלה פטריות שמפניון
1 אריזה ערמונים מבושלים
1 מיכל שמנת מתוקה 38%
מלח ופלפל שחור
מעט אגוז מוסקט

לעיטור:
עלי טימין
גבינת פרמזן

הוראות ההכנה:
1. חותכים 1/3 מהחלק העליון של הדלעת ומרוקנים את הגרעינים.
2. מערבבים בקערה קטנה שמן זית, סילאן ומלח ומברישים את פנים הדלעת ואת חלקה העליון.
3. אופים בתנור שחומם מראש ל-190 מעלות במשך 25-30 דקות או עד שהדלעת זהובה. חשוב לאפות גם את המכסים של הדלעת.
4. מבשלים את הפסטה לפי ההוראות שעל האריזה ומסננים.
5. קוצצים את השום לקוביות קטנות וחותרים את הפטריות והערמונים לרבעים.
6. במחבת רחבה עם שמן זית מטגנים במשך דקה את השום ומוסיפים את הפטריות. מטגנים, תוף כדי ערוב, במשך 3-4 דקות.
7. מוסיפים ערמונים, שמנת, מלח, פלפל ואגוזי מוסקט ומבשלים במשך 5 דקות. טועמים ומתקנים תיבול.
8. מוסיפים לרוטב את הפסטה ומבשלים ביחד במשך 5 דקות.
9. ממלאים כל דלעת צלוייה בפסטה ברוטב פטריות וערמונים, מגרדים מעל גבינת פרמזן, על החלק הדק בפומפייה, ומעטרים בעלי טימין.

אופן הכנה:

בצלחת עמוקה (מרקיה) מניחים בתחתית 3/4 מכמות רוטב התותים. מעליו שוברים את המרנג לחתיכות גדולות. מפזרים מעל למרנג את רוטב התותים. שופכים מעל רוטב התותים את קרם המסקרפונה. מעל לקרם המסקרפונה מפזרים את קוביות התותים ומעליהן שופכים את שארית רוטב התות.

להכנת המרנג:

מצרכים:
3 חלבונים בטמפרטורת החדר
קורט מלח
כפית חומץ לבן נייטרלי
כוס סוכר

אופן הכנה:

בקערה נקייה מקציפים חלבונים עם קורט מלח וכפית חומץ בקצב איטי. כשמתחיל להיווצר קצף, מגבירים את מהירות ההקצפה ומוסיפים בהדרגה סוכר. מקציפים עד שהקצף לבן, מבריק וסמיך מאוד. בתבנית עם נייר אפייה מזלפים נשיקות בקוטר של 5 ס"מ או שמניחים בעזרת כפית. אופים 33 שעות ב-110 מעלות. לאחר 3 שעות מכבים את התנור ומשאירים את המרנג בתנור המכובה עם דלת סגורה עד לצינון מושלם של המרנג. להכנת רוטב תות:

500 גרם תותים - לשטוף ולהוריד להם את העלים הירוקים. לחתוך כל תות לחצי. לשים בסיר עם 500 גרם סוכר לבן ו-250 מ"ל (כוס) מים. לבשל על אש נמוכה עד שכל הסוכר נמס והרוטב קצת מתעבה.

להכנת קרם המסקרפונה:

250 גרם גבינת מסקרפונה
250 מ"ל שמנת מתוקה
150 גרם סוכר
קורט מלח

להקציף שמנת מתוקה.
בכלי נפרד מקציפים את גבינת המסקרפונה עם הסוכר והמלח.
בתנועות קיפול עדינות מערבבים את השמנת המתוקה המוקצפת לתוך גבינת המסקרפונה.

4 בלינצ'ס טבעוני במילוי תפוחים

לא צריך להיות טבעוני בשביל להתנפל על הבלניצ'סים הטבעוניים המשגעים האלה. מתכון פשוט וקליל, של השדה מוצרים אורגניים, שלא ישאיר אתכם אדישים.

מצרכים לעלי הבלניצ'ס:

1/2 כוס קמח אורגני מחיטה מלאה
1/2 כוס חלב אורגני מסויה/ אורז/ שקדים או כל חלב צמחי אחר
1/2 כפית אבקת אפיה
כף סוכר אורגני או ממתיק טבעי אחר כמו סטיביה/ סילאן/ סירופ מייפל וכדומה
כפית שמן זרעי ענבים
חצי כפית תמצית וניל אמיתי

מצרכים למילוי:

צנצנת רסק תפוחי עץ
4 תפוחים
כף ממרח בטעם חמאה

2 כפות סוכר אורגני
2 כפות ליקר תפוזים

אופן ההכנה:
עלי הבלניצ'ס
טורפים את כל החומרים ויוצקים שכבה דקה על מחבת טפלון חמה. לאחר כ-2 דקות יש להסיר את הבלניצ'ס ולהניח על צלחת שטוחה.
מילוי:
מקפצים קוביות תפוחי עץ משכימים בממרח בטעם חמאה, בסוכר ובלינק תפוזים. ממלאים את הבלניצ'סים, מקפלים ומגישים.

5 דלעת ערמונים במילוי פסטה

המותג ברילה מציג מתכון מרשים ומיוחד של דלעת ערמונים צלוייה במילוי פסטה עם פטריות וערמונים ברוטב שמנת שיפיתיע את האורחים.

מרכיבים לדלעת:
6 דלעת ערמונים
2 כפות שמן זית
1 כף סילאן או רוטב צ'ילי מתוק

למילוי:
1/2 חבילה ברילה פסטה סטלינה (צורת כוכבים)
2 כפות שמן זית
4 שיני שום, קלופות
1 סלסלה פטריות שמפניון
1 אריזה ערמונים מבושלים
1 מיכל שמנת מתוקה 38%
מלח ופלפל שחור
מעט אגוז מוסקט

לעיטור:
עלי טימין
גבינת פרמזן

הוראות ההכנה:
1. חותכים 1/3 מהחלק העליון של הדלעת ומרוקנים את הגרעינים.
2. מערבבים בקערה קטנה שמן זית, סילאן ומלח ומברישים את פנים הדלעת ואת חלקה העליון.
3. אופים בתנור שחומם מראש ל-190 מעלות במשך 25-30 דקות או עד שהדלעת זהובה. חשוב לאפות גם את המכסים של הדלעת.
4. מבשלים את הפסטה לפי ההוראות שעל האריזה ומסננים.
5. קוצצים את השום לקוביות קטנות וחותרים את הפטריות והערמונים לרבעים.
6. במחבת רחבה עם שמן זית מטגנים במשך דקה את השום ומוסיפים את הפטריות. מטגנים, תוף כדי ערוב, במשך 3-4 דקות.
7. מוסיפים ערמונים, שמנת, מלח, פלפל ואגוזי מוסקט ומבשלים במשך 5 דקות. טועמים ומתקנים תיבול.
8. מוסיפים לרוטב את הפסטה ומבשלים ביחד במשך 5 דקות.
9. ממלאים כל דלעת צלוייה בפסטה ברוטב פטריות וערמונים, מגרדים מעל גבינת פרמזן, על החלק הדק בפומפייה, ומעטרים בעלי טימין.

קאקורו

מלאו בכל שורה או עמודה ספרות מ 1 עד 9, כך שיתקבל הסכום הרשום בראש העמודה או השורה. אין לרשום ספרה אחת פעמיים באותה שורה או עמודה.

			24	7				
		12				16	6	
		8			9			
		14			33			
	11			18				
	22			11				
						5		
	17	8	15					
19				7				
11				3				
			4					
			8					

		44	5			44	5	
	8			5		6		
	14				10			
	18				6			
17			16					9
13			8					
13			15		9			
	13			7	8			
3				9				
7				15				

סודוקו

			7				4	
		6	5					1
	2			9			8	
3					2		7	
	8						9	
	1			6				5
	9			8			6	
4				3	2			
	5			6				

8								
		5	2	9	3			
			5				7	3
2			9	7		8		
	3	6	1		2	5	9	
		7		3	5			6
1	9				4			
			8	2	7	9		
								2

				4		9		
1					6	8		
		5			7		2	
		3						5
8				1				4
6			2			7		
	9		3			6		
		2	5					1
		8		9				

8								2
3					9			
	5			1				7
		4				6		
2			3					8
		9	7			1		
6				5			4	
			8					5
4								3

סודוקו 16

5	6					12	3				15	4		
			14			7	4	13			1	11	8	16
	4	2	13	15		9	16	3	7	6	14			5
		8	12	11		16		4	9			3		13
	5	3				15			13	1	8			
			1		2	6	16	7	8	4	3			14
	14	6	4	10		8	2	15		11	3	7	13	1
		11		1		4						2		12
	7	1	15	12					6					3
				6	13			8	10	3		2		
	3			7			14	1	13	15		6	16	8
6	9	12	8	16	14		10		4				5	
1			16	7	9	10						15		2
14	13	5			15	2			7		16	6	11	9
8			6				1	15		5	9		14	
12		15		5			11	6		8	4	13	1	7

2	12	15	6	4	13		1	10	11		5	14		
	9	1		6		2	14						3	5
	8		10				16	1			14	6	4	13
3				7		8	5	6	16	13	2	1		12
12	1	3		10	4	14						15		
		2		8	3			12				4	1	14
	4					1		3	14	15	8	10	11	2
	10			15	7	11	2	13		6	1		9	
		12	11				8	16		2			5	15
15		8	3		14	4		5	1					6
				16				8	15				13	3
16			4	5	1	9	15				6		7	14
7	6		15	9			4	14	12	1		13		11
		11		13	8	6	12	2	5				14	9
		14						9	6	11	16	5		12
9	5								13			3	6	15

את הפתרונות יש לשלוח לפקס. 03-5796645, לציין שם, טלפון וכתובת מדויקת.

העמוד טעון גניזה

אל המקורות

היכן מופיעים הביטויים הבאים במקורות:

1. קל ברגליו
2. קנה דעת
3. קנה לב

תשובות:

כָּל זֶה וְזֶה יִזְכָּרוּ עַד וְעַל יְהוָה וְעַל מַלְאָכָיו וְעַל כָּל אֲנָשֵׁינוּ

טריוויה

1. על מי קראו "עלה קרח"?
2. שם העיר הראשונה?
3. בן כמה היה יצחק כשנשא את רבקה לאשה?
4. האדמה בלעה אותם חיים

5. עיר שנכבשה לאחר הנפת כידון
6. מי ישבה תחת התומר?
7. מי אמרה "אל תדברו גבוהה גבוהה"?
8. עם שבא למלחמה בהיות ישראל ברפידים?

9. שר שירת הדוד לכרמו
10. הלך על ידי אכילה אחת 40 יום
11. שפחה מצרית
12. מי הרג 1000 איש בלחי של חמור?

13. מי אמר: "ה' נתן ה' לקח יהי שם ה' מבורך"?
14. מי קיבל חמש חליפות שמלות?
15. מי היה "כהן לאל עליון"?
16. "טוב ארך אפים מ..."

תשובות:

1. אדם קל. 2. כל מראה. 3. מכפרין (חולין פז): 4. משל למי שמקרב ומרחק כאחד. מצד אחד הוא נוטה לדבר, אך מצד שני הריהו מסתייג ממנו. "שמאל דוחה ו... מקרבת" (סנהדרין קז): 5. הנביא, חוזה דוד, שנצטרף אליו עוד בבורחו מפני שאול בעדולם. (שמואל א כב ה) 6. אבי האמורא אלעזר. (תענית כה). (בהיפוך אותיות) 7. אשת למך. (בראשית ד יט) (בהיפוך אותיות) 8. קיצור המילים: אפר ועפר. 9. צלצל, השמיע קול. "שמעתי ותרגז בטני לקול... שפתי" (חבקוק ג טז) (בלשון יחיד, עבר) 10. אבי שפטיה השר למלך צדקיהו. (ירמיה לח א) 11. נוסח של שבועה. "אני" (ישעיה מט יח) 12. כנוי לשמן זך, שמן טרי שאך זה נעצר מן הזיתים. "ותירשך ו... דברים יא יד) (לא בלשון סמיכות) 13. כנוי למי שחי בדורות שעברו, בנגוד אל "אחרון". "נשמו אחרנים ו... אחזו שער" (איוב יח כ) (בלשון יחיד) (בכתיב מלא)

מאונך

מאונך

מאונך

1. אדם קל. 2. כל מראה. 3. מכפרין (חולין פז): 4. משל למי שמקרב ומרחק כאחד. מצד אחד הוא נוטה לדבר, אך מצד שני הריהו מסתייג ממנו. "שמאל דוחה ו... מקרבת" (סנהדרין קז): 5. הנביא, חוזה דוד, שנצטרף אליו עוד בבורחו מפני שאול בעדולם. (שמואל א כב ה) 6. אבי האמורא אלעזר. (תענית כה). (בהיפוך אותיות) 7. אשת למך. (בראשית ד יט) (בהיפוך אותיות) 8. קיצור המילים: אפר ועפר. 9. צלצל, השמיע קול. "שמעתי ותרגז בטני לקול... שפתי" (חבקוק ג טז) (בלשון יחיד, עבר) 10. אבי שפטיה השר למלך צדקיהו. (ירמיה לח א) 11. נוסח של שבועה. "אני" (ישעיה מט יח) 12. כנוי לשמן זך, שמן טרי שאך זה נעצר מן הזיתים. "ותירשך ו... דברים יא יד) (לא בלשון סמיכות) 13. כנוי למי שחי בדורות שעברו, בנגוד אל "אחרון". "נשמו אחרנים ו... אחזו שער" (איוב יח כ) (בלשון יחיד) (בכתיב מלא)
1. יש, נמצא בעברית. ובארמית? "במאכל אדם" (שבת סח). 2. זמן המעבר בין יום ובין לילה, שבו אור השמים פוחת בהדרגה סמוך לשקיעת השמש או גובר בהדרגה סמוך לזריחה. "חמה" (שבת קיח): 3. ישוב לויים בנחלת שבט ראובן, בעבר הירדן המזרחי. "ואל יהצה ועל" (ירמיה מח כא) 4. הקיצור של: נצבים וילך. (בהיפוך אותיות) 5. אביהם של בני חנוך, שהיתה להם לשכה בבית-המקדש ואליה הביא ירמיה את משפחת הרכבים להשקותם יין וכו' (יר' לה ד) 6. מלך גוים, שהצטרף אל כדורלעומר במלחמתו בימי אברהם. (בראשית יד א) 7. קיצור המילים: הר ציון. 8. נדנוד, נייע, זיז. "ו... שפתי יחשך" (איוב טז ה) 9. לא רחב, מחודד, הפך מן "כד". "ראשה אחד כד וראשה אחד" (עבודה זרה מ). 10. לוחץ, נוגש, מציק. "אפס ה... כלה שד תמו רמס מן הארץ" (ישעיה טז ד) (בהיפוך אותיות) 11. כלי למאור, וביחוד כלי שנתנו בו שמן ופתילה למאור. "דלוק ושלחן ערוך" (שבת קיט:) (בהיפוך אותיות)

תשבצים

6	5		4	3	2	1
	8					7
		10				9
		12				11
			14		13	
18		17	16			15
				19		

1. מים רדודים, המגיעים עד לקרסולים. "במים" (יחזקאל מז ג) 2. ספל, קעריה. "הכהנים עומדים שורות שורות ובידיהם כסף ו... זהב" (פסחים ה ה) (בלשון יחיד) (לא בלשון סמיכות) (בכתיב מלא) 3. יריעת-בד המתחברת אל יריעה אחרת. "שני" (חלק שני) (נגעים יא ט) (בלשון יחיד) (לא בלשון סמיכות) 4. גרגרי חיטה מיובשים וכתושים לגריסים. "במכתש בתוך ה... בעלי" (משלי כז כב) 5. רשום את האותיות לפי ערכן הגימטרי מימין לשמאל: א' - ב' - ג' - ד' - 1 - 20 - 3 - 4 6. בית ספר בעברית. ובארמית? "רב" (חגיגה ה:) 7. לחנים, לשוא. "חנם" (יחזקאל ו י) (בהיפוך אותיות) 8. סיבב, גילגל. "ש... עונותיהן של ישראל" (סנהדרין מד:) (בכתיב חסר) (בהיפוך אותיות) 9. נהר של אש בעברית. ובארמית? "נהר די" (דניאל ז י) 10. חצוצרה, קרן לתקיעה. "כמה קרנות יש להן כמה" יש להם" (ויקרא רבה כט)

1. בורח, נס, פליט. "כל" בכל אגפיו בחרב יפלו" (יחזקאל יז כא) (בלשון יחיד) (לא בלשון סמיכות) 2. מאנשי דוד בצלקל. "ו... ופלט" (דברי הימים א יב ג) 3. ההפך מסתבר, לפי השכל ההפך הוא הנכון. "מסתברא" (חולין כ:) 4. כפה, הכריח, אילץ. "עליו פיהו" (משלי טז כו) (בלשון הווה) (בהיפוך אותיות) 5. כנוי לספר "משנה תורה" לרמב"ם. חזקה. 6. מבקש, מפציר. "וישתומם כי אין" (ישעיה נט טז) 7. השני במנין ששת בניו של אצל מצאצאי יהונתן בן שאול המלך. (דברי הימים א ח לח) 8. אבי יהושע. (שמות לג יא) 9. נכונות נפשית, כושר רוחני. "פתוח" (רש"י ברכות יז). 10. נהי, בכי, מספד. "ונשאו אליך ב... קינה" (יחזקאל כז לב) (בלשון יחיד) (לא בלשון סמיכות)

מאונך

מאונך

זהו את האתר המופיע בתמונה!

צילום: ויקיפדיה

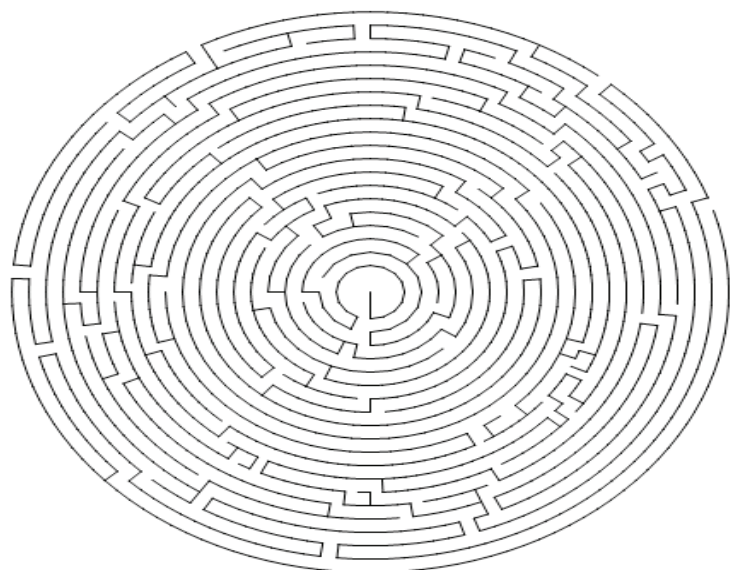

צילום: ויקיפדיה

בשבוע שעבר:
ניו יורק

מראה מקום

מבוכ

שָׁדָה בִּזְמַן

לִילְדִים גְּדוֹלִים פִּתְאֵמִי מְגִלָּה לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

לִילְדִים גְּדוֹלִים פִּתְאֵמִי מְגִלָּה לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

כְּתֵבָה וְצִירָה: דְּבוּרָה בְּנִדִיקָה

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

פִּתְאֵמִי עַד שָׁדָה מְאֻמָּה מְרַפֵּשִׁים מְרַפֵּשִׁים פִּתְאֵמִי לְלֵכֶת לִישָׁן בְּיוֹ מְשֻׁפָּחִים 4-8 שָׁנִים.

הִפּוֹפִיטִים

הִפּוֹפִיטִים בְּאֵי הַבְּרִיאָה

ממשיתכים לגדול!

קו מחשבה

לניהול סטודיו והפקה דרוש/ה מעצב/ת ארט דירקטור/ית

- < התפקיד דורש גיבוש קונספט, עיצוב קריאטיבי וניהול צוות
- < ניסיון בניהול סטודיו - חובה
- < ניסיון בניהול סטודיו במשרדי פרסום - יתרון משמעותי
- < ניסיון של 3 שנים כמעצב/ת בכיר/ה
- < ניסיון בעיצוב דיגיטל - יתרון משמעותי
- < יכולת ניהול צוות והכרה עם עולם הדפוס
- < יחסי אנוש מצויינים - חובה

קו"ח ותיק עבודות למייל:
s0546287000@gmail.com

דרוש/ה מנהל/ת תיקי לקוחות לעבודה מול לקוחות אסטרטגיים

- העבודה כוללת:**
- < ניהול מו"מ מול לקוחות עסקיים
 - < מכירת שטחי פרסום וכלי מדיה
 - < ניהול לקוחות קיימים והגדלת תיקי לקוחות
 - < ניהול קשר שוטף מול לקוחות, תחזוקה ושימור
- דרישות:**
- < ניסיון במכירות - חובה
 - < יכולת ניהול משא ומתן
 - < ניסיון בניהול תיקי לקוחות - חובה
 - < יחסי אנוש מצויינים - חובה
 - < ייצוגיות

קו"ח למייל: s0546287000@gmail.com

דרושים/ות אנשי מכירות

- < ניסיון במכירות חובה!
- < יכולת עמידה ביעדים
- < תנאים טובים למתאימים
- < סביבת עבודה תומכת

קו"ח לפקס: 03-5796645
למייל: s0546287000@gmail.com

דרושים/ות סוכני מכירות טלפונים לעבודה בבני ברק

- < 30 ש"ח לשעה + בונוסים
 - < משרה חלקית (6 שעות)
 - < ניסיון במכירות / טלמרקטינג חובה
- קו"ח לפקס: 03-5796645 למייל: yair@kav-itonut.co.il

דרוש/ה אחראי גבייה

- < ידע בהנהלת חשבונות סוג 1 - חובה
- < ניסיון בגבייה ופיתרון בעיות מול לקוחות - חובה
- < ידע בחשבשבת - יתרון משמעותי
- < יחסי אנוש מעולים
- < אסרטיביות, סדר ואירגון

קו"ח לפקס: 03-5796645 למייל: s0546287000@gmail.com

דרוש/ה גרפיקאי/ת

- < חרוץ/ה ובעל/ת מעוף
- < שליטה בתוכנות: InDesign, Illustrator, Photoshop
- < ניסיון של שנתיים לפחות
- < עבודה בשעות גמישות - חובה!
- < משרה מלאה

קו"ח ותיק עבודות למייל:
s0546287000@gmail.com

דרוש/ה מנהלת חשבונות

סוג 3

- < שנתיים ניסיון לפחות
- < שליטה בחשבשבת חלונות חובה
- < אחראית לקוחות, גביה
- < יכולת אירגונית, שירותיות ומקצועיות
- < שעות עבודה 08:00-16:00
- < העבודה בבני ברק

קו"ח למייל: sari@kav-itonut.co.il

אתר החדשות החרדי מבית "קו עיתונות"
www.kolhazman.co.il

מהדורת סוף השבוע של "קו עיתונות"

רשת השבועונים המקומית
המובילה והגדולה בציבור החרדי

< סביבת עבודה נוחה < תנאים מצויינים למתאימים

 **קונים חכם
קונים קרוב**

**חמישישי
/ חסכוני!**

10-11
ד'ה' בשבט

**בלעד
לחברי מועדון!**
מבצעים בימי
שני עד שישי
7-11.1.19
א'-ה' בשבט

לחידוש תוקף הכרטיס לשנה חדשה, נא לגשת לסניף הקרוב

ניתן להשיג
בסניפים
קלפים תרי"ג

הסניפים:
נויפלד, קוק,
קוטלר, אלעד-
הרי"ף,קרית 90
חיפה, אשדוד-ה-
פתוחים במוש"
בין השעות:
19:00-23:00

מים בטעמים נביעות +

לא כולל רכיבי פרי
סוגים שונים
1.5 ליטר

2024

מארז חטיפי באשוס

3
20

צוּגוֹת שְׁמֵרִים

אחיה
השנת ה'תשס"ז
ה'תשס"ז

2
1590

פילה דג מושט

ה. עופר

25⁹⁰
לפי

כרעיים עוף/

שניצ
מחפוד

29⁹⁰
לפ"ג

שמפו/מרכך

סוגים שונים
קפה 7/כיף

שוקולד פרה

ללא אקסטרה ובלונדי סוגים שונים

5
20

גריסי פנינה/חיטה/

בורגול/גריסים/פול/

5
10

וופל מן

סוגים שונים
200 גר'

3
10

קפה פלטיניום/

קפה ארומה

1990

נתיב החסד סניפים בני ברק: רח' קוטלר 18. 03-5791433 | רח' ר' עקיבא 34 פינת ירמיהו. 03-5789482 | רח' כהנמן 151. 03-5448588 | רח' גניחובסקי 23 קריית הרצוג. 03-5796771 | רח' נויפלד 15. 03-5704963 | רח' יגאל אלון 12 קריית הרצוג. 03-6099821 | רח' רשב"ם 15. 03-6566551 | רח' הרב קוק 11. 03-6324538 | רח' הרב מלצר 24. 03-5226858 | רח' פרדו 2. 03-5703078 | רח' חבקוק 25. 03-9479944 | תורת חיים 1. 03-5179802 | קלישר 17. 03-5755232 | **אלעד:** רח' שמעיה 19 "מרכז יוסף". 03-7364441 | רח' הריף 1. 03-9099366 | **ברכפלד:** רח' רשבי 35 | **אשדוד:** הורקנוס 8 | הורקנוס 22. 08-6430456 | הלל 8. 08-6103663 | רח' רשבי 15. 08-8523639 | **חיפה:** מיכאל 9. 04-6899718 | **רכסים:** א.ת.כפר חסידים. 04-9040905 | **קרית ספר:** רח' נתיבות המשפט 40. 9419465-08 | **ירושלים:** פנים מאירות 10 |

בתיב החסד

סופר סופר

קניות לשבת זה 'מעולה'

מעולה

